

HP nešiojamasis kompiuteris

Bendrasis vadovas

© „Hewlett-Packard Development Company, L.P.“ 2012.

AMD yra „Advanced Micro Devices, Inc.“ prekės ženklas. „Bluetooth“ – atitinkamo savininko prekės ženklas, kuriuo pagal licenciją naudojasi „Hewlett-Packard“.

„Intel“ ir „Centrino“ yra JAV ir kitose šalyse registruoti bendrovės „Intel Corporation“ prekės ženklai. „Java“ yra JAV registruotas bendrovės „Sun Microsystems, Inc.“ prekės ženklas. „Microsoft“ ir „Windows“ yra JAV registruoti bendrovės „Microsoft Corporation“ prekės ženklai.

Čia pateikta informacija gali būti pakeista apie tai nepranešus. Vienintelės produktų ir paslaugų garantijos yra išdėstytos raštiškuose garantijų patvirtinimuose, pateikiamuose su tam tikrais produktais ir paslaugomis. Nė vienas iš išdėstytų dalykų negali būti laikomas papildoma garantija. HP neprisiima atsakomybės už šio dokumento technines ar redagavimo klaidas ar praleidimus.

Pirmasis leidimas: 2012 m. sausio mėn.

Dokumento dalies Nr.: 682530-E21

Produkto informacija

Šiame bendrajame vadove aprašytos funkcijos, bendros daugumai modelių. Kai kurių funkcijų jūsų kompiuteryje gali nebūti.

Jei norite gauti naujausią šio vadovo informaciją, kreipkitės į palaikymo tarnybą. Informacijos apie palaikymą JAV rasite apsilankę <http://www.hp.com/go/contactHP>. Informacijos apie palaikymą visame pasaulyje rasite apsilankę http://welcome.hp.com/country/us/en/wwcontact_us.html.

Įspėjimas dėl saugos

 PERSPĖJIMAS! Kad sumažintumėte sužeidimų riziką dėl karščio arba kompiuterio perkaitimo, nedėkite kompiuterio ant kelių ir neuždenkite kompiuterio ventiliacijos angų. Kompiuterį dėkite tik ant kieto, plokščio paviršiaus. Žiūrėkite, kad kiti daiktai, pavyzdžiui, prijungiamas spausdintuvas arba minkšti daiktai, pavyzdžiui, pagalvės, patiesalai arba drabužiai neuždengtų ventiliacijos angų. Be to, patikrinkite, ar kompiuteriui veikiant kintamosios srovės adapteris neliečia odos arba minkšto paviršiaus, pavyzdžiui, pagalvių, patiesalų arba drabužių. Kompiuteris ir kintamosios srovės adapteris atitinka vartotojui tinkamos paviršiaus temperatūros apribojimus, nustatytus Tarptautiniame informacinių technologijų įrangos saugos standarte (IEC 60950).

Turinys

1 Įvadas	1
Kur rasti daugiau informacijos apie kompiuterį	1
2 Tinklas (tik tam tikruose modeliuose)	2
Belaidžio ryšio užmezgimas	2
Belaidžio ryšio ir tinklo būsenų atpažinimo piktogramos	2
Belaidžių įrenginių įjungimas arba išjungimas	4
Programinės įrangos „HP Connection Manager“ (tik tam tikruose modeliuose) naudojimas	4
Operacinės sistemos valdiklių naudojimas	4
WLAN naudojimas	5
Prijungimas prie esamo WLAN	5
Naujo WLAN sukūrimas	6
Jūsų WLAN apsaugojimas	6
Perėjimas į kitą tinklą	7
HP mobiliojo plačiajuosčio ryšio naudojimas (tik tam tikruose modeliuose)	7
SIM įdėjimas	8
SIM išėmimas	8
GPS (tik tam tikruose modeliuose) naudojimas	9
„Bluetooth“ belaidžių įrenginių naudojimas	9
„Bluetooth“ ir interneto ryšio bendrinimas (ICS)	9
Kaip jungtis prie laidinio tinklo	9
Modemo naudojimas (tik tam tikruose modeliuose)	9
Modemo kabelio prijungimas	10
Konkrečioje šalyje arba regione naudojamo modemo kabelio adapterio prijungimas	11
Vietos nuostatos pasirinkimas	11
Esamos vietos nuostatos peržiūra	11
Naujos vietos įtraukimas keliaujant	12
Prijungimas prie vietinio tinklo (LAN) (tik kai kuriems modeliams)	13

3 Daugialypė terpė	14
Laikmenos veiklos valdiklių naudojimas	14
Garsas	14
Garso stiprumo nustatymas	15
Kompiuterio garso funkcijų patikrinimas	15
Interneto kamera (tik tam tikruose modeliuose)	16
Vaizdas	16
VGA	16
„DisplayPort“	17
HDMI	19
HDMI garso konfigūravimas	19
„Intel Wireless Display“ (tik tam tikruose modeliuose)	20
4 Maitinimo valdymas	21
Kompiuterio išjungimas	21
Maitinimo parinkčių nustatymas	22
Energijos taupymo būsenų naudojimas	22
Energijos taupymo režimo paleidimas arba išjungimas	22
Sulaikytosios veiksenos režimo paleidimas ir išėjimas iš jo	23
Energijos matuoklio naudojimas	23
Maitinimo planų naudojimas	23
Aktyvaus energijos naudojimo plano peržiūrėjimas	23
Kito maitinimo plano pasirinkimas	24
Maitinimo planų tinkinimas	24
Slaptažodžio apsaugos nustatymas vėl įsijungus kompiuteriui	24
Programinės įrangos „HP Power Assistant“ naudojimas (tik tam tikruose modeliuose)	25
Akumuliatoriaus energijos naudojimas	25
Papildomos informacijos apie akumuliatorių ieškojimas	25
Akumuliatoriaus tikrinimas	27
Likusio akumuliatoriaus įkrovos lygio rodymas	27
Akumuliatoriaus išsikrovimo laiko prailginimas	27
Beveik išsikrovusio akumuliatoriaus valdymas	27
Beveik išsikrovusio akumuliatoriaus atpažinimas	27
Su beveik išsikrovusiu akumuliatoriumi susijusios problemos sprendimas	28
Su beveik išsikrovusiu akumuliatoriumi susijusios problemos sprendimas, kai prieinamas išorinis maitinimas	28
Su beveik išsikrovusiu akumuliatoriumi susijusios problemos sprendimas, kai neprieinamas joks maitinimo šaltinis	28
Su beveik išsikrovusiu akumuliatoriumi susijusios problemos sprendimas, kai negalima išėiti iš sulaikytosios veiksenos režimo ...	28
Akumuliatoriaus energijos tausojimas	28

Keičiamojo akumuliatoriaus laikymas (tik tam tikruose modeliuose)	29
Keičiamojo akumuliatoriaus utilizavimas (tik tam tikruose modeliuose)	29
Keičiamojo akumuliatoriaus keitimas (tik tam tikruose modeliuose)	29
Išorinio kintamosios srovės šaltinio naudojimas	29
Kintamosios srovės adapterio bandymas	30
Perjungiamoji grafika / dviguba grafika (tik tam tikruose modeliuose)	31
Perjungiamosios grafikos naudojimas (tik tam tikruose modeliuose)	31
Dvigubos grafikos naudojimas (tik tam tikruose modeliuose)	31
5 Išorinės kortelės ir įrenginiai	33
Laikmenų kortelių skaitytuvo kortelių naudojimas (tik tam tikruose modeliuose)	33
Skaitmeninės kortelės įdėjimas	33
Skaitmeninės kortelės išėmimas	34
Kortelių „ExpressCards“ naudojimas (tik tam tikruose modeliuose)	34
„ExpressCard“ konfigūravimas	34
„ExpressCard“ įdėjimas	35
„ExpressCard“ išėmimas	36
Lustinių kortelių naudojimas (tik tam tikruose modeliuose)	36
Intelektualiosios kortelės įdėjimas	37
Intelektualiosios kortelės išėmimas	37
USB įrenginio naudojimas	37
USB įrenginio prijungimas	38
USB įrenginio atjungimas	38
1394 įrenginių naudojimas (tik tam tikruose modeliuose)	38
1394 įrenginio prijungimas	40
1394 įrenginio atjungimas	40
eSATA įrenginio naudojimas (tik tam tikruose modeliuose)	40
eSATA įrenginio prijungimas	41
eSATA įrenginio atjungimas	41
Serinio įrenginio naudojimas (tik tam tikruose modeliuose)	42
Papildomų išorinių įrenginių naudojimas	42
Papildomų išorinių įrenginių diskų įrenginiai	42
Plėtros prievado naudojimas (tik tam tikruose modeliuose)	43
Doko jungties naudojimas (tik tam tikruose modeliuose)	43
6 Diskų įrenginiai	45
Diskų įrenginių naudojimas	45
Standžiuju diskų naudojimas	46
Standžiojo disko efektyvumo pagerinimas	46
Disko defragmentavimo programos naudojimas	46
Priemonės „Disko valymas“ naudojimas	46

HP „3D DriveGuard“ naudojimas (tik tam tikruose modeliuose)	47
„HP 3D DriveGuard“ būsenos nustatymas	47
Maitinimo valdymas kai standusis diskas sustabdytas	48
Programinės įrangos „HP 3D DriveGuard“ naudojimas	48
Optinių diskų įrenginių naudojimas (tik tam tikruose modeliuose)	48
Įdiegto optinio diskų įrenginio nustatymas	49
Optinio disko įdėjimas	49
Su išstumiamu dėklu	49
Be išstumiamo dėklo	49
Kaip išimti optinį diską	50
Su išstumiamu dėklu	50
Kai diskų įrenginio dėklas atsidaro įprastai	50
Kai diskų dėklas neatsidaro įprastai	50
Be išstumiamo dėklo	51
Optinių diskų įrenginių bendras naudojimas	52
RAID (tik tam tikruose modeliuose) naudojimas	52
7 Sauga	53
Kompiuterio apsauga	53
Slaptažodžių naudojimas	54
Slaptažodžių nustatymas operacinėje sistemoje „Windows“	55
Slaptažodžių nustatymas kompiuterio sąrankoje	56
BIOS administratoriaus slaptažodžio valdymas	56
BIOS administratoriaus slaptažodžio įvedimas	58
„DriveLock“ slaptažodžio valdymas	58
Kompiuterio sąrankos „Computer Setup“ funkcijos automatinio „DriveLock“ naudojimas	58
Automatinio „DriveLock“ slaptažodžio įvedimas	58
Automatinės „DriveLock“ apsaugos pašalinimas	59
Pirštų atspaudų skaitytuvo naudojimas (tik tam tikruose modeliuose)	60
Interneto saugos programinės įrangos naudojimas	61
Antivirusinės programinės įrangos naudojimas	61
Užkardos programinės įrangos naudojimas	61
Svarbių saugos naujinių diegimas	61
„HP ProtectTools Security Manager“ (tik tam tikruose modeliuose) naudojimas	62
Pasirinktino apsauginio kabelio montavimas	62
8 Priežiūra	63
Kaip nuvalyti kompiuterį	63
Valymo priemonės	63
Valymas	63
Kaip valyti ekraną	63

Šonų ir dangtelio valymas	64
Programų ir tvarkyklių atnaujinimas	65
„SoftPaq Download Manager“ naudojimas	66
HP programinės įrangos sąrankos priemonės naudojimas	67
9 Kompiuterio sąranka „Computer Setup“ (BIOS) ir „Advanced System Diagnostics“ (Papildoma sistemos diagnostika)	68
Kompiuterio sąrankos „Computer Setup“ naudojimas	68
Kompiuterio sąrankos „Computer Setup“ paleidimas	68
Naršymas ir elementų pasirinkimas kompiuterio sąrankoje „Computer Setup“	69
Gamyklinių parametrų atkūrimas kompiuterio sąrankoje „Computer Setup“	69
BIOS naujinimas	71
SoftPaqs atsisiuntimas norint atnaujinti BIOS	71
Įkraunamos USB atmintinės kūrimas naudojant SoftPaq	71
BIOS valdymas naudojant sistemos diagnostikos priemones	71
f10 sąrankos naudojimas BIOS atnaujinti	72
BIOS versijos nustatymas	72
BIOS naujinimo atsisiuntimas	73
„BIOS Setup“ (BIOS sąrankos) meniu	73
Meniu „Main“ (Pagrindinis)	74
Meniu „Sauga“	74
Diagnostikos meniu	74
„Advanced System Diagnostics“ (Papildomos sistemos diagnostikos) naudojimas	74
10 „MultiBoot“	76
Apie įrenginių įkrovimo tvarką	76
Įkrovimo įrenginių įjungimas kompiuterio sąrankoje „Computer Setup“	77
Apie įkrovimo tvarkos pakeitimus	78
„MultiBoot“ nuostatų pasirinkimas	78
Naujo įkrovimo tvarkos nustatymas kompiuterio sąrankoje „Computer Setup“	79
Dinaminis įkrovimo įrenginio pasirinkimas naudojant „f9“ raginimą	79
„MultiBoot Express“ raginimo nustatymas	80
„MultiBoot Express“ nuostatų įvestis	80
Priedas A Keliavimas su kompiuteriu	81
Priedas B Kaip šalinti išteklių gedimus	83
Priedas C Elektrostatinė išškova	84

1 Įvadas

Šiame vadove pateikta bendroji informacija apie HP nešiojamuosius kompiuterius.

PASTABA: Kai kurių šioje instrukcijoje aprašytų funkcijų jūsų kompiuteryje gali nebūti.

Kur rasti daugiau informacijos apie kompiuterį

Toliau nurodyti vartotojo vadovai ir papildoma medžiaga yra pateikiami su jūsų kompiuteriu spausdintine forma, kompiuterio standžiajame diske arba optiniame diske:

- Plakatas *Nustatymo instrukcijos* – padeda jums nustatyti ir įjungti kompiuterį. Plakatą rasite kompiuterio dėžėje.

PASTABA: Jei reikia informacijos apie vartotojo vadovų vietą ir informacinę medžiagą, žr. plakatą.

- *Darbo pradžia*. Čia rasite informacijos apie savo kompiuterį, įskaitant specifines gaminio funkcijas, atsarginį kopijavimą ir atkūrimą, priežiūrą ir specifikacijas. Jei kompiuteryje norite atidaryti *Darbo pradžios* vadovą, pasirinkite **Pradėti > Žinynas ir palaikymas > Vartotojo vadovai**.

Jei šį vadovą norite atidaryti žiniatinklyje, apsilankykite HP pagalbos centre verslo klientams adresu <http://www.hp.com/go/bsc>.

- *Žinynas ir palaikymas* – čia rasite informacijos apie operacinę sistemą, tvarkykles, trikčių diagnostikos įrankius ir palaikymo galimybes. Norėdami pasiekti priemonę „Žinynas ir palaikymas“, pasirinkite **Pradėti > Žinynas ir palaikymas**. Informacijos apie palaikymą JAV rasite apsilankę <http://www.hp.com/go/contactHP>. Informacijos apie palaikymą visame pasaulyje rasite apsilankę http://welcome.hp.com/country/us/en/wwcontact_us.html.
- *Saugaus ir patogaus darbo vadovas* – jame aprašoma, kaip kompiuterio vartotojai turi įsirengti darbo vietą, kokia taisyklinga laikysena dirbant, taip pat rašoma apie sveikatą ir darbo įpročius. Jame taip pat pateikta svarbi informacija apie apsaugą nuo elektros ir mechaninių pavojų. Jei norite pasiekti šį vadovą, pasirinkite **Pradėti > Žinynas ir palaikymas > Vartotojo vadovai**. Šį vadovą taip pat galite rasti ir žiniatinklyje adresu <http://www.hp.com/ergo>.
- *Teisinė, saugos ir aplinkosaugos informacija* – joje rasite saugos, teisinę ir akumuliatoriaus utilizavimo informaciją. Šią informaciją pasieksite pasirinkę **Pradėti > Žinynas ir palaikymas > Vartotojo vadovai**.

2 Tinklas (tik tam tikruose modeliuose)

Jūsų kompiuteris palaiko dviejų tipų interneto prieigą:

- **Belaidis ryšys** – žr. „Belaidžio ryšio užmezgimas“ 2 puslapyje.
- **Laidinis ryšys** – žr. „Kaip jungtis prie laidinio tinklo“ 9 puslapyje.

 PASTABA: Prieš jungdamiesi prie interneto turite nustatyti interneto paslaugų teikėją.

Belaidžio ryšio užmezgimas

Jūsų kompiuteryje gali būti įtaisytas vienas ar daugiau toliau aptariamų belaidžių įrenginių.

- Belaidžio vietinio tinklo (WLAN) įrenginys
- HP mobiliojo plačiajuosčio ryšio modulis (belaidžio teritorinio tinklo (WWAN) įrenginys)
- „Bluetooth®“ įrenginys

Daugiau informacijos apie belaidžio ryšio technologiją ir su ja susijusių nuorodų rasite priemonėje „Žinynas ir palaikymas“.

Belaidžio ryšio ir tinklo būsenų atpažinimo piktogramos

Piktograma	Pavadinimas	Aprašas
	Belaidis ryšys (prijungtas)	Nurodo, kad įjungtas vienas ar keli belaidžio ryšio įrenginiai.
	Belaidis ryšys (atjungtas)	Nurodo, kad visi belaidžio ryšio įrenginiai yra išjungti.
	„HP Connection Manager“ (tik tam tikruose modeliuose)	Atidaro „HP Connection Manager“, kuris įgalina jus užmegzti ir valdyti WWAN ryšius (tik tam tikruose modeliuose) ir stebėti WLAN bei „Bluetooth“ ryšių būseną.
	Laidinis tinklas (prijungtas)	Nurodo, kad prie belaidžio tinklo prijungtas vienas arba daugiau tinklo įrenginių.
	Laidinis tinklas (išjungtas / atjungtas)	Rodo, kad visi tinklo įrenginiai išjungti „Windows®“ valdymo skyde.

Piktograma	Pavadinimas	Aprašas
	Tinklas (prijungtas)	Nurodo, kad prie tinklo prijungtas vienas arba daugiau tinklo įrenginių.
	Tinklas (atjungtas)	Nurodo, kad tinklo įrenginiai neprijungti prie tinklo.
	Tinklas (išjungtas / atjungtas)	Nurodo, kad nėra pasiekiamų belaidžių ryšių.

Belaidžių įrenginių įjungimas arba išjungimas

Belaidžio tinklo mygtuku arba „HP Connection Manager“ (tik tam tikruose modeliuose) galite ir įjungti, ir išjungti belaidžius įrenginius.

PASTABA: kompiuterio klaviatūroje gali būti belaidžio ryšio mygtukas, belaidžio ryšio jungiklis arba belaidžio ryšio klavišas. Terminas „belaidžio ryšio mygtukas“ naudojamas šiame vadove visiems belaidžio ryšio valdiklių tipams apibūdinti. Informacijos apie belaidžio ryšio mygtuko tipą ir vietos nustatymą kompiuteryje rasite *Darbo pradžios* vadove.

Belaidžių įrenginių naudojant „HP Connection Manager“ išjungimas:

- ▲ Dešiniuoju pelės klavišu spustelėkite „**HP Connection Manager**“ piktogramą pranešimų srityje, dešinėje užduočių juostos pusėje, ir maitinimo mygtuką šalia norimo įrenginio.

– arba –

Pasirinkite **Pradėti > Visos programos > Darbas ir priemonės > HP Connection Manager** ir spustelėkite maitinimo mygtuką šalia norimo įrenginio.

Programinės įrangos „HP Connection Manager“ (tik tam tikruose modeliuose) naudojimas

„HP Connection Manager“ suteikia centrinę vietą belaidžio ryšio įrenginiams tvarkyti, sąsają, skirtą prisijungti prie interneto naudojant HP mobilųjį plačiajuostį ryšį, ir sąsają SMS (tekstinėms) žinutėms siųsti ir gauti. Naudojamiesi „HP Connection Manager“, galite valdyti šiuos įrenginius:

- belaidžio vietinio tinklo (WLAN) / „Wi-Fi“
- belaidžio teritorinio tinklo (WWAN) / HP mobiliojo plačiajuosčio ryšio
- „Bluetooth®“

„HP Connection Manager“ rodo informaciją ir pranešimus apie ryšio, maitinimo būseną, SIM kortelę, SMS žinutes. Informacija apie būseną ir pranešimai rodomi pranešimų srityje, dešinėje užduočių juostos pusėje.

„HP Connection Manager“ atidarymas:

- ▲ Spustelėkite įrankių juostos piktogramą **HP Connection Manager**.

– arba –

Pasirinkite **Pradėti > Visos programos > Darbas ir priemonės > HP Connection Manager**.

Daugiau informacijos rasite „HP Connection Manager“ programinės įrangos žinyne.

Operacinės sistemos valdiklių naudojimas

Priemone „Tinklo ir bendrinimo centras“ galima nustatyti ryšį arba tinklą, prisijungti prie tinklo, valdyti belaidžius tinklus, nustatyti ir išspręsti tinklo problemas.

Operacinės sistemos valdiklių naudojimas:

- ▲ Pasirinkite **Pradėti > Valdymo skydas > Tinklas ir internetas > Tinklo ir bendrinimo centras**.

Norėdami sužinoti daugiau, pasirinkite **Pradėti > Žinynas ir palaikymas**.

WLAN naudojimas

Belaidis ryšys sujungia kompiuterį su Wi-Fi tinklais arba WLAN tinklu. WLAN sudaro kiti kompiuteriai ir reikmenys, susieti belaidžiu kelvedžiu arba belaidžiu prieigos tašku.

Prijungimas prie esamo WLAN

1. Įsitinkite, kad WLAN įrenginys yra įjungtas. (Žr. „[Belaidžių įrenginių įjungimas arba išjungimas](#)“ 4 puslapyje.)
2. Spustelėkite tinklo piktogramą, esančią pranešimų srityje, įrankių juostos dešinėje pusėje.
3. Iš sąrašo pasirinkite savo WLAN.

 PASTABA: jei sąraše jokių WLAN tinklų nėra, jūs galite būti už belaidžio kelvedžio arba prieigos taško diapazono ribų.

 PASTABA: jei nematote WLAN, prie kurio norite prisijungti, spustelėkite **Atidaryti tinklo ir bendrinimo centrą** ir **Nustatyti naują ryšį arba tinklą**. Parodomas parinkčių sąrašas. Galite ieškoti tinklo ir prie jo prisijungti rankiniu būdu arba užmegzti naują tinklo ryšį.

4. Spustelėkite **Prisijungti**.

Jei tinklas yra WLAN su įjungta sauga, būsite paraginti įvesti tinklo saugos kodą. Įveskite kodą, tada spustelėkite **Gerai** ryšiui užbaigti.

Užmezgę ryšį galite patikrinti ryšio pavadinimą ir būseną, užveskite pelės žymeklį ant tinklo piktogramos, esančios pranešimų srityje, dešinėje užduočių juostos pusėje.

 PASTABA: veikimo diapazonas (kaip toli sklinda belaidžio ryšio signalai) priklauso nuo WLAN realizacijos, kelvedžio gamintojo ir trikdžių iš kitų elektroninių įrenginių arba struktūrinių užtvary, pvz., sienų ar grindų.

Naujo WLAN sukūrimas

Reikalinga įranga:

- Plačiajuosčio ryšio modemo (DSL arba kabelinis) (įsigyjamas atskirai) **(1)** ir didelės spartos interneto paslaugos, perkamos iš interneto paslaugos teikėjo (ISP)
- Belaidžio maršrutizatoriaus (įsigyjamo atskirai) **(2)**

 PASTABA: su kai kuriais laidiniais modemais yra integruotas kelvedis. Susižinokite iš savo ISP ar jums reikalingas atskiras kelvedis.

- Belaidžio kompiuterio **(3)**

ilustracijoje pateiktas prie interneto prijungtos belaidžio tinklo sistemos pavyzdys.

 PASTABA: nustatydami belaidį ryšį įsitikinkite, kad jūsų kompiuteris ir belaidžio ryšio kelvedis yra sinchronizuoti. Norėdami sinchronizuoti savo kompiuterį ir belaidžio ryšio kelvedį, išjunkite ir vėl įjunkite kompiuterį ir belaidžio ryšio kelvedį.

Augant jūsų tinklui, į tinklą prie interneto prieigos galima prijungti papildomus belaidžius ir laidinius kompiuterius.

WLAN tinklo nustatymo instrukcijų ieškokite jūsų kelvedžio gamintojo arba IPT pateikiamoje informacijoje.

Jūsų WLAN apsaugojimas

Kai nustatote WLAN arba pasiekiate egzistuojantį WLAN, visada įjunkite saugos funkcijas norėdami apsaugoti savo tinklą nuo neįgalios prieigos. WLAN viešose vietose (prieigos taškuose), pvz., kavinėse, parduotuvėse ir oro uostuose gali būti visiškai neapsaugotas. Jei norite, kad prieigos taške jūsų kompiuteris būtų apsaugotas, apribokite savo tinklą iki nekonfidencialaus bendravimo el. paštu ir paprastų interneto puslapių naršymu.

Belaidžio ryšio signalai keliauja už tinklo ribų, todėl kiti WLAN įrenginiai gali pagauti neapsaugotus signalus. Galite imtis šių atsargumo priemonių apsaugoti savo WLAN:

- **Ugniasienė** – tai užtvara, kuri patikrina ir duomenis, ir duomenų užklaudas, siunčiamas į jūsų tinklą, ir atmeta bet kokius įtartinus elementus. Užkardos yra galimos ir programinei įrangai, ir aparatūrai. Kai kuriuose tinkluose derinami abu tipai.
- **Belaidžio ryšio šifravimas.** Jūsų kompiuteris palaiko tris šifravimo protokolus:
 - „Wi-Fi“ apsaugotąją prieigą (WPA)
 - „Wi-Fi“ II apsaugotąją prieigą (WPA2)
 - WEP („Wired Equivalent Privacy“) protokolą

 PASTABA: HP rekomenduoja rinktis WPA2 – patį pažangiausią šifravimo protokolą iš trijų. Naudotis WEP šifravimu nerekomenduojama, nes jį galima nesunkiai iššifruoti.

- „Wi-Fi“ apsaugotoji prieiga (WPA) ir „Wi-Fi“ II apsaugotoji prieiga (WPA2) naudoja saugos funkcijas tinkle perduodamiems duomenims šifruoti ir iššifruoti. Ir WPA, ir WPA2 kiekvienam paketui dinamiškai kuria naują raktą, taip pat skirtingą raktų rinkinį kiekvienam kompiuteriui tinkle. Kad tai būtų padaryta:
 - WPA naudoja patobulintą šifravimo standartą (AES) ir laikinojo rakto vientisumo protokolą (TKIP).
 - WPA2 naudoja šifro bloko sujungimo žinučių autentifikavimo kodo protokolą (CCMP), kuris yra naujasis AES protokolas.
- WEP protokolas šifruoja duomenis su WEP raktu, prieš perduodant juos. Neturėdami tinkamo rakto, kiti asmenys negalės naudotis WLAN.

Perėjimas į kitą tinklą

Kai perkeliate savo kompiuterį į kito WLAN diapazoną, „Windows“ bandys prisijungti prie šio tinklo. Jei bandymas sėkmingas, jūsų kompiuteris automatiškai prijungimas prie naujo tinklo. Jei „Windows“ neatpažįsta naujojo tinklo, atlikite tuos pačius veiksmus, kuriuos darėte, kai iš pradžių bandėte prisijungti prie savo WLAN.

HP mobiliojo plačiajuosčio ryšio naudojimas (tik tam tikruose modeliuose)

HP mobilusis plačiajuosčias ryšys įgalina jūsų kompiuterį naudoti belaidžius plačiuosius tinklus (WWAN) prieiti prie interneto iš daugiau vietų ir padengia didesnes sritis nei naudojant WLAN. Norint naudoti HP mobilųjį plačiajuosčią ryšį, reikia tinklo paslaugos teikėjo, kuris dauguma atvejų yra mobiliojo telefono tinklo operatorius.

Naudojantis mobiliojo tinklo operatoriaus paslauga, HP mobilusis plačiajuosčias ryšys leidžia jums pasilikti prisijungus prie interneto, siųsti el. paštą arba prisijungti prie įmonės tinklo, nesvarbu, ar esate „Wi-Fi“ prieigos taškų diapazone, ar ne.

 PASTABA: Kad aktyvintumėte mobiliojo plačiajuosčio ryšio paslaugą, jums gali reikėti HP mobiliojo plačiajuosčio ryšio serijos numerio. Informacijos apie techninės priežiūros lipduko vietą rasite *Darbo pradžios vadove*.

Kai kurie mobiliųjų tinklų operatoriai reikalauja naudoti abonemento atpažinimo modulį (SIM). SIM kortelėje yra pagrindinė informacija apie jus arba jūsų kompiuterį, pvz., asmens tapatybės kodas (PIN), taip pat tinklo informacija. Kai kuriuose kompiuteriuose yra iš anksto įdiegta SIM. Jei SIM kortelė nebuvo iš anksto įdiegta, ji gali būti pateikiama su jūsų kompiuteriu pateikiamoje HP mobiliojo plačiajuosčio ryšio pakuotėje arba mobiliojo tinklo operatorius ją gali pateikti atskirai.

Jei informacijos, kaip įdėti ir išimti SIM, žr. [„SIM įdėjimas“ 8 puslapyje](#) ir [„SIM išėmimas“ 8 puslapyje](#).

Informacijos apie HP mobilųjį plačiajuosčią ryšį ir pageidaujamo mobiliojo tinklo paslaugų teikėjo paslaugos aktyvinimo instrukcijų ieškokite informacijoje apie HP mobilųjį plačiajuosčią ryšį, jei ji pateikta su jūsų kompiuteriu. Jei reikia papildomos informacijos, apsilankykite HP svetainėje adresu <http://www.hp.com/go/mobilebroadband> (tik tam tikruose regionuose / šalyse).

SIM įdėjimas

 PASTABA: Jei norite sužinoti, kur yra SIM anga, žr. *Darbo pradžios vadovą*.

1. Išjunkite kompiuterį. Jei nesate tikri, ar kompiuteris išjungtas, ar veikia sulaikytosios veiksenos režimu, įjungimo / išjungimo mygtuku įjunkite kompiuterį. Tuomet išjunkite kompiuterį operacinės sistemos komanda.
2. Uždarykite ekraną.
3. Atjunkite visus išorinius įrenginius, prijungtus prie kompiuterio.
4. Atjunkite elektros kabelį nuo kintamosios srovės lizdo.
5. Jei kompiuteryje yra akumulatorius, kurį gali pakeisti naudotojas, akumuliatorių išimkite.
6. Įdėkite SIM kortelę į SIM kortelės angą ir švelniai spustelėkite SIM kortelę į angą, kol ji užsifiksuos.

 ĮSPĖJIMAS: Įdėdami SIM kortelę, pakreipkite ją taip, kad ji atitiktų piktogramą, esančią šalia SIM lizdo kompiuteryje. SIM kortelę įdėjus netinkamai, tai gali sugadinti SIM kortelę ir SIM jungtį.

Siekiant sumažinti pavojų sugadinti jungtis, įdėkite SIM nenaudodami jėgos.

7. Pakeiskite akumuliatorių.

 PASTABA: jei akumulatorius yra nepakeistas, HP mobilusis plačiajuostis ryšys bus išjungtas.

8. Iš naujo prijunkite išorinį maitinimą ir įrenginius.
9. Įjunkite kompiuterį.

SIM išėmimas

 PASTABA: Jei norite sužinoti, kur yra SIM anga, žr. *Darbo pradžios vadovą*.

1. Išjunkite kompiuterį. Jei nesate tikri, ar kompiuteris išjungtas, ar veikia sulaikytosios veiksenos režimu, įjungimo / išjungimo mygtuku įjunkite kompiuterį. Tuomet išjunkite kompiuterį operacinės sistemos komanda.
2. Uždarykite ekraną.
3. Atjunkite visus išorinius įrenginius, prijungtus prie kompiuterio.
4. Atjunkite elektros kabelį nuo kintamosios srovės lizdo.
5. Jei kompiuteryje yra akumulatorius, kurį gali pakeisti naudotojas, akumuliatorių išimkite.
6. Paspauskite SIM kortelę ir išimkite ją iš angos.
7. Pakeiskite akumuliatorių.
8. Iš naujo prijunkite išorinį maitinimą ir įrenginius.
9. Įjunkite kompiuterį.

GPS (tik tam tikruose modeliuose) naudojimas

Jūsų kompiuteryje gali būti įdiegtas visuotinės padėties nustatymo sistemos (GPS) įrenginys. GPS palydovai GPS sistemoms teikia informaciją apie vietovę, greitį ir kryptį.

Jei reikia daugiau informacijos, žr. HP GPS ir vietos programinės įrangos žinyne.

„Bluetooth“ belaidžių įrenginių naudojimas

„Bluetooth“ įrenginys teikia mažo diapazono belaidžius ryšius, kurie pakeičia fizinių kabelių ryšius, tradiciškai jungiančius elektroninius įrenginius, pvz.:

- Kompiuteriai
- Telefonai
- Vaizdų įrenginiai (fotoaparatai ir spausdintuvai)
- Garso įrenginiai

„Bluetooth“ įrenginiai suteikia lygiaverčių mazgų galimybę, leidžiančią nustatyti „Bluetooth“ įrenginių asmeninį tinklą (PAN). Informacijos, kaip konfigūruoti ir naudoti „Bluetooth“ įrenginius, ieškokite „Bluetooth“ programinės įrangos žinyne.

„Bluetooth“ ir interneto ryšio bendrinimas (ICS)

HP **nerekomenduoja** nustatyti vieno kompiuterio su „Bluetooth“ kaip pagrindinio, naudojant jį kaip šliužą, per kurį kiti kompiuteriai galėtų prisijungti prie interneto. Kai, naudojant „Bluetooth“, yra prijungti du ar daugiau kompiuterių, o interneto ryšio bendrinimas (ICS) yra įjungtas viename iš kompiuterių, kiti kompiuteriai, naudodami „Bluetooth“ tinklą, negalės prisijungti prie interneto.

„Bluetooth“ pranašumas – informacijos sinchronizacijos perdavimas tarp jūsų kompiuterio ir belaidžių įrenginių, įskaitant mobiliuosius telefonus, spausdintuvus, kameras ir PDA. „Bluetooth“ ir operacinė sistema „Windows“ riboja galimybę nuolatos prisijungus dviem ar daugiau kompiuterių bendrinti internetą per „Bluetooth“.

Kaip jungtis prie laidinio tinklo

Modemo naudojimas (tik tam tikruose modeliuose)

Modemą reikia jungti prie analoginės telefono linijos šešių kontaktų RJ-11 modemo kabeliu (galima įsigyti atskirai). Kai kuriose šalyse arba regionuose taip pat reikalingas specifinis modemo kabelio adapteris. Skaitmeninių PBX (privačių telefoninių) sistemų lizdai gali būti panašūs į analoginių telefono linijų lizdus, bet jie nesuderinami su modemu.

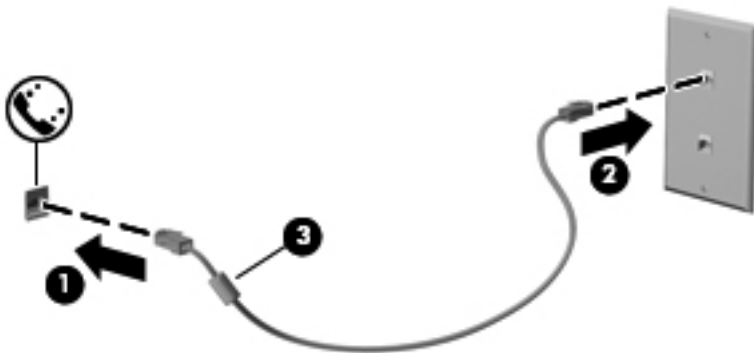
⚠ PERSPĖJIMAS! Kad išvengtumėte elektros šoko, gaisro ir nesugadintumėte aparatūros, nejunkite modemo arba telefono kabelių į RJ-45 (tinklo) lizdą.

Jei modemo kabelyje yra trikdžių mažinimo schema **(1)**, apsauganti nuo TV ir radijo bangų priėmimo keliamų trikdžių, nukreipkite kabelio galą su schema **(2)** į kompiuterio pusę.

Modemo kabelio prijungimas

1. Modemo kabelįjunkite į kompiuterio modemo lizdą (1).
2. Įjunkite modemo kabelį į sieninį RJ-11 telefono lizdą (2) arba į kelvedį (paveikslėlio nėra).

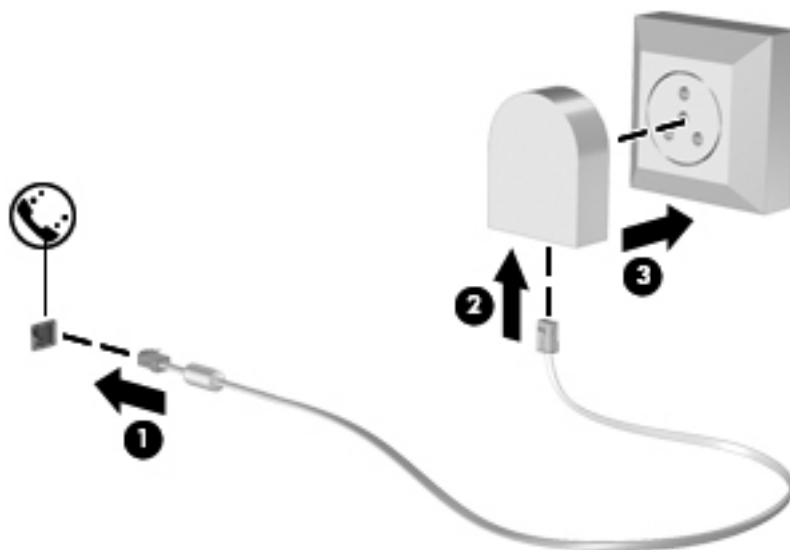

Konkrečioje šalyje arba regione naudojamo modemo kabelio adapterio prijungimas

Skirtingose šalyse arba regionuose telefono lizdai gali skirtis. Norint naudotis modemu ir modemo kabeliu kitoje šalyje arba regione, nei įsigijote kompiuterį, turite įsigyti specifinį šalies ar regiono modemo kabelio adapterį.

Jei norite prijungti modemą prie analoginės telefono linijos, kurioje nėra RJ-11 telefono lizdo, atlikite toliau nurodytus veiksmus.

1. Modemo kabelįjunkite į kompiuterio modemo lizdą **(1)**.
2. Modemo kabelįjunkite į modemo kabelio adapterį **(2)**.
3. Modemo kabelio adapterį **(3)**junkite į sieninį telefono lizdą.

Vietos nuostatos pasirinkimas

Esamos vietos nuostatos peržiūra

1. Pasirinkite **Pradėti > Valdymo skydas**.
2. Spustelėkite **Laikrodis, kalba ir regionas**.
3. Spustelėkite **Regionas ir kalba**.
4. Spustelėkite skirtuką **Vieta**, kad būtų parodyta jūsų vieta.

Naujos vietos įtraukimas keliaujant

Naujame kompiuteryje pasiekama tik modemo įsigijimo šalies arba regiono vietos nuostata. Keliaudami į kitą šalį arba regioną, nustatykite vidinio modemo vietos nuostatą, atitinkančią lankomos šalies arba regiono veikimo standartus.

Įtrauktas naujas vietos nuostatas kompiuteris įrašo, todėl bet kuriuo metu galite jas perjungti. Galite įtraukti kelias bet kurios šalies arba regiono nuostatas.

 ISPĖJIMAS: siekiant sumažinti pradinės šalies arba regiono konfigūracijos praradimo riziką, nepanaikinkite esamų modemo šalies arba regiono nuostatų. Kad galėtumėte modemą naudoti kitose šalyse arba regionuose ir apsaugotumėte pradinę šalies arba regiono konfigūraciją, įtraukite naujas kiekvienos lankomos vietos konfigūracijas.

ISPĖJIMAS: siekiant sumažinti pavojų, kad konfigūruodami modemą nepažeistumėte lankomos šalies telekomunikacijų įstatymų, pasirinkite šalį arba regioną, kuriame yra kompiuteris. Nepasirinkus teisingos šalies arba regiono nuostatos, modemas gali neveikti tinkamai.

1. Pasirinkite **Pradėti > Įrenginiai ir spausdintuvai**.
2. Dešiniuoju pelės klavišu spustelėkite įrenginį, nurodantį jūsų kompiuterį, ir spustelėkite **Modemo parametrai**.

 PASTABA: kad galėtumėte peržiūrėti skirtuką „Numerio rinkimo taisyklės“, turite nustatyti pirminės (esamos) vietos miesto kodą. Jei nesate parinkę vietos, spustelėję parinktį Modemo parametrai, būsite paraginti ją įvesti.

3. Spustelėkite skirtuką **Numerio rinkimo taisyklės**.
4. Spustelėkite **Naujas**. Atsidaro langas „New Location“ (Nauja vieta).
5. Lauke **Location name** (Vietos pavadinimas) surinkite naujos vietos parametro pavadinimą (pavyzdžiui, *namai* arba *darbas*).
6. Sąraše Country/region (Šalis / regionas) pasirinkite šalį arba regioną. (Pasirinkus modemo nepalaikomą šalį arba regioną, rodoma, kad pasirinkta šalis arba regionas yra JAV arba JK.)
7. Įveskite miesto ir (jei būtina) linijos kodus, tada – išorinės linijos kodą.
8. Šalia užrašo **Dial using** (Numerį rinkti naudojant), spustelėkite parinktį **Tone** (Toninis) arba **Pulse** (Pulsinis).
9. Spustelėkite **OK** (Gerai), kad įrašytumėte naują vietos parametą.
10. Atlikite vieną iš toliau nurodytų veiksmų.
 - Jei norite nustatyti naują vietos nuostatą numatytąja vieta, spustelėkite **Gerai**.
 - Jei kaip esamos vietos parametą norite pasirinkti kitą vietos parametą, pasirinkite norimą parinktį vietų sąraše, tada spustelėkite **OK** (Gerai).

 PASTABA: anksčiau aprašytu būdu galite įtraukti tiek savo šalies arba regiono, tiek kitų šalių arba regionų vietų parametrus. Pvz., galite įtraukti parametą pavadinimu *Darbas*, kuriame nustatytos numerio rinkimo taisyklės išėjimo linijai pasiekti.

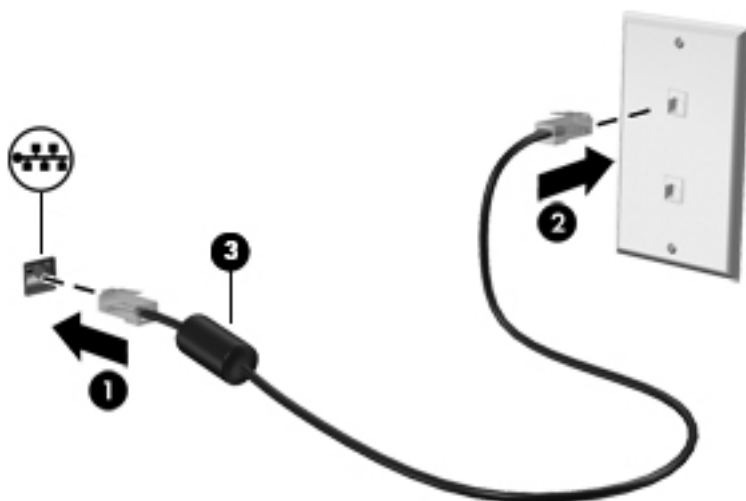
Prisijungimas prie vietinio tinklo (LAN) (tik kai kuriems modeliams)

Kad prisijungtumėte prie LAN, reikia aštuonių kontaktų RJ-45 tinklo kabelio (išigyjamo atskirai). Jei tinklo kabelyje yra trikdžių mažinimo schema (1), apsauganti nuo TV ir radijo bangų priėmimo keliamų trikdžių, nukreipkite kabelio galą su schema (2) į kompiuterio pusę.

Kaip prijungti tinklo kabelį

1. Įjunkite tinklo kabelį į tinklo lizdą (1) kompiuteryje.
2. Įjunkite kitą tinklo kabelio galą į sieninį tinklo lizdą (2) arba į kelvedį (paveikslėlio nėra).

⚠ PERSPĖJIMAS! Kad sumažintumėte elektros šoko, gaisro arba įrangos sugadinimo riziką, nejunkite modemo arba telefono kabelio į RJ-45 (tinklo) lizdą.

3 Daugialypė terpė

Kompiuteryje gali būti šie daugialypės terpės komponentai:

- Integruotas (-i) garsiakalbis (-iai)
- Integruotas (-i) mikrofonas (-ai)
- Integruotoji interneto kamera
- Iš anksto įdiegta daugialypės terpės programinė įranga
- Daugialypės terpės mygtukai arba klavišai

Laikmenos veiklos valdiklių naudojimas

Priklausomai nuo kompiuterio modelio, jame gali būti toliau nurodyti laikmenos veiklos valdikliai, kuriais galite atkurti, sustabdyti, greitai persukti į priekį arba atsukti atgal laikmenos failą:

- Laikmenų mygtukai
- Laikmenų spartieji klavišai (tam tikri klavišai, paspaudžiami kartu su klavišu **fn**)
- Laikmenų klavišai

Jei reikia informacijos apie kompiuterio medijos veiksmų valdiklius, žr. *Darbo pradžios vadovą*.

Garsas

Kompiuteris leidžia naudotis įvairiomis su garsu susijusiomis funkcijomis:

- Atkurti muziką.
- Garso įrašymas.
- Siųstis muziką iš interneto.
- Kurti daugialypės terpės pristatymus.
- Siųsti garsą ir atvaizdus tiesioginių pranešimų programomis.
- Transliuoti radijo programas.
- Kurti (įrašyti) garso kompaktinius diskus įdiegtu optiniu diskų įrenginiu (tik tam tikruose modeliuose) arba pasirinktiniu išoriniu optiniu diskų įrenginiu (įsigyjamas atskirai).

Garso stiprumo nustatymas

Priklausomai nuo kompiuterio modelio garsumą galite koreguoti naudodami:

- garsumo mygtukus
- Garsumo spartieji klavišai (specialūs klavišai spaudžiami kartu su klavišu **fn**)
- garsumo klavišus

 PERSPĖJIMAS! Kad sumažintumėte pavojų susižaloti, prieš užsidėdami ar įsikišdami ausines, sureguliuokite garsumą. Daugiau saugos informacijos rasite dalyje *Teisinė, saugos ir aplinkosaugos informacija*.

 PASTABA: garsumą taip pat galima valdyti operacinėje sistemoje ir kai kuriose programose.

 PASTABA: Jei reikia informacijos, kokio tipo valdikliai yra jūsų kompiuteriai, žr. *Darbo pradžios vadovą*.

Kompiuterio garso funkcijų patikrinimas

 PASTABA: kad pasiektumėte geriausių rezultatų, įrašinėdami kalbėkite tiesiai į mikrofoną ir būkite aplinkoje, kurioje nėra foninio triukšmo.

Norėdami patikrinti kompiuterio garso funkcijas, atlikite toliau nurodytus veiksmus.

1. Pasirinkite **Pradėti > Valdymo skydas > Aparatūra ir garsas > Garsas**.
2. Atsidarius langui „Sound“ (Garsas), spustelėkite skirtuką **Sounds** (Garsai). Skirtuke **Programos įvykiai** pasirinkite bet kokį garsinį įvykį, pavyzdžiui, pyptelėjimą ar pavojaus signalą, ir spustelėkite mygtuką **Tikrinti**.

Garsiakalbiuose ar prijungtose ausinėse turėtumėte išgirsti garsą.

Norėdami patikrinti kompiuterio įrašymo funkcijas, atlikite toliau nurodytus veiksmus.

1. Pasirinkite **Pradėti > Visos programos > Priedai > Garso įrašymo priemonė**.
2. Spustelėkite **Pradėti įrašymą** ir kalbėkite į mikrofoną. Įrašykite failą darbalaukyje.
3. Atidarykite daugialypės terpės programą ir paleiskite įrašą.

Norėdami patvirtinti arba pakeisti kompiuterio garso nuostatas, pasirinkite **Pradėti > Valdymo skydas > Aparatūra ir garsas > Garsas**.

Norėdami patikrinti kompiuterio įrašymo funkcijas, atlikite toliau nurodytus veiksmus.

1. Pasirinkite **Start (Pradėti) > All Programs (Visos programos) > Accessories (Priedai) > Sound Recorder (Garso įrašymo priemonė)**.
2. Spustelėkite **Start Recording (Pradėti įrašymą)** ir kalbėkite į mikrofoną. Įrašykite failą darbalaukyje.
3. Atidarykite daugialypės terpės programą ir paleiskite įrašą.

Norėdami patvirtinti arba pakeisti kompiuterio garso nuostatas, pasirinkite **Start (Pradėti) > Control Panel (Valdymo skydas) > Audio (Garsas)**.

Interneto kamera (tik tam tikruose modeliuose)

Kai kuriuose kompiuteriuose yra integruotoji interneto kamera. Naudodamiesi iš anksto įdiegta programine įranga, interneto kamera galite fotografuoti arba įrašyti vaizdą. Galite peržiūrėti arba išsaugoti nuotrauką arba vaizdo įrašą.

Interneto kameros programinė įranga leidžia atlikti šias užduotis:

- Vaizdo įrašų fiksavimas ir bendras naudojimas
- Vaizdo įrašo transliavimas tiesioginių pranešimų programine įranga
- Fotografavimas

„Security Manager“ sąrankos vedlyje arba „HP ProtectTools“ administravimo konsolėje administratoriai gali nustatyti veidų atpažinimo saugos lygį. Jei reikia daugiau informacijos, žr. „*HP ProtectTools*“ darbo pradžios vadovą arba veidų atpažinimo programinės įrangos žinyną.

Jei reikia informacijos, kaip atidaryti interneto kamerą, žr. *Darbo pradžios* vadovą. Jei reikia informacijos apie naudojimąsi interneto kamera, pasirinkite **Pradėti > Žinynas ir palaikymas**.

Vaizdas

Jūsų kompiuteryje gali būti vienas ar daugiau iš šių išorinių vaizdo prievadų.

- VGA
- HDMI (Didelės raiškos daugialypės terpės sąsaja)
- „DisplayPort“

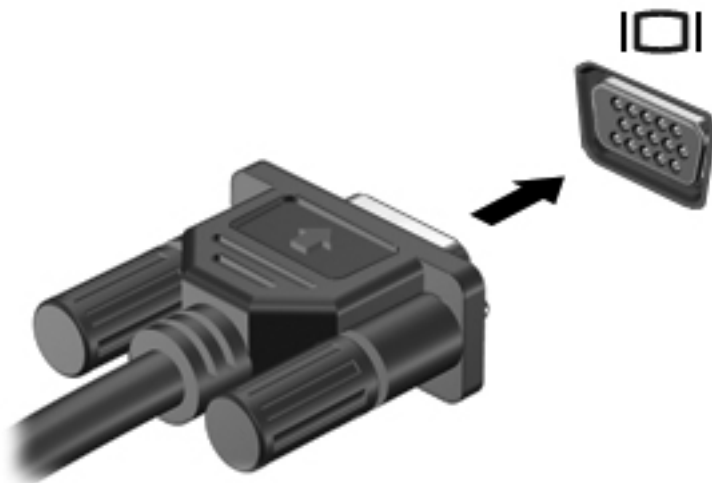

PASTABA: Jei reikia informacijos apie kompiuterio vaizdo prievadus, žr. *Darbo pradžios* vadovą.

VGA

Išorinis monitoriaus prievadas arba VGA prievadas – tai analoginė rodymo sąsaja, kuria prie kompiuterio jungiamas VGA vaizdo įrenginys, pavyzdžiui, išorinis VGA monitorius arba VGA projektorius.

- ▲ Jei norite prijungti VGA vaizdo įrenginį, prijunkite įrenginio kabelį prie išorinio monitoriaus prievado.

 PASTABA: Jei reikia konkrečiam gaminiui skirtų ekrano vaizdo perjungimo nurodymų, žr. *Darbo pradžios vadovą.*

„DisplayPort“

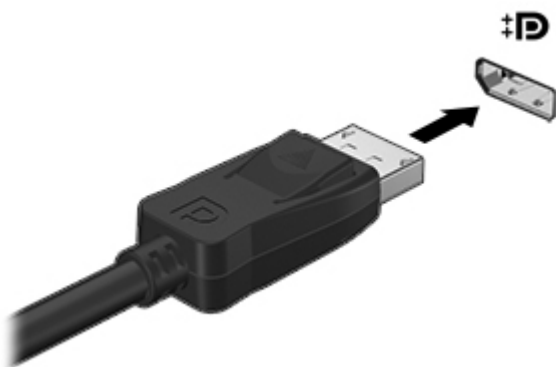
Per „DisplayPort“ prievadą prie kompiuterio jungiamas pasirinktinis vaizdo ar garso įrenginys, pavyzdžiui, didelės raiškos televizorius arba kitas suderinamas skaitmeninės ar garso aparatūros komponentas. „DisplayPort“ prievadas užtikrina didesnę našumą, nei VGA išorinio monitoriaus prievadas, ir suteikia daugiau skaitmeninio jungimo galimybių.

 PASTABA: Norint perduoti vaizdo ir (arba) garso signalus per „DisplayPort“ reikia „DisplayPort“ kabelio (įsigyjamas atskirai).

Prie kompiuterio „DisplayPort“ prievado galima prijungti vieną „DisplayPort“ įrenginį. Kompiuterio ekrane rodoma informacija tuo pat metu gali būti rodoma „DisplayPort“ įrenginio ekrane.

Norėdami prijungti vaizdo ar garso įrenginį prie „DisplayPort“:

1. Vieną „DisplayPort“ kabelio jungtį prijunkite prie kompiuterio „DisplayPort“ prievado.

2. Kitą kabelio galą prijunkite prie vaizdo įrenginio, o tolesnių nurodymų ieškokite įrenginio gamintojo instrukcijoje.

 PASTABA: Norėdami pašalinti įrenginio kabelį, paspauskite jungties fiksatorių žemyn, kad atjungtumėte jį nuo kompiuterio.

 PASTABA: Jei reikia konkrečiam gaminiui skirtų ekrano vaizdo perjungimo nurodymų, žr. *Darbo pradžios vadovą*.

HDMI

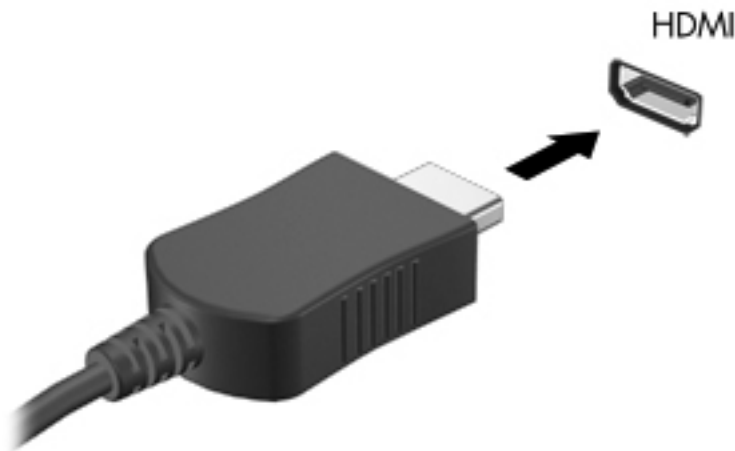
HDMI prievadu kompiuterį galima prijungti prie pasirinkamo vaizdo ar garso įrenginio, pvz., didelės raiškos televizoriaus ar bet kurio suderinamo skaitmeninio ar garso komponento.

 PASTABA: Kad vaizdo ir / arba garso signalai galėtų būti perduodami per HDMI prievadą, reikia turėti HDMI kabelį (įsigijamas atskirai).

Prie kompiuterio HDMI prievado galima prijungti vieną HDMI įtaisą. Kompiuterio ekrane rodoma informacija tuo pat metu gali būti rodoma HDMI įtaise.

Kaip prijungti garso ar vaizdo įrenginį prie HDMI prievado

1. Vieną HDMI kabelio galą prijunkite prie kompiuteryje esančio HDMI prievado.

2. Kitą kabelio galą prijunkite prie vaizdo įrenginio, o tolesnių nurodymų ieškokite įrenginio gamintojo instrukcijoje.

 PASTABA: Jei reikia konkrečiam gaminiui skirtų ekrano vaizdo perjungimo nurodymų, žr. *Darbo pradžios vadovą*.

HDMI garso konfigūravimas

Norėdami nustatyti HDMI garsą, pirma prie kompiuterio HDMI prievado prijunkite vaizdo ar garso įrenginį, pvz., didelės raiškos televizorių. Tada nustatykite numatytąjį garso atkūrimo įrenginį taip:

1. Dešiniuoju pelės klavišu spustelėkite piktogramą **Speakers** (Garsiakalbiai) pranešimų srityje, užduočių juostos dešinėje pusėje, tada spustelėkite **Playback devices** (Atkūrimo įrenginiai).
2. Skirtuke „Atkūrimas“ spustelėkite **Skaitmeninė išvestis** arba **Skaitmeninės išvesties įrenginys (HDMI)**.
3. Spustelėkite **Set Default** (Nustatyti numatytąjį), tada spustelėkite **OK** (Gerai).

Kad garsas vėl sklistų iš kompiuterio garsiakalbių, atlikite šiuos veiksmus:

1. Dešiniuoju pelės klavišu spustelėkite piktogramą **Speakers** (Garsiakalbiai) pranešimų srityje, užduočių juostos dešinėje pusėje, tada spustelėkite **Playback devices** (Atkūrimo įrenginiai).
2. Skirtuke „Atkūrimas“ spustelėkite **Garsiakalbiai**.
3. Spustelėkite **Set Default** (Nustatyti numatytąjį), tada spustelėkite **OK** (Gerai).

„Intel Wireless Display“ (tik tam tikruose modeliuose)

„Intel®“ belaidžio ryšio ekranas leidžia belaidžiu būdu bendrinti kompiuterio turinį televizoriuje. Norint naudotis ekranu per belaidį ryšį, reikalingas TV belaidžio ryšio adapteris (įsigyjamas atskirai). DVD su išvesties apsauga gali būti nepaleidžiamas „Intel Wireless Display“. (Tačiau DVD be išvesties apsaugos bus paleidžiami.) „Blu-ray“ diskai su išvesties apsauga nebus paleidžiami per „Intel Wireless Display“. Jei reikia išsamesnės informacijos apie belaidžio TV adapterio naudojimą, žr. gamintojo nurodymus.

PASTABA: prieš pradėdami naudotis ekranu per belaidį ryšį, įsitikinkite, ar kompiuteryje įjungtas belaidis ryšys.

4 Maitinimo valdymas

 PASTABA: kompiuteryje gali būti maitinimo mygtukas arba jungiklis. Terminas *maitinimo mygtukas* šiame vadove vartojamas nurodant abiejų tipų maitinimo valdiklius.

Kompiuterio išjungimas

 ISPĖJIMAS: išjungus kompiuterį neįrašyta informacija bus prarasta.

Išjungimo komanda išjungiamos visos atidarytos programos, įskaitant operacinę sistemą, o paskui išjungiamas ekranas ir kompiuteris.

Išjunkite kompiuterį esant bet kuriai iš šių sąlygų:

- kai jums reikia pakeisti akumuliatorių arba pasiekti komponentus kompiuterio viduje,
- kai prijungiate išorinį aparatūros įrenginį, kuris nejungiamas prie „Universal Serial Bus“ (USB) prievado,
- kai kompiuteris bus nenaudojamas ir atjungtas nuo išorinio maitinimo ilgą laiką.

Nors kompiuterį galite išjungti paspaudę maitinimo mygtuką, rekomenduojama naudoti „Windows“ išjungimo komandą:

 PASTABA: jeigu kompiuteris veikia energijos taupymo arba sulaikytosios veiksenos režimais, pirmiausia turite išeiti iš energijos taupymo ir sulaikytosios veiksenos režimų, o paskui galite išjungti;

1. Įrašykite savo darbą ir uždarykite visas atidarytas programas.
2. Pasirinkite **Pradėti > Išjungti**.

Jeigu kompiuteris nereaguoja ir negalite pasinaudoti pirmiau nurodyta išjungimo operacija, pamėginkite atlikti toliau nurodytas kritinio išjungimo operacijas reikiama seka:

- Spauskite **ctrl+alt+delete**, tada ant ekrano spustelėkite mygtuką **Power** (Maitinimas).
- Paspauskite ir palaikykite nuspaudę kompiuterio maitinimo mygtuką mažiausiai 5 sekundes.
- Atjunkite kompiuterį nuo išorinio maitinimo šaltinio.
- Modeliuose, kuriuose yra keičiamasis akumuliatorius, išimkite akumuliatorių.

Maitinimo parinkčių nustatymas

Energijos taupymo būsenų naudojimas

Kompiuteryje yra įdiegtos dvi gamykloje nustatytos energijos taupymo būsenos: energijos taupymo ir sulaikytosios veiksenos režimai.

Ijungus energijos taupymo režimą, maitinimo lemputės mirksi, o ekranas išsijungia. Jūsų darbas įrašomas į atmintį, o jūs galite greičiau išėiti iš energijos taupymo režimo, nei išeinatė iš sulaikytosios veiksenos režimo. Jeigu kompiuteris ilgai veikia energijos taupymo režimu arba veikiant šiam režimui akumuliatoriaus įkrovos lygis yra kritinis, kompiuteris pradeda veikti sulaikytosios veiksenos režimu.

Kompiuteriui pradėjus veikti sulaikytosios veiksenos režimu, jūsų darbas įrašomas į sulaikytosios veiksenos failą standžiajame diske, o kompiuteris išsijungia.

 ISPĖJIMAS: norėdami sumažinti garso ir vaizdo pablogėjimo, garso ir vaizdo atkūrimo funkcijų dingimo arba informacijos praradimo pavojų, nepaleiskite energijos taupymo arba sulaikytosios veiksenos režimų skaitydami iš arba įrašydami į diską, arba išorinę daugialypės terpės kortelę.

 PASTABA: negalite jungtis prie tinklo arba atlikti bet kokių kompiuterio funkcijų, kai kompiuteris veikia energijos taupymo arba sulaikytosios veiksenos režimais.

Energijos taupymo režimo paleidimas arba išjungimas

Gamykloje nustatyta įjungti energijos taupymo režimą, kai kompiuteris naudoja akumuliatoriaus energiją arba yra prijungtas prie išorinio maitinimo šaltinio yra neaktyvus tam tikrą laiką.

Maitinimo nuostatos ir skirtingi laikai gali būti pakeisti naudojant maitinimo parinktis operacinės sistemos „Windows“ valdymo skyde.

Ijungtame kompiuteryje galite paleisti energijos taupymo režimą.

- Trumpai paspauskite maitinimo mygtuką.
- Uždarykite ekraną.
- Spustelėkite **Pradėti**, spustelėkite šalia išjungimo mygtuko esančią rodyklę ir spustelėkite **Miego režimas**.

Norėdami išjungti energijos taupymo režimą, atlikite toliau nurodytą veiksmą.

- Trumpai paspauskite maitinimo mygtuką.
- Jeigu ekranas uždarytas, atidarykite jį.
- Paspauskite klaviatūros klavišą.
- Bakstelėkite arba perbraukite jutiklinę planšetę.

Kai kompiuteris nustoja veikti energijos taupymo režimu, maitinimo lemputės dega, o jūsų iki pertraukos atliktas darbas pasirodo ekrane.

 PASTABA: jeigu nustatėte slaptažodžio vėl įsijungus kompiuteriui reikalavimą, prieš jūsų darbui pasirodant ekrane įveskite savo operacinės sistemos „Windows“ slaptažodį.

Sulaikytosios veiksenos režimo paleidimas ir išėjimas iš jo

Gamykloje sistema yra nustatyta inicijuoti sulaikytosios veiksenos režimą po tam tikro neaktyvumo laikotarpio, kai kompiuteris maitinamas akumulatoriaus arba išorine energija, arba kai akumulatorius išsikrauna iki kritinio akumulatoriaus įkrovos lygio.

Maitinimo nuostatos ir pertraukos gali būti pakeisti operacinės sistemos „Windows“ valdymo skyde.

Kad paleistumėte sulaikytosios veiksenos režimą, atlikite toliau nurodytus veiksmus.

- ▲ Spustelėkite **Pradėti**, spustelėkite šalia mygtuko „Išjungti“ esančią rodyklę ir spustelėkite **Sulaikytosios veiksenos režimas**.

Kad išeitumėte iš sulaikytosios veiksenos režimo, atlikite toliau nurodytus veiksmus.

- ▲ Trumpai paspauskite maitinimo mygtuką.

Maitinimo indikatorius šviečia, o jūsų iki pertraukos atliktas darbas pasirodo ekrane.

 PASTABA: jeigu nustatėte slaptažodžio vėl įsijungus kompiuteriui reikalavimą, prieš jūsų darbui pasirodant ekrane įveskite savo operacinės sistemos „Windows“ slaptažodį.

Energijos matuoklio naudojimas

Energijos matuoklis yra pranešimų srityje, dešinėje užduočių juostos pusėje. Energijos matuoklis leidžia greitai pasiekti maitinimo nuostatas ir matyti likusią akumulatoriaus įkrovą.

- Kad būtų rodoma likusi akumulatoriaus įkrova ir aktyvus energijos naudojimo planas, perkeltite žymiklį ant energijos matuoklio piktogramos.
- Kad pasiektumėte maitinimo parinktis arba pakeistumėte maitinimo planą, spustelėkite maitinimo matuoklio piktogramą ir pasirinkite elementą iš sąrašo.

Skirtingos energijos matuoklio piktogramos rodo, ar kompiuteris maitinamas iš akumulatoriaus, ar iš išorinio maitinimo šaltinio. Piktograma taip pat rodo pranešimą, ar akumulatorius pasiekė beveik išsikrovusio arba kritinį akumulatoriaus įkrovos lygį.

Maitinimo planų naudojimas

Maitinimo planas – sistemos parametrų rinkinys, kuriuo valdoma, kaip kompiuteris naudoja maitinimą. Maitinimo planai gali padėti jums tausoti maitinimą arba padidinti veikimą.

Aktyvaus energijos naudojimo plano peržiūrėjimas

Naudokitės bet kuriuo iš nurodytų būdų:

- Pranešimų srityje, dešinėje užduočių juostos pusėje, spustelėkite energijos matuoklio piktogramą.
- Pasirinkite **Pradėti > Valdymo skydas > Sistema ir sauga > Energijos vartojimo parinktys**.

Kito maitinimo plano pasirinkimas

Naudokite bet kuriuos šių metodų:

- Spustelėkite energijos matuoklio piktogramą, esančią pranešimų srityje, o po to pasirinkite maitinimo planą iš sąrašo.
- Pasirinkite **Pradėti > Valdymo skydas > Sistema ir sauga > Energijos vartojimo parinktys**, tada iš sąrašo pasirinkite elementą.

Maitinimo planų tinkinimas

1. Spustelėkite energijos matuoklio piktogramą informacinių pranešimų srityje ir paskui spustelėkite **Daugiau energijos vartojimo parinkčių**.

– arba –

Pasirinkite **Pradėti > Valdymo skydas > Sistema ir sauga > Maitinimo parinktys**.

2. Pasirinkite maitinimo planą, o paskui spustelėkite **Keisti plano parametrus**.
3. Pakeiskite parametrus pagal poreikį.
4. Kad pakeistumėte papildomas nuostatas, spustelėkite **Keisti papildomus maitinimo parametrus** ir atlikite pakeitimus.

Slaptažodžio apsaugos nustatymas vėl įsijungus kompiuteriui

Norėdami nustatyti kompiuteryje slaptažodžio nuorodą kompiuteriui baigiant veikti energijos taupymo arba sulaikytosios veiksenos režimu, atlikite toliau nurodytus veiksmus.

1. Pasirinkite **Pradėti > Valdymo skydas > Sistema ir sauga > Maitinimo parinktys**.
2. Kairėje pusėje spustelėkite **Reikalauti slaptažodžio pabundant**.
3. Spustelėkite **Keisti dabar galimus parametrus**.
4. Spustelėkite **Reikalauti slaptažodžio (rekomenduojama)**.

PASTABA: jei jums reikia sukurti vartotojo abonemento slaptažodį arba pakeisti esamo vartotojo abonemento slaptažodį, spustelėkite **Kurti arba keisti esamo vartotojo abonemento slaptažodį** ir vykdykite ekrane pateikiamus nurodymus. Jei vartotojo abonemento slaptažodžio kurti arba keisti nereikia, pereikite prie 5 veiksmo.

5. Spustelėkite **Įrašyti keitimus**.

Programinės įrangos „HP Power Assistant“ naudojimas (tik tam tikruose modeliuose)

Naudodamiesi „HP Power Assistant“, galite konfigūruoti sistemos parametrus, kad optimizuotumėte kompiuterio energijos sąnaudas ir akumulatoriaus įkrovą. „HP Power Assistant“ pateikia įrankių ir informacijos, kuri padės priimti apsvaistytus sprendimus dėl maitinimo valdymo:

- Energijos sąnaudų prognozė spėjamosiose sistemos konfigūracijose
- Iš anksto apibrėžti energijos profiliai
- Išsamesnė vartojimo informacija ir diagramos, rodančios energijos sąnaudų tendencijas per tam tikrą laiką

„HP Power Assistant“ paleidimas veikiant „Windows“:

▲ Pasirinkite **Pradėti > Visos programos > Darbas ir priemonės > HP Power Assistant**.

– arba –

Paspauskite **fn+f6** (tik tam tikruose modeliuose) arba **fn+f8** (tik tam tikruose modeliuose).

Daugiau informacijos apie „HP Power Assistant“ naudojimą, konfigūravimą ir valdymą rasite „HP Power Assistant“ programinės įrangos žinyne.

Akumulatoriaus energijos naudojimas

 PERSPĖJIMAS! Kad išvengtumėte galimų saugos problemų, naudokite tik su kompiuteriu pateiktą akumuliatorių, atsarginį HP akumuliatorių arba suderinamą akumuliatorių, įsigytą iš HP.

Kai kompiuteris nėra prijungtas prie išorinio kintamosios srovės šaltinio, jis veikia naudodamas akumulatoriaus energiją. Kompiuterio akumulatoriaus naudojimo laikas kinta, priklausomai nuo maitinimo valdymo parametrų, veikiančių programų, ekrano ryškumo, prie kompiuterio prijungtų išorinių įrenginių ir kitų veiksmų. Akumuliatorių laikant kompiuteryje, kai kompiuteris yra prijungtas prie kintamosios srovės šaltinio, akumuliatorius kraunamas, o jūsų darbas, nutrūkus maitinimui, bus apsaugotas. Kai kompiuteryje yra įkrautas akumuliatorius ir kompiuteris veikia naudodamas išorinį kintamosios srovės šaltinį, kompiuteris automatiškai persijungia ir naudoja akumulatoriaus energiją, jeigu kintamosios srovės adapteris yra atjungiamas nuo kompiuterio arba nutrūksta kintamosios srovės tiekimas.

 PASTABA: Atjungus kintamosios srovės maitinimą, ekrano šviesumas automatiškai sumažinamas, kad būtų taupoma akumulatoriaus įkrova. Jei reikia informacijos apie ekrano ryškumo didinimą ar mažinimą, žr. *Darbo pradžios vadovą*. Tam tikruose kompiuterio modeliuose galima perjungti grafikos režimus ir pailginti akumulatoriaus įkrovos naudojimo laiką. Daugiau informacijos rasite [„Perjungiamo grafika / dviguba grafika \(tik tam tikruose modeliuose\)“ 31 puslapyje](#).

Papildomos informacijos apie akumuliatorių ieškojimas

Priemonėje „Žinynas ir palaikymas“ pateikiami šie įrankiai ir informacija apie akumuliatorių:

- akumulatoriaus patikrinimo įrankis, skirtas akumulatoriaus veikimui išbandyti,
- informacija apie kalibravimą, maitinimo valdymą, tinkamą priežiūrą ir laikymą, kad būtų akumuliatorių būtų galima naudoti ilgiau,
- informacija apie akumuliatorių rūšis, specifikacijas, naudojimo laiką ir talpą.

Norėdami pasiekti informaciją apie akumuliatorių, atlikite toliau nurodytus veiksmus.

- ▲ Pasirinkite **Start** (Pradėti) > **Help and Support** (Žinynas ir palaikymas) > **Learn** (Mokymasis), > **Power Plans: Frequently Asked Questions** (Maitinimo planai: dažnai užduodami klausimai).

Akumulatoriaus tikrinimas

Priemonėje „Žinynas ir palaikymas“ pateikiama informacijos apie kompiuteryje įdėto akumulatoriaus būseną.

Kad patikrintumėte akumuliatorių:

1. Prijunkite kintamosios srovės adapterį prie kompiuterio.

PASTABA: kompiuteris turi būti prijungtas prie išorinio maitinimo šaltinio, kad būtų galima patikrinti ar akumuliatorius veikia tinkamai.

2. Pasirinkite **Pradėti > Žinynas ir palaikymas > Trikčių šalinimas > Maitinimo, šilumos ir mechaninės**.
3. Spustelėkite skirtuką **Maitinimas** ir spustelėkite **Akumulatoriaus tikrinimas**.

Akumulatoriaus tikrinimo priemonė patikrina, ar tinkamai veikia akumuliatorius ir jo skyriai, o paskui praneša patikrinimo rezultatus.

Likusio akumulatoriaus įkrovos lygio rodymas

- ▲ Perkelkite žymeklį ant energijos matuoklio piktogramos pranešimų srityje esančios užduočių juostos dešinėje pusėje.

Akumulatoriaus išsikrovimo laiko prailginimas

Kai kompiuteris veikia naudodamas akumulatoriaus energiją, akumulatoriaus išsikrovimo laikas kinta priklausomai nuo jūsų naudojamų funkcijų. Akumulatoriaus talpai natūraliai mažėjant laipsniškai trumpėja ir didžiausias galimas iškrovimo laikas.

Patarimai, kaip prailginti akumulatoriaus išsikrovimo laiką:

- Sumažinkite ekrano ryškumą,
- Kai akumuliatorius nenaudojamas ar nekraunamas, išimkite jį iš kompiuterio (jei kompiuteryje yra keičiamasis akumuliatorius)
- Laikykite keičiamąjį akumuliatorių vėsioje sausoje vietoje.
- Energijos vartojimo parinktyse pasirinkite parametą **Energijos taupymas**.

Beveik išsikrovusio akumulatoriaus valdymas

Šiame skyriuje pateikiama informacija apie gamyklinius įspėjimus ir sistemos atsakus. Kai kurie įspėjimai ir sistemos atsakas, kai akumuliatorius yra beveik išsikrovęs, gali būti pakeisti naudojant maitinimo parinktį operacinės sistemos „Windows“ valdymo skyde. Nustatytos parinktys naudojant maitinimo parinktį neturi įtakos indikatoriams.

Beveik išsikrovusio akumulatoriaus atpažinimas

Kai akumuliatorius, kuris yra vienintelis kompiuterio maitinimo šaltinis, yra beveik išsikrovęs ar pasiekė kritinį lygį, atliekami tokie veiksmai:

- Akumulatoriaus lemputė (tik kai kuriuose modeliuose) rodo silpną arba kritinį įkrovos lygį.

PASTABA: Jei reikia papildomos informacijos apie akumulatoriaus lemputę, žr. *Darbo pradžios vadovą*.

– arba –

- Energijos matuoklio piktograma informacinių pranešimų srityje rodo pranešimą apie silpną arba kritinį akumuliatoriaus įkrovos lygį.

PASTABA: daugiau informacijos apie energijos matuoklį rasite skyriuje „[Energijos matuoklio naudojimas](#)“ 23 puslapyje.

Esant kritiniam akumuliatoriaus įkrovos lygiui, kompiuteris atlieka toliau nurodytus veiksmus.

- Jeigu kompiuteriui veikiant energijos taupymo režimu įjungiamas užmigdymo režimas, kompiuteris pradeda veikti užmigdymo režimu.
- Jeigu kompiuteriui veikiant energijos taupymo režimu išjungiamas užmigdymo režimas, kompiuteris dar šiek tiek laiko veikia energijos taupymo režimu, o po to išsijungia ir dėl to prarandama visa neįrašyta informacija.

Su beveik išsikrovusiu akumuliatoriumi susijusios problemos sprendimas

Su beveik išsikrovusiu akumuliatoriumi susijusios problemos sprendimas, kai prieinamas išorinis maitinimas

- ▲ Prijunkite vieną iš įrenginių:
 - Kintamosios srovės adapterį
 - Pasirinktinis doko įrenginys arba plėtros produktas
 - Papildomas maitinimo adapteris, įsigytas iš HP kaip priedas

Su beveik išsikrovusiu akumuliatoriumi susijusios problemos sprendimas, kai neprieinamas joks maitinimo šaltinis

- Paleiskite sulaikytosios veiksenos režimą.
- Įrašykite savo darbą ir išjunkite kompiuterį.

Su beveik išsikrovusiu akumuliatoriumi susijusios problemos sprendimas, kai negalima išeiti iš sulaikytosios veiksenos režimo

Kai kompiuteriui trūksta energijos išeiti iš sulaikytosios veiksenos režimo, atlikite toliau nurodytus veiksmus.

1. Pakeiskite išsikrovusį keičiamąjį akumuliatorių įkrautu arba prijunkite kintamosios srovės adapterį prie kompiuterio ir išorinio maitinimo šaltinio.
2. Iš sulaikytosios veiksenos režimo išeinama paspaudus maitinimo mygtuką.

Akumuliatoriaus energijos tausojimas

- „Windows“ valdymo skydo priemonėje Power Options (Energijos vartojimo parinktys) pasirinkite mažo energijos naudojimo nuostatas.
- Išjunkite belaidį ryšį ir LAN, tada uždarykite modemo programas, kai jomis nesinaudojate.
- Atjunkite nenaudojamus išorinius įrenginius, kurie nėra prijungti prie išorinio maitinimo šaltinio.
- Sustabdykite, išjunkite arba išimkite bet kokias išorines laikmenų korteles, kurių nenaudojate.

- Sumažina ekrano šviesumą.
- Prieš baigdami darbą, paleiskite energijos taupymo, sulaikytosios veiksenos režimą arba išjunkite kompiuterį.

Keičiamojo akumulatoriaus laikymas (tik tam tikruose modeliuose)

 ISPĖJIMAS: kad sumažintumėte akumulatoriaus pažeidimo riziką, nelaikykite jo aukštoje temperatūroje ilgą laiką.

Jei daugiau nei 2 savaites kompiuterio nenaudosite ir jis nebus prijungtas prie išorinio maitinimo šaltinio, išimkite keičiamąjį akumuliatorių ir laikykite jį atskirai.

Kad prailgintumėte saugomo akumulatoriaus įkrovą, laikykite jį vėsioje, sausoje vietoje.

 PASTABA: atskirai laikomas akumuliatorius turėtų būti tikrinamas kas 6 mėnesius. Jei akumulatoriaus talpa mažesnė nei 50 proc., prieš vėl laikydami atskirai, akumuliatorių įkraukite.

Prieš naudodami akumuliatorių kalibruokite jį, jeigu jis buvo laikomas vieną mėnesį arba ilgiau.

Keičiamojo akumulatoriaus utilizavimas (tik tam tikruose modeliuose)

 PERSPĖJIMAS! Kad sumažintumėte gaisro ir nudegimų riziką, nemontuokite, nedaužykite ir nepradurkite akumulatoriaus; nesutrumpinkite išorinių kontaktų; nedeginkite ir neskandinkite.

Informacijos, kaip tinkamai išmesti akumuliatorių, rasite vadove *Teisinė, saugos ir aplinkosaugos informacija*.

Keičiamojo akumulatoriaus keitimas (tik tam tikruose modeliuose)

Žinyno ir palaikymo akumulatoriaus patikrinimo priemonė praneša, kad reikia keisti akumuliatorių, kai vidinė sekcija neįkraunama tinkamai arba kai sumažėja akumulatoriaus talpa. Jei akumuliatoriui galioja HP garantija, instrukcijose pateikiamas garantijos ID. Pranešime nurodoma HP svetainė, kurioje rasite daugiau informacijos apie atsarginio akumulatoriaus įsigijimą.

Išorinio kintamosios srovės šaltinio naudojimas

 PERSPĖJIMAS! Nekraukite kompiuterio akumulatoriaus, kai skrendate lėktuvu.

 PERSPĖJIMAS! Kad išvengtumėte galimų saugos problemų, naudokite tik su kompiuteriu pateikiamą kintamosios srovės adapterį, HP pateiktą atsarginį kintamosios srovės adapterį arba suderinamą kintamosios srovės adapterį, įsigytą iš HP.

 PASTABA: Jei reikia informacijos apie prijungimą prie kintamosios srovės šaltinio, žr. *sąrankos instrukcijų* plakate, kuris pridamas kompiuterio dėžutėje.

Išorinis kintamosios srovės maitinimas tiekiamas per patvirtintą kintamosios srovės adapterį, pasirinktinį doko įrenginį arba plėtros įrenginį.

Prijunkite kompiuterį prie išorinio kintamosios srovės šaltinio esant bet kuriai iš toliau nurodytų sąlygų.

- Kraunant arba kalibruojant akumuliatorių
- Diegiant arba keičiant sistemos programinę įrangą
- Įrašant informaciją į kompaktinius, DVD arba BD (tik kai kurie modeliai) diskus

- Naudojant disko defragmentavimo programą
- Darant atsargines kopijas arba atliekant atkūrimą

Kai prijungiate kompiuterį prie išorinio kintamosios srovės šaltinio, kompiuteris atlieka šiuos veiksmus:

- akumulatorius pradeda krauti,
- jei kompiuteris įjungtas, pranešimų srityje esanti energijos matuoklio piktograma keičia išvaizdą.

Atjungus nuo išorinio kintamosios srovės šaltinio, kompiuteris atlieka šiuos veiksmus:

- kompiuteris persijungia naudoti akumulatoriaus energiją,
- ekrano ryškumas automatiškai sumažėja, kad būtų taupoma akumulatoriaus saugoma energija.

Kintamosios srovės adapterio bandymas

Išbandykite kintamosios srovės adapterį, kai jis yra prijungtas prie kintamosios srovės šaltinio, jeigu kompiuteryje atsiranda bet kurie iš šių reiškinių:

- kompiuteris neįsijungia;
- ekranas neįsijungia;
- maitinimo indikatoriai nešviečia.

Jei norite išbandyti kintamosios srovės adapterį, atlikite toliau nurodytus veiksmus.

PASTABA: Toliau pateikiami nurodymai taikomi kompiuteriams su keičiamaisiais akumulatoriais.

1. Išjunkite kompiuterį.
2. Išimkite akumuliatorių iš kompiuterio.
3. Prijunkite kintamosios srovės adapterį prie kompiuterio, o paskui jį įjunkite į kintamosios srovės lizdą.
4. Įjunkite kompiuterį.
 - Jei energijos tiekimo lemputės *šviečia*, kintamosios srovės adapteris veikia tinkamai.
 - Jei energijos tiekimo lemputės *neįsijungia*, kintamosios srovės adapteris neveikia ir turėtų būti pakeistas.

Jei reikia informacijos, kaip įsigyti pakaitinį kintamosios srovės maitinimo adapterį, kreipkitės į palaikymo tarnybą.

Perjungiamo grafika / dviguba grafika (tik tam tikruose modeliuose)

Tam tikruose kompiuterių modeliuose yra perjungiamo arba dviguba grafika.

- Perjungiamo grafika – palaikoma ir AMD™, ir „Intel“ sistemose. Jei jūsų kompiuteryje naudojama AMD dinaminė perjungiamo grafika, jis palaiko tik perjungiamo grafika.
- Dviguba grafika – palaiko tik AMD. Jei jūsų kompiuteryje naudojama „AMD Radeon“ dviguba grafika, jis palaiko tik dvigubą grafika.

 PASTABA: Dvigubą grafika galima įjungti tik viso ekrano programose, kuriose naudojama 10 arba 11 versijos „DirectX“.

 PASTABA: Jei norite sužinoti, ar kompiuteris palaiko perjungiamo arba dvigubą grafika, peržiūrėkite nešiojamojo kompiuterio grafikos procesoriaus konfigūraciją. „Intel“ HR centriniai procesoriai (CPU) ir „AMD Trinity“ serijos paspartintieji procesoriai (APU) palaiko perjungiamo grafika. „AMD Trinity“ serijos A6, A8 ir A10 APU palaiko dvigubą grafika. „AMD Trinity“ serijos A4 APU nepalaiko dvigubos grafikos.

Ir perjungiamo, ir dviguba grafika suteikia galimybę naudotis dviem grafikos apdorojimo režimais:

- Efektyvumo režimas – paleidžia programą optimaliu efektyvumu.
- Energijos taupymo režimas – taupo akumulatoriaus įkrovą.

Jei norite nustatyti AMD grafikos nustatymus:

1. Spustelėdami dešinįjį pelės klavišą darbalaukyje atidarykite „Catalyst“ valdymo centrą, tada pasirinkite **Konfigūruoti perjungiamo grafika**.
2. Spustelėkite skirtuką **Energija**, tada pasirinkite **Perjungiamo grafika**.

Perjungiamos grafikos naudojimas (tik tam tikruose modeliuose)

Perjungiamo grafika leidžia perjungti efektyvumo ir energijos taupymo režimus. Perjungiamo grafika galima naudotis tik „Windows 7 Professional“, „Windows 7 Home Premium“ ir „Windows 7 Home Basic“ operacinėse sistemose.

Jei norite nustatyti perjungiamos grafikos nustatymus:

1. Dešiniu juoju pelės klavišu spustelėkite darbalaukį, tada pasirinkite **Konfigūruoti perjungiamo grafika**.
2. Spustelėkite skirtuką **Energija**, tada pasirinkite **Perjungiamo grafika**.

Perjungiamo grafika pagal energijos vartojimo reikalavimus atskiroms programoms priskiria efektyvumo arba energijos taupymo režimus. Suradę programą išskleidžiamajame meniu **Naujausios programos** arba spustelėję **Naršyti** po išskleidžiamuoju meniu **Kitos programos** atskirų programų nustatymus galite keisti ir rankiniu būdu. Efektyvumo ir energijos taupymo režimus galima perjungti.

 PASTABA: Jei reikia daugiau informacijos, žr. perjungiamos grafikos programinės įrangos žinyną.

Dvigubos grafikos naudojimas (tik tam tikruose modeliuose)

Jie jūsų sistemoje veikia dviguba grafika (du arba daugiau papildomų grafikos apdorojimo įrenginių (GPU), galite įjungti „AMD Radeon“ dvigubą grafika ir padidinti programos galią ir efektyvumą

peržiūrėdami vaizdus visame ekrane, kai naudojama 10 ar 11 versijos „DirectX“. Jei reikia daugiau informacijos apie „DirectX“, žr. <http://www.microsoft.com/directx>.

PASTABA: Dvigubos grafikos sistemos palaiko tik automatinį pasirinkimą, kuris atliekamas pagal energijos vartojimo reikalavimus (dinaminė schema), ir atskiroms programoms automatiškai priskiria efektyvumo arba energijos taupymo režimą. Vis dėlto konkrečios programos nustatymus galite keisti ir rankiniu būdu.

Jei norite įjungti arba išjungti „AMD Radeon“ dvigubą grafiką, pažymėkite arba išvalykite žymimąjį langelį šalia „AMD Radeon“ dvigubos grafikos skiltyje, esančioje skirtuke **Efektyvumas** „Catalyst“ valdymo centre.

PASTABA: Jei reikia daugiau informacijos, žr. AMD programinės įrangos žinyną.

5 Išorinės kortelės ir įrenginiai

Laikmenų kortelių skaitytuvo kortelių naudojimas (tik tam tikruose modeliuose)

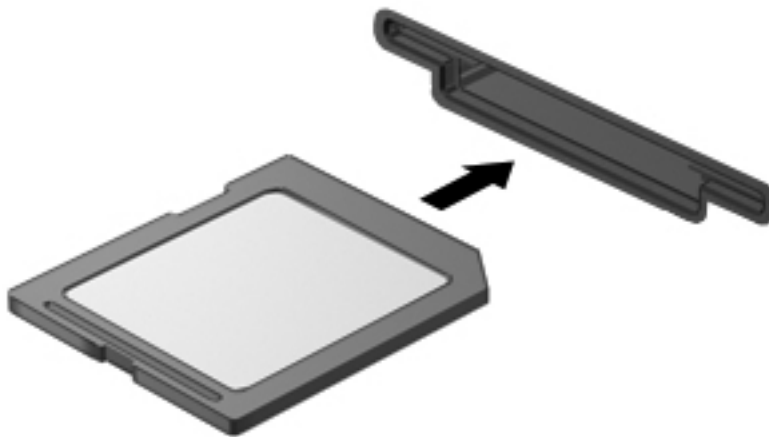
Papildomos skaitmeninės kortelės užtikrina saugią duomenų saugyklą ir patogų bendrą duomenų naudojimą. Šios kortelės dažnai naudojamos kartu su kameromis su skaitmeninėmis laikmenomis ir kartu su PDA, o taip pat su kitais kompiuteriais.

Jei norite sužinoti, kuriuos skaitmeninių kortelių formatus palaiko kompiuteris, žr. *Darbo pradžios vadovą*.

Skaitmeninės kortelės įdėjimas

⚠ SPĖJIMAS: siekdami sumažinti skaitmeninės kortelės jungčių sugadinimo pavojų, skaitmeninę kortelę dėkite nenaudodami jėgos.

1. Laikykite kortelę etikete į viršų, jungtimis nukreiptomis į kompiuterį.
2. Įdėkite kortelę į laikmenų kortelių skaitytuvą ir spauskite, kol ji užsifiksuos.

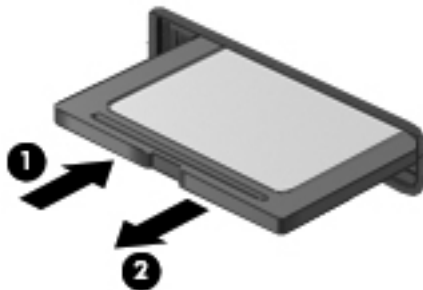

Kai įrenginys aptinkamas, išgirsite garsą ir bus parodytas parinkčių meniu.

Skaitmeninės kortelės išėmimas

ĮSPĖJIMAS: kad sumažintumėte duomenų praradimo arba sistema nereagavimo pavojų, išimdami skaitmeninę kortelę atlikite toliau nurodytus veiksmus.

1. Įrašykite informaciją ir uždarykite visas su skaitmenine kortele susijusias programas.
2. Spustelėkite aparatūros šalinimo piktogramą pranešimų srityje, esančioje dešinėje užduočių juostos pusėje. Tada vykdykite ekrane pateikiamas instrukcijas.
3. Paspauskite kortelę **(1)** ir išimkite ją iš angos **(2)**.

PASTABA: Jei kortelė neišstumiamą, ištraukite ją iš angos.

Kortelių „ExpressCards“ naudojimas (tik tam tikruose modeliuose)

„ExpressCard“ – naši kompiuterio plokštė, įdėta į „ExpressCard“ angą.

Kaip ir standartinės kompiuterio plokštės, kortelės „ExpressCard“ atitinka standartinės „Personal Computer Memory Card International Association“ (PCMCIA) specifikacijas.

„ExpressCard“ konfigūravimas

Įdiekite tik plokštei reikalingą programinę įrangą. Jei „ExpressCard“ gamintojas nurodo įdiegti įrenginio tvarkykles:

- įdiekite tik jūsų operacinei sistemai skirtas įrenginio tvarkykles,
- nediekite papildomos programinės įrangos, pavyzdžiui, kortelės paslaugų, lizdo paslaugų, arba įgalinimo elementų, kuriuos pateikė „ExpressCard“ gamintojas.

„ExpressCard“ įdėjimas

⚠️ ĮSPĖJIMAS: kad nesugadintumėte kompiuterio ir išorinių daugialypės terpės kortelių, nedėkite kompiuterio plokštės į „ExpressCard“ angą.

ĮSPĖJIMAS: kaip sumažinti jungčių sugadinimo pavojų:

ne naudokite jėgos dėdami „ExpressCard“,

nejudinkite arba negabenkite kompiuterio, kai „ExpressCard“ naudojama.

📝 PASTABA: šis paveikslėlis gali šiek tiek skirtis nuo jūsų įrenginio.

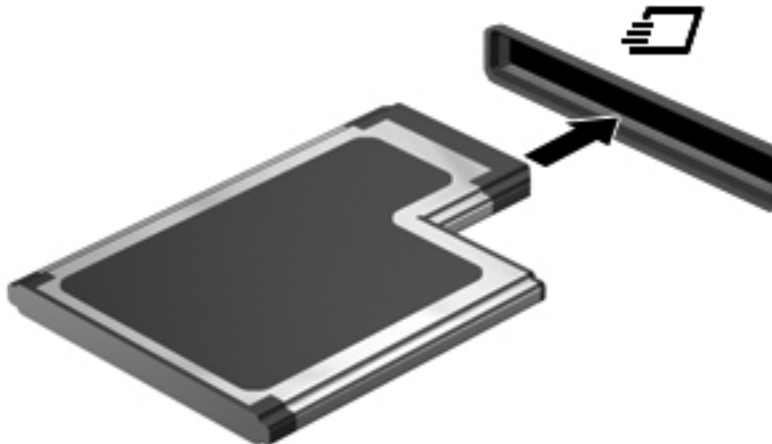
„ExpressCard“ angoje gali būti apsauginis įdėklas. Kad išimtumėte įdėklą, atlikite toliau nurodytus veiksmus.

1. Įstumkite įdėklą **(1)**, kad jis atsifikuotų.
2. Ištraukite įdėklą iš angos **(2)**.

Kad įdėtumėte „ExpressCard“, atlikite toliau nurodytus veiksmus.

1. Laikykite kortelę etikete į viršų, jungtimis nukreiptomis į kompiuterį.
2. Įdėkite kortelę į „ExpressCard“ angą ir spauskite kortelę, kol ji užsifikuos.

Kai kortelė aptinkama, išgirsite garsą ir bus parodytas parinkčių meniu.

📝 PASTABA: pirmą kartą prijungus kortelę „ExpressCard“, pranešimų srityje pateikiamas pranešimas, kad kompiuteris atpažino kortelę.

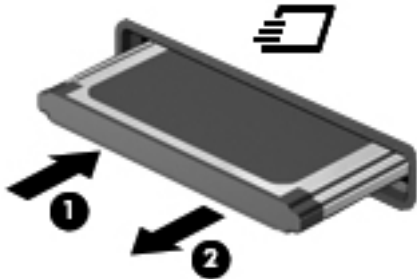
PASTABA: kad tausotumėte energiją, sustabdykite arba išimkite „ExpressCard“, kai jos nenaudojate.

„ExpressCard“ išėmimas

ISPĖJIMAS: kad sumažintumėte duomenų praradimo arba sistema nereagavimo pavojų, išimdami kortelę „ExpressCard“ atlikite toliau nurodytus veiksmus.

1. Įrašykite informaciją ir uždarykite visas su „ExpressCard“ susijusias programas.
2. Spustelėkite aparatūros šalinimo piktogramą, esančią pranešimų srityje, dešiniojoje užduočių juostos pusėje, tada laikykitės ekrane pateikiamų instrukcijų.
3. Atlaisvinkite ir išimkite „ExpressCard“ toliau nurodytais veiksmais.
 - a. Švelniai įstumkite „ExpressCard“ **(1)**, kad ji atsifiksuotų.
 - b. Ištraukite „ExpressCard“ iš angos **(2)**.

Lustinių kortelių naudojimas (tik tam tikruose modeliuose)

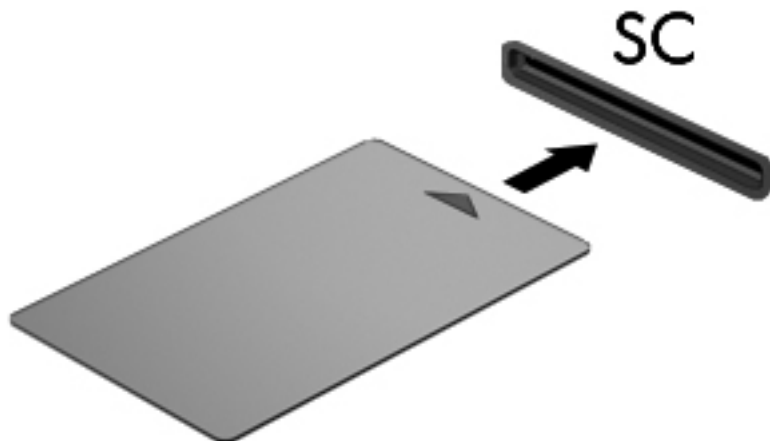
PASTABA: terminas *lustinė kortelė* šiame skyriuje vartojamas turint omenyje ir lustines, ir „Java“™ korteles.

Intelektualioji kortelė yra kreditinės kortelės dydžio priedas, kuriame įmontuota mikroschema su atmintimi ir mikroprocesoriumi. Kaip ir asmeniniuose kompiuteriuose, intelektualiosiose kortelėse įdiegta operacinė sistema, kuri valdo įvestį ir išvestį. Jose taip pat įdiegtos saugos funkcijos, skirtos apsaugoti nuo klastojimo. Pramoninio standarto intelektualiosios kortelės naudojamos su intelektualiuju kortelių skaitytuvu (tik tam tikruose modeliuose).

PIN reikalingas norint pasiekti mikrolusto turinį. Jei reikia daugiau informacijos apie lustinių kortelių apsaugos funkcijas, žr. „Žinyną ir palaikymą“.

Intelektualiosios kortelės įdėjimas

1. Laikykite kortelę pažymėta puse aukštyr ir atsargiai stumkite kortelę į intelektualią kortelių skaitytuvą, kol kortelė užsifiksuos.

2. Kad prisijungtumėte prie kompiuterio naudodamiesi intelektualiosios kortelės PIN kodu, vadovaukitės ekrane pateiktomis instrukcijomis.

Intelektualiosios kortelės išėmimas

- ▲ Suimkite lustrinės kortelės kraštą ir ištraukite iš lustrinių kortelių skaitytuvo.

USB įrenginio naudojimas

„Universal Serial Bus“ (USB) yra aparatūros sąsaja, kurią galima naudoti papildomam išoriniam įrenginiui prijungti, pavyzdžiui, USB klaviatūrą, pelę, diskų įrenginį, spausdintuvą, skaitytuvą arba šakotuvą.

Kai kuriems USB įrenginiams reikia papildomos palaikymo programinės įrangos, kuri paprastai pridedama prie įrenginio. Jei reikia daugiau informacijos apie konkrečius įrenginius skirtą programinę įrangą, žr. gamintojo pateikiamus nurodymus. Šie nurodymai gali būti pateikti su programine įranga, diske arba gamintojo svetainėje.

Kompiuteryje yra mažiausiai vienas USB prievadas, kuris palaiko USB 1.0, 1.1, 2.0 arba 3.0 įrenginius. Be to, jūsų kompiuteryje gali būti maitinamas USB prievadas, kuris tiekia energiją išoriniam įrenginiui. Pasirinktinis doko įrenginys arba USB šakotuvas leidžia su kompiuteriu naudoti papildomų USB prievadų.

USB įrenginio prijungimas

ĮSPĖJIMAS: siekiant sumažinti pavojų sugadinti USB jungtį, prijunkite įrenginį nenaudodami jėgos.

▲ Prijunkite įrenginio USB kabelį prie USB prievado.

PASTABA: šis paveikslėlis gali šiek tiek skirtis nuo jūsų kompiuterio.

Kai įrenginys aptinkamas, išgirsite garsą.

PASTABA: kai prijungiate USB įrenginį pirmą kartą, pranešimų srityje pateikiamas pranešimas, nurodantis, kad kompiuteris atpažino įrenginį.

USB įrenginio atjungimas

ĮSPĖJIMAS: siekiant sumažinti USB jungties sugadinimo pavojų norėdami atjungti USB įrenginį netraukite kabelio.

ĮSPĖJIMAS: siekiant sumažinti informacijos praradimo arba sistemos neveikimo pavojų, atlikite toliau nurodytus veiksmus, kad saugiai pašalintumėte USB įrenginį.

1. Norėdami saugiai pašalinti USB įrenginį, išsaugokite informaciją ir uždarykite visas su įrenginiu susijusias programas.
2. Spustelėkite aparatūros šalinimo piktogramą, esančią pranešimų srityje, dešiniojoje užduočių juostos pusėje, tada laikykitės ekrane pateikiamų instrukcijų.
3. Atjunkite įrenginį.

1394 įrenginių naudojimas (tik tam tikruose modeliuose)

IEEE 1394 yra aparatūros sąsaja, kuria didelės spartos daugialypė terpė arba duomenų saugojimo įrenginys prijungiamas prie kompiuterio. Skaitytuvams, skaitmeninėms kameroms ir vaizdo magnetofonams paprastai reikia 1394 jungties.

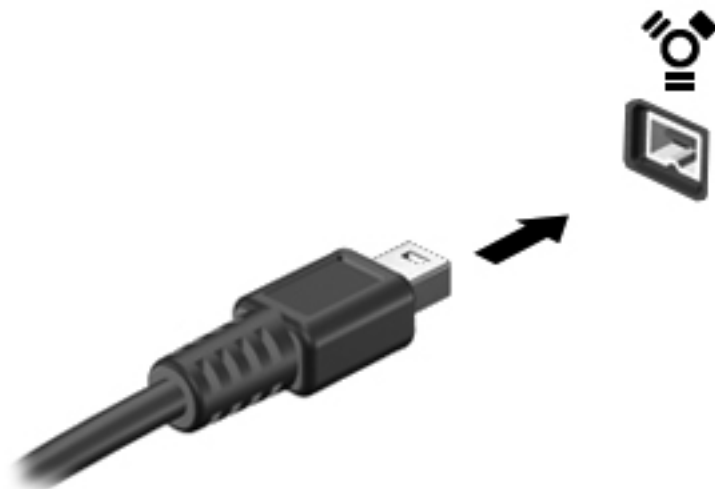
Kai kuriems 1394 įrenginiams reikia papildomos palaikymo programinės įrangos, kuri paprastai pateikiama kartu su įrenginiu. Jei reikia daugiau informacijos apie konkrečius įrenginius skirtą programinę įrangą, žr. gamintojo pateikiamus nurodymus.

1394 prievadas taip pat palaiko IEEE 1394a įrenginius.

1394 įrenginio prijungimas

ĮSPĖJIMAS: siekiant sumažinti pavojų sugadinti 1394 prievadą, prijunkite įrenginį nenaudodami jėgos.

- ▲ Kad prijungtumėte 1394 įrenginį prie kompiuterio, įrenginio 1394 kabelį junkite prie 1394 prievado.

Kai įrenginys aptinkamas, išgirsite garsą.

1394 įrenginio atjungimas

ĮSPĖJIMAS: siekiant sumažinti informacijos netekimo arba sistemos nereagavimo pavojaus, prieš išimdami 1394 įtaisą jį sustabdykite.

ĮSPĖJIMAS: siekiant sumažinti 1394 jungties sugadinimo pavojų, atjungdami 1394 įrenginį netraukite kabelio.

1. Norėdami išimti 1394 įrenginį, išsaugokite informaciją ir uždarykite visas su įrenginiu susijusias programas.
2. Spustelėkite aparatūros šalinimo piktogramą, esančią pranešimų srityje, dešiniojoje užduočių juostos pusėje, tada laikykitės ekrane pateikiamų instrukcijų.
3. Atjunkite įrenginį.

eSATA įrenginio naudojimas (tik tam tikruose modeliuose)

eSATA prievadas prijungia papildomą našų eSATA komponentą, pavyzdžiui, eSATA išorinį standųjį diską.

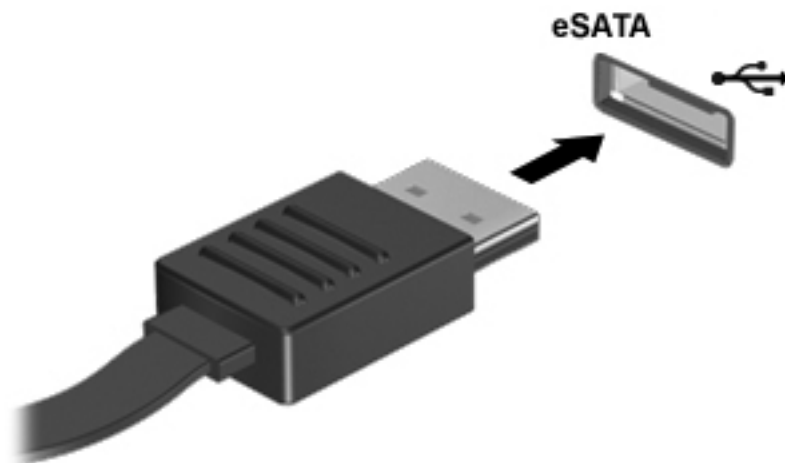
Kai kuriems eSATA įrenginiams reikia papildomos palaikymo programinės įrangos, kuri paprastai pridedama prie įrenginio. Jei reikia daugiau informacijos apie konkrečius įrenginius skirtą programinę įrangą, žr. gamintojo pateikiamus nurodymus.

PASTABA: eSATA prievadas taip pat palaiko papildomą USB įrenginį.

eSATA įrenginio prijungimas

⚠️ ĮSPĖJIMAS: siekiant sumažinti pavojų sugadinti eSATA prievado jungtį, prijunkite įrenginį nenaudodami jėgos.

- ▲ Kad prijungtumėte eSATA įrenginį prie kompiuterio, įrenginio eSATA kabelį junkite prie eSATA prievado.

Kai įrenginys aptinkamas, išgirsite garsą.

eSATA įrenginio atjungimas

⚠️ ĮSPĖJIMAS: siekiant sumažinti eSATA jungties sugadinimo pavojų, norėdami ištraukti eSATA įrenginį netraukite kabelio.

ĮSPĖJIMAS: siekdami sumažinti informacijos praradimo arba sistemos neveikimo pavojų, atlikite toliau nurodytus veiksmus, kad saugiai pašalintumėte įrenginį.

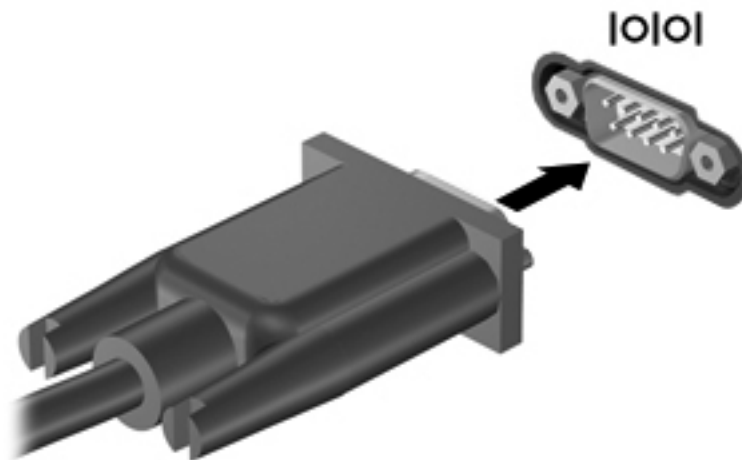
1. Norėdami išimti eSATA įrenginį, išsaugokite informaciją ir uždarykite visas su įrenginiu susijusias programas.
2. Spustelėkite aparatūros šalinimo piktogramą, esančią pranešimų srityje, dešiniojoje užduočių juostos pusėje, tada laikykitės ekrane pateikiamų instrukcijų.
3. Atjunkite įrenginį.

Serinio įrenginio naudojimas (tik tam tikruose modeliuose)

Kai kuriuose kompiuterių modeliuose yra serinis prievadas, kuriuo prijungiami papildomi įtaisai, pvz., serinis modemas, pelė arba spausdintuvas.

Kai kuriems nuosekliems įrenginiams reikia papildomos palaikymo programinės įrangos, kuri paprastai pridedama prie įrenginio. Jei reikia daugiau informacijos apie konkrečius įrenginius skirtą programinę įrangą, žr. gamintojo pateikiamus nurodymus.

- ▲ Norėdami prijungti serinį įrenginį, įrenginio kabelįjunkite prie serinio kompiuterio prievado.

Papildomų išorinių įrenginių naudojimas

PASTABA: daugiau informacijos apie reikiamą programinę įrangą, tvarkykles ar prievadų naudojimą ieškokite gamintojo instrukcijose.

Norėdami prie kompiuterio prijungti išorinį įrenginį, atlikite toliau nurodytus veiksmus.

ĮSPĖJIMAS: kad prijungdami įrenginį su išoriniu maitinimu sumažintumėte įrangos gedimo pavojų, išjunkite įrenginį ir ištraukite kintamosios srovės elektros laidą iš lizdo.

1. Prijunkite įrenginį prie kompiuterio.
2. Jei norite prijungti maitinamą įrenginį, įrenginio elektros laidąjunkite į žemintą kintamosios srovės lizdą.
3. Įjunkite įrenginį.

Norėdami išjungti nemaitinamą išorinį įrenginį, išjunkite jį ir atjunkite nuo kompiuterio. Norėdami išjungti maitinamą išorinį įrenginį, išjunkite jį ir atjunkite nuo kompiuterio, tada ištraukite kintamosios srovės elektros laidą.

Papildomų išorinių įrenginių diskų įrenginiai

Keičiami išoriniai diskų įrenginiai praplečia informacijos saugojimo ir pasiekimo parinktis. Prie kompiuterio USB prievado galite prijungti USB diskų įrenginį.

 PASTABA: išoriniai HP optinių diskų įrenginiai turi būti jungiami prie maitinamo USB prievado kompiuteryje.

USB diskų įrenginiai būna šių tipų:

- 1,44 megabaitų dydžio diskelių įrenginys
- Standžiojo disko modulis
- Išorinis optinių diskų įrenginys (CD, DVD ir „Blu-ray“)
- „MultiBay“ įrenginys

Plėtos prievado naudojimas (tik tam tikruose modeliuose)

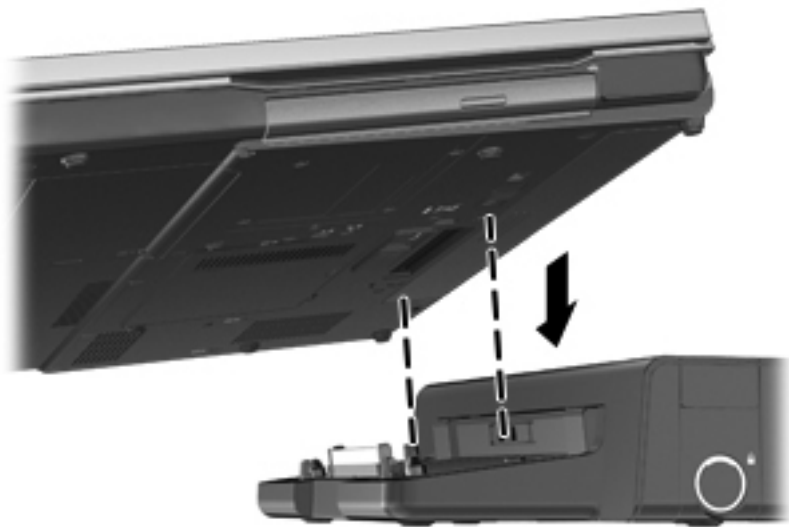
Plėtos prievadu kompiuteris prijungiamas prie papildomo doko įrenginio arba plėtos įtaiso, kad kompiuteryje galėtumėte naudoti papildomus prievadus ir jungtis.

Doko jungties naudojimas (tik tam tikruose modeliuose)

Doko jungtimi kompiuteris prijungiamas prie papildomo doko įrenginio. Pasirinktinis doko įrenginys leidžia su kompiuteriu naudoti papildomų USB prievadų ir jungčių.

 PASTABA: toliau pateikiamame paveikslėlyje jūsų kompiuteris arba doko įtaisas gali šiek tiek skirtis.

6 Diskų įrenginiai

Diskų įrenginių naudojimas

⚠️ ĮSPĖJIMAS: Diskų įrenginiai yra lengvai pažeidžiami kompiuterių komponentai, su kuriais reikia atsargiai elgtis. Prieš naudodami diskų įrenginius perskaitykite toliau pateiktus įspėjimus. Kai kuriems veiksams taikomi papildomi įspėjimai.

Laikykitės šių įspėjimų:

- Prieš perkeldami kompiuterį, kuris yra prijungtas prie išorinio standžiojo disko, inicijuokite miego režimą ir palaukite, kol išsijungs ekranas, arba tinkamai atjunkite išorinį standųjį diską.
- Prieš naudodami diskų įrenginį, iškraukite statinį elektros krūvį, paliesdami nenudažytą metalinį diskų įrenginio paviršių.
- Nelieskite keičiamajame diskų įrenginyje arba kompiuteryje įtaisytos jungties kontaktų.
- Su diskų įrenginiu elkitės atsargiai – nenumeskite jo ir nedėkite ant jo daiktų.
- Prieš išimdami arba įdėdami diskų įrenginį, išjunkite kompiuterį. Jei nesate tikri, ar kompiuteris yra išjungtas, ar yra parengties arba sulaukytosios veiksenos būsenoje, įjunkite kompiuterį ir išjunkite jį su operacinės sistemos komanda.
- Nenaudokite jėgos dėdami diskų įrenginį į diskų įrenginio skyrių.
- Nespausdinkite klaviatūra ir nejudinkite kompiuterio, kai optinis diskų įrenginys įrašo diską. Įrašymo procesas jautrus vibracijai.
- Jei akumuliatorius yra vienintelis maitinimo šaltinis, įsitikinkite, jog jis yra pakankamai įkrautas, prieš įrašydami duomenis į laikmeną.
- Nelaikykite diskų įrenginio didelės temperatūros arba drėgnumo aplinkoje.
- Saugokitės, kad ant diskų įrenginio nepakliūtų skysčių. Nepurškite valymo priemonių ant diskų įrenginio.
- Išimkite laikmeną iš diskų įrenginio prieš išimdami jį iš diskų įrenginio skyriaus, pasiimdami įrenginį į kelioną, jį gabendami arba sandėliuodami.
- Jei diskų įrenginį reikia išsiųsti paštu, įdėkite jį į plėvelę su oro burbuliukais arba į kitą tinkamą apsauginę pakuotę ir pažymėkite ją užrašu „FRAGILE“ (DŪŽTA).
- Stenkitės, kad diskas nepatektų į magnetinį lauką. Apsaugos prietaisai, kuriuose naudojami magnetiniai laukai, yra keleivių patikros vartai ir rankiniai skaitytuvai. Oro uosto konvejerio juostose ir panašiuose saugos įrenginiuose, kuriais tikrinamas rankinis bagažas, vietoj magnetinių laukų naudojami rentgeno spinduliai, todėl jie negadina diskų įrenginių.

Standžiųjų diskų naudojimas

Standžio disko efektyvumo pagerinimas

Disko defragmentavimo programos naudojimas

Naudojantis kompiuteriu standžiajame diske esantys failai tampa fragmentuoti. Disko defragmentavimo programa sujungia standžiajame diske esančius fragmentuotus failus ir aplankus, kad sistema veiktų efektyviau.

 PASTABA: standžiuosiuose diskuose nebūtina vykdyti programos „Disk Defragmenter“ (Disko defragmentavimas).

Paleidus disko defragmentavimo programą, ji veikia be priežiūros. Atsižvelgiant į standžio disko dydį ir fragmentuotų failų skaičių, disko defragmentavimo programos darbas gali trukti daugiau nei valandą. Galite nustatyti, kad programa būtų paleidžiama naktį arba kitu metu, kai nesinaudojate kompiuteriu.

HP rekomenduoja defragmentuoti standųjį diską bent kartą per mėnesį. Galite nustatyti, kad disko defragmentavimo programa būtų paleidžiama pagal mėnesinį tvarkaraštį, arba bet kuriuo metu galite defragmentuoti kompiuterį patys.

Kad vykdytumėte disko defragmentavimo programą, atlikite toliau nurodytus veiksmus.

1. Prijunkite kompiuterį prie kintamosios srovės maitinimo šaltinio.
2. Pasirinkite **Pradėti > Visos programos > Priedai > Sistemos įrankiai** ir **> Disko defragmentavimo programa**.
3. Spustelėkite **Defragmentuoti diską**.

 PASTABA: „Windows“ yra vartotojo abonemento valdymo funkcija, skirta jūsų kompiuterio saugumui pagerinti. Atliekant tam tikras užduotis, pvz., diegiant programinę įrangą, vykdant priemones arba keičiant „Windows“ nuostatas, jus gali paraginti pateikti leidimą arba įvesti slaptažodį. Išsamesnės informacijos ieškokite priemonės „Žinynas ir palaikymas“ puslapiuose.

 PASTABA: „Windows“ yra vartotojo abonemento valdymo funkcija, skirta jūsų kompiuterio saugumui pagerinti. Atliekant tam tikras užduotis, pvz., diegiant programinę įrangą, vykdant priemones arba keičiant „Windows“ nuostatas, jus gali paraginti pateikti leidimą arba įvesti slaptažodį. Išsamesnės informacijos ieškokite priemonės „Žinynas ir palaikymas“ puslapiuose.

Išsamesnės informacijos ieškokite disko defragmentavimo programinės įrangos žinyne.

Priemonės „Disko valymas“ naudojimas

Disko valdymo priemonė ieško nereikalingų failų standžiajame diske, kuriuos galima saugiai pašalinti, kad diske būtų daugiau laisvos vietos, o kompiuteris dirbtų efektyviau.

Kad valytumėte diską, atlikite toliau nurodytus veiksmus.

1. Pasirinkite **Start (Pradėti) > All Programs (Visos programos) > Accessories (Priedai) > System Tools (Sistemos įrankiai)** ir **> Disk Cleanup (Disko valymas)**.
2. Vadovaukitės ekrane pateikiamomis instrukcijomis.

HP „3D DriveGuard“ naudojimas (tik tam tikruose modeliuose)

„HP 3D DriveGuard“ saugo standųjį diską stabdydama jį ir sulaikydama duomenų užklausas pagal vieną iš toliau nurodytų sąlygų.

- Numetėte kompiuterį.
- Perkeliate kompiuterį su uždarytu ekranu, kai kompiuteris veikia naudodamas akumuliatoriaus energiją.

Netrukus, kai baigsis vienas iš šių įvykių, „HP 3D DriveGuard“ grąžins standųjį diską į įprastinio veikimo būseną.

 PASTABA: kadangi standžiuosiuose diskuose (SSD) nėra judančių dalių, „HP 3D DriveGuard“ nėra būtina.

 PASTABA: pagrindinio ir antrinio standžiojo disko skyriuje esantys standieji diskai yra apsaugoti „HP 3D DriveGuard“. „HP 3D DriveGuard“ nesaugo standžiųjų diskų, kurie yra pasirinktiniuose doko įrenginiuose arba yra prijungti prie USB prievadų.

Daugiau informacijos rasite „HP 3D DriveGuard“ programinės įrangos žinyne.

„HP 3D DriveGuard“ būsenos nustatymas

Kompiuterio standžiojo disko įrenginio lemputės spalvos pokytis rodo, kad pagrindiniame standžiojo disko skyriuje arba antriniame standžiojo disko skyriuje (tik tam tikruose modeliuose) esantis standusis diskas sustabdytas. Norėdami nustatyti, ar diskų įrenginiai yra apsaugoti, pamatyti, ar diskų įrenginys yra sustabdytas, pasirinkite piktogramą, esančią pranešimų srityje, dešinėje užduočių juostos pusėje:

- Jei programinė įranga įjungta, ant standžiojo disko žymos ženklą rodoma žalia varnelė.
- Jei programinė įranga išjungta, ant standžiojo disko piktogramos rodomas raudonas X ženklas.
- Jei diskų įrenginiai yra sustabdyti, ant standžiojo disko piktogramos rodomas geltonas mėnulis.

Jei pranešimų srityje piktograma neįjungta, galite ją įjungti atlikdami toliau nurodytus veiksmus.

1. Pasirinkite **Pradėti > Valdymo skydas > Aparatūra ir garsas > HP 3D DriveGuard**.

 PASTABA: jei bus parodytas vartotojo abonemento valdymo tarnybos raginimas, spustelėkite **Taip**.

2. Eilutėje **Piktograma sistemos skydelyje** spustelėkite **Rodyti**.
3. Spustelėkite **Gerai**.

Maitinimo valdymas kai standusis diskas sustabdytas

Kai „HP 3D DriveGuard“ sustabdys diskų įrenginį, kompiuteris veiks toliau nurodytais būdais.

- Kompiuteris neišsijungs.
- Kompiuteris neinicijuos miego režimo arba sulaikytosios veiksenos, išskyrus pastaboje aprašytą atvejį.

PASTABA: jei kompiuteris veikia naudodamas akumuliatoriaus energiją ir pasiekia kritinį akumuliatoriaus įkrovos lygį, „HP 3D DriveGuard“ leidžia kompiuteriui inicijuoti sulaikytąją veikseną.

- Kompiuteris neaktyvins akumuliatoriaus įspėjimų, nustatytų skirtuke „Alarms“ (Įspėjimai), esančiame „Power Options“ (Maitinimo parinktys).

Prieš perkeliant kompiuterį, HP rekomenduoja jį išjungti arba inicijuoti miego režimą arba sulaikytąją veikseną.

Programinės įrangos „HP 3D DriveGuard“ naudojimas

Programinė įranga „HP 3D DriveGuard“ leidžia atlikti toliau nurodytas užduotis.

- Įjungti ir išjungti „HP 3D DriveGuard“.

PASTABA: atsižvelgiant į jūsų vartotojo teises galbūt negalėsite įjungti arba išjungti „HP 3D DriveGuard“. Neturinčių administratoriaus teisių vartotojų teises gali pakeisti administratorių grupės nariai.

- Nustatykite, ar diskų įrenginys yra palaikomas sistemoje.

Jei norite paleisti programinę įrangą ir pakeisti nuostatas, atlikite toliau nurodytus veiksmus.

1. Pranešimų srityje, dešinėje užduočių juostos pusėje, dukart spustelėkite piktogramą.
– arba –

Dešiniu juo pelės klavišu dukart spustelėkite pranešimų srityje esančią piktogramą, tada pasirinkite **Settings** (Parametrai).

2. Spustelėkite atitinkamą mygtuką ir pakeiskite nuostatas.
3. Spustelėkite **OK** (Gerai).

Optinių diskų įrenginių naudojimas (tik tam tikruose modeliuose)

Optiniuose diskų įrenginiuose yra:

- kompaktinis diskas
- DVD
- „Blu-ray“ (BD)

Įdiegto optinio diskų įrenginio nustatymas

- ▲ Pasirinkite **Pradėti > Kompiuteris**.

Rodomas visų jūsų kompiuteryje įrengtų įtaisų sąrašas, įskaitant optinio diskų įrenginį.

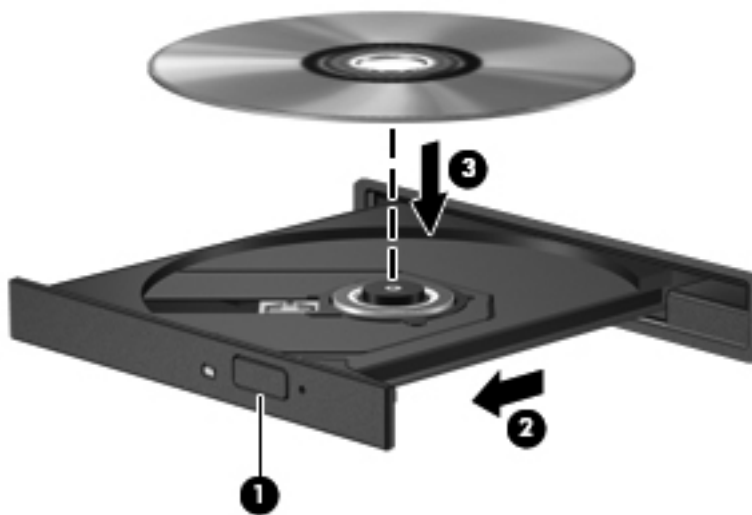
Optinio disko įdėjimas

Su išstumiamu dėklu

1. Įjunkite kompiuterį.
2. Kad atlaisvintumėte diskų įrenginio dėklą, paspauskite laisvinamąjį mygtuką **(1)** ant diskų įrenginio dangtelio.
3. Ištraukite dėklą **(2)**.
4. Laikykite diską už kraštų, kad nepaliesumėte plokščių paviršių, ir uždėkite diską ant dėklo ašies etikete į viršų.

 PASTABA: jei dėklas neatsidaro iki galo, pakreipdami diską atsargiai padėkite jį ant ašies.

5. Atsargiai paspauskite diską **(3)** ant dėklo ašies, kol diskas užsifiksuos.

6. Uždarykite diskų įrenginio dėklą.

 PASTABA: trumpa pauzė įdėjus diską yra įprasta. Jei nepasirinkote garso ir vaizdo grotuvo, bus atidarytas automatinio paleidimo dialogo langas. Jame raginama pasirinkti, kaip norėtumėte naudoti laikmenos turinį.

Be išstumiamo dėklo

 ĮSPĖJIMAS: į optinį diskų įrenginį be išstumiamo dėklo nedėkite **8 cm** optinių diskų. Taip galite sugadinti optinį diskų įrenginį.

1. Įjunkite kompiuterį.
2. Laikykite diską už kraštų, kad nepaliesumėte plokščių paviršių, ir padėkite diską etikete į viršų.

3. Atsargiai įstumkite diską į optinį diskų įrenginį be išstumiamo dėklo.

Kaip išimti optinį diską

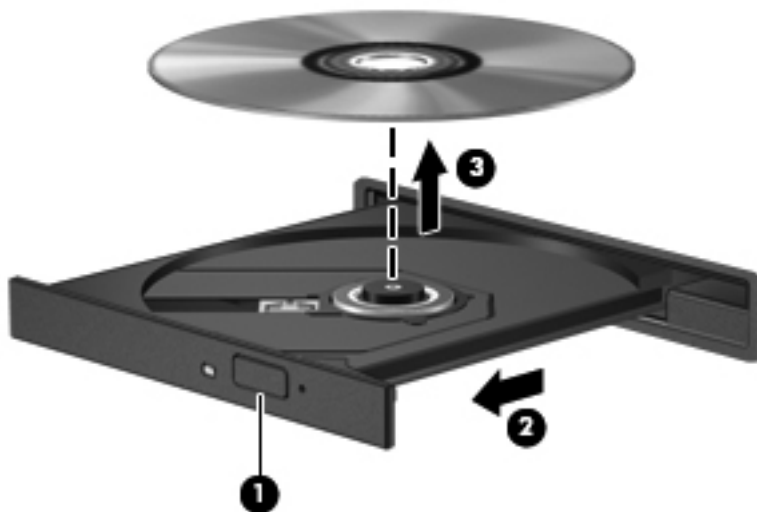
Su išstumiamu dėklu

Yra du būdai išimti diską. Kurį pasirinkti, priklauso nuo to, ar diskų įrenginio dėklas atsidaro įprastai, ar ne.

Kai diskų įrenginio dėklas atsidaro įprastai

1. Kad atlaisvintumėte diskų įrenginio dėklą, paspauskite atleidimo mygtuką **(1)** ant diskų įrenginio dangtelio ir švelniai traukite dėklą **(2)**, kol jis sustos.
2. Išimkite diską **(3)** iš dėklo švelniai paspausdami ašį ir keldami išorinius disko kraštus. Diską laikykite už kraštų ir stenkitės neprisiliesti prie plokščių paviršių.

 PASTABA: jei dėklas iki galo neatsidaro, išimdami diską atsargiai jį pakreipkite.

3. Uždarykite diskų įrenginio dėklą ir įdėkite diską į apsauginę dėžutę.

Kai diskų dėklas neatsidaro įprastai

1. Įkiškite sąvaržėlės galą **(1)** į atlaisvinimo prieigą ant priekinio diskų įrenginio dangtelio.
2. Paspauskite sąvaržėlę, kad būtų išstumtas laikmenų dėklas, tada atsargiai patraukite dėklą **(2)**, kol jis sustos.

3. Išimkite diską (3) iš dėklo švelniai paspausdami ašį ir keldami išorinius disko kraštus. Diską laikykite už kraštų ir stenkitės neprisiliesti prie plokščių paviršių.

 PASTABA: jei dėklas iki galo neatsidaro, išimdami diską atsargiai jį pakreipkite.

4. Uždarykite diskų įrenginio dėklą ir įdėkite diską į apsauginę dėžutę.

Be išstumiamo dėklo

1. Paspauskite laisvinamąjį mygtuką (1), esantį šalia diskų įrenginio.
2. Išimkite diską (2) laikydami už kraštų ir stengdamiesi neprisiliesti prie plokščių paviršių.

3. Įdėkite diską į apsauginę dėžutę.

Optinių diskų įrenginių bendras naudojimas

Jei jūsų kompiuteryje nėra įrengto optinio diskų įrenginio, galite pasiekti programinę įrangą ir duomenis bei įdiegti programas, bendrai naudodamiesi optiniu diskų įrenginiu, prijungtu prie kito tinkle esančio kompiuterio. Bendras diskų įrenginių naudojimas yra operacinės sistemos „Windows“ funkcija, leidžianti kitiems tame pačiame tinkle esantiems kompiuteriams naudoti diskų įrenginį viename kompiuteryje.

 PASTABA: Jei norite bendrai naudotis optiniu disku, turite būti sukūrę tinklą; jei reikia papildomos informacijos apie tinklo kūrimą, žr. „Tinklas (tik tam tikruose modeliuose)“ 2 puslapyje.

 PASTABA: kai kurie diskai, pavyzdžiui, DVD filmų ir žaidimų diskai, gali būti apsaugoti nuo kopijavimo, todėl gali nepavykti bendrai naudoti šių DVD arba kompaktinių diskų įrenginių.

Kaip bendrai naudoti optinį diskų įrenginį:

1. Kompiuteryje su optiniu diskų įrenginiu, kurį bendriniate, pasirinkite **Pradėti > Kompiuteris**.
2. Dešiniuoju pelės klavišu spustelėkite optinį diskų įrenginį, kurį norite naudoti bendrai, ir spustelėkite **Properties** (Ypatybės).
3. Spustelėkite skirtuką **Bendrinimas**, tada spustelėkite **Papildomas bendrinimas**.
4. Pasirinkite žymės langelį **Share this folder** (Bendrinti šį aplanką).
5. Teksto lauke **Bendrojo naudojimo vardas** įrašykite optinio diskų įrenginio pavadinimą.
6. Spustelėkite **Apply** (Taikyti), tada spustelėkite **OK** (Gerai).
7. Norėdami peržiūrėti bendrinamą optinį diską, pasirinkite **Pradėti > Valdymo skydas > Tinklas ir internetas > Tinklo ir bendrinimo centras**.

RAID (tik tam tikruose modeliuose) naudojimas

Perteklinio nepriklausomų diskų masyvo (RAID) technologija leidžia kompiuteriui vienu metu naudoti du ar daugiau standžiųjų diskų. RAID laiko kelis diskų įrenginius vienu gretutiniu diskų įrenginiu, atlikus aparatūros arba programinės įrangos nustatymus. Jei šiame modelyje keli diskai nustatyti veikti kartu, jie vadinami RAID masyvu.

Jei reikia papildomos informacijos apie RAID, žr. *RAID vartotojo vadovą*, esantį priemonėje „Žinynas ir palaikymas“, arba HP svetainę adresu <http://www.hp.com/support>.

7 Sauga

Kompiuterio apsauga

Kompiuterio sauga yra ypač svarbi siekiant apsaugoti jūsų informacijos konfidencialumą, vientisumą ir pasiekiamumą. Standartinės saugos funkcijos, kurias suteikia „Windows“ operacinė sistema, ne „Windows“ kompiuterių sąrankos priemonė (BIOS) ir kita trečiųjų šalių programinė įranga, gali apsaugoti asmeninius nustatymus ir duomenis nuo įvairių pavojų, pavyzdžiui, virusų, kirminų ir kito kenkėjiško kodo.

 PASTABA: saugos sprendimai veikia kaip atgrasinimo priemonės. Šios priemonės nuo vagystės ar galimybės sugadinti produktą neapsaugo.

 PASTABA: prieš atiduodami kompiuterį taisyti, išsaugokite atsargines kopijas ir pašalinkite visus konfidencialius failus bei pašalinkite visas slaptažodžių nuostatas.

 PASTABA: kai kurių šiame skyriuje išvardytų funkcijų jūsų kompiuteryje gali nebūti.

 PASTABA: jūsų kompiuteris palaiko „Computrace“ – interneto sauga pagrįsta paslauga, leidžiančia sekti ir atgauti prarastą kompiuterį. Jei kompiuteris buvo pavogtas, „Computrace“ gali susekti kompiuterį, kai pašalinis asmuo naudojasi internetu. Jei norite naudotis „Computrace“, turite įsigyti programinę įrangą ir užsisakyti šią paslaugą. Jei reikia informacijos apie „Computrace“ programinę įrangą, apsilankykite HP svetainėje adresu <http://www.hpshopping.com>.

Jei jūsų kompiuteryje įdiegta nurodyta aparatinė ir programinė įranga, galite nustatyti saugos lygį ir lengvai naudotis kompiuteriu, apsisaugoti nuo įsilaužimo į jį:

- Jei yra įdiegta interneto kamera arba ji prie kompiuterio prijungta ir jei įdiegta veidų atpažinimo programa.
- Jei yra įdiegtas pirštų atspaudų skaitytuvas arba jis prijungtas prie kompiuterio ir jei įdiegta „HP Security Manager“ programinė įranga.

Jei reikia daugiau informacijos, žr. „*HP ProtectTools*“ darbo pradžios vadovą arba „HP ProtectTools Security Manager“ programinės įrangos vadovą.

Pavojus kompiuteriui	Saugos funkcija
Neleistinas kompiuterio naudojimas	„HP ProtectTools Security Manager“ (tik tam tikruose modeliuose) kartu su slaptažodžiu, lustine kortele, bekontakte kortele, užregistruotų veidų vaizdais, užregistruotais pirštų atspaudais ar kitais autentifikavimo kredencialais.
Neleistina prieiga prie kompiuterio sąrankos (f10)	BIOS administratoriaus slaptažodis kompiuterio sąrankoje*
Neleistina prieiga prie standžiojo disko turinio	„DriveLock“ slaptažodis kompiuterio sąrankoje*

Pavojus kompiuteriui	Saugos funkcija
Neleistinas bandymas pradėti darbą kompiuteriu iš optinių diskų įrenginio, diskelių įrenginio ar vidinio tinklo adapterio	Įkrovos parinkčių funkcija kompiuterio sąrankoje*
Neleistina prieiga prie „Windows“ vartotojo abonemento	„Windows“ vartotojo slaptažodis
Neleistina prieiga prie duomenų	<ul style="list-style-type: none"> Užkardos programinė įranga „Windows“ naujinimai Diskų įrenginio šifravimas „HP ProtectTools“
Neleistina prieiga prie kompiuterio sąrankos nuostatų ir kitos sistemos identifikavimo informacijos	BIOS administratoriaus slaptažodis kompiuterio sąrankoje*
Neleistinas kompiuterio perkėlimas	Apsauginio kabelio lizdas (naudojamas su pasirinktiniu apsauginiu kabeliu)

*Kompiuterio sąranka yra iš anksto įdiegta, ROM pagrįsta pagalbinė priemonė, kuri gali būti naudojama netgi tada, kai operacinė sistema neveikia arba negali būti įkrauta. Galite naudoti žymeklio įrenginį (jutiklinę planšetę, rodomąją lazdelę arba USB pelę) arba klaviatūrą, jei norite naršyti arba pasirinkti kompiuterio sąrankoje.

Slaptažodžių naudojimas

Slaptažodis yra ženklų derinys, kurį pasirenkate savo kompiuterio informacijai apsaugoti. Galite nustatyti kelių tipų slaptažodžius, priklausomai nuo to, kaip norite kontroliuoti prieigą prie savo informacijos. Slaptažodžius galite nustatyti sistemoje „Windows“ arba ne „Windows“ kompiuterio pagalbinėje sąrankos priemonėje, kuri iš anksto įdiegta jūsų kompiuteryje.

- Sąrankos ir „DriveLock“ slaptažodžiai yra nustatomi kompiuterio sąrankoje ir juos valdo sistema BIOS.
- Integruotosios apsaugos priemonės slaptažodis, kuris yra „HP ProtectTools Security Manager“ slaptažodis, gali būti įjungiamas kompiuterio sąrankoje ir taip be įprastinių „HP ProtectTools“ funkcijų užtikrinti ir BIOS slaptažodžio apsaugą. Integruotosios apsaugos priemonės slaptažodis naudojamas su papildomu integruotu apsaugos lustu.
- „Windows“ slaptažodžiai nustatomi tik „Windows“ operacinėje sistemoje.
- Naudodami „HP SpareKey“ galite išsaugoti slaptažodį USB atmintinėje. Slaptažodis užšifruojamas, o pamiršę BIOS administratoriaus slaptažodį, kuris buvo nustatytas kompiuterio sąrankoje „Computer Setup“, turėsite atsakyti į saugos klausimą, kad jis būtų parodytas.
- Įdėtasis saugos slaptažodis, kurį galima nustatyti kompiuterio sąrankoje „Computer Setup“, naudojamas su pasirinktiniu įdėtu saugos lustu ir „HP ProtectTools Security Manager“ programine įranga.

Tą patį slaptažodį galite naudoti ir kompiuterio sąrankos funkcijai, ir „Windows“ apsaugos priemonės funkcijai. Tą patį slaptažodį taip pat galite naudoti daugiau nei vienai kompiuterio sąrankos funkcijai.

Kurdami ir įrašydami slaptažodžius vadovaukitės toliau pateiktais patarimais.

- Kurdami slaptažodžius, vykdykite programos nurodymus.
- Užsirašykite savo slaptažodžius ir laikykite toliau nuo kompiuterio esančioje saugioje vietoje.
- Nesaugokite slaptažodžių kompiuteryje esančiame faile.

Toliau pateikiamose lentelėse nurodyti dažniausiai naudojami slaptažodžiai ir aprašomos jų funkcijos.

Slaptažodžių nustatymas operacinėje sistemoje „Windows“

Slaptažodis	Funkcija
Administratoriaus slaptažodis*	Apsaugo prieigą prie „Windows“ administratoriaus lygmens abonemento. PASTABA: šio slaptažodžio negalima naudoti prieigai prie kompiuterio sąrankos turinio.
Vartotojo slaptažodis*	Apsaugo prieigą prie „Windows“ vartotojo abonemento.

*Norėdami gauti daugiau informacijos apie „Windows“ administratoriaus slaptažodžio arba „Windows“ vartotojo slaptažodžio nustatymą, pasirinkite **Start** (Pradėti) > **Help and Support** (Žinynas ir palaikymas).

Slaptažodžių nustatymas kompiuterio sąrankoje

Slaptažodis	Funkcija
BIOS administratoriaus slaptažodis*	Saugo prieigą prie kompiuterio sąrankos.
„DriveLock“ pagrindinis slaptažodis*	Saugo prieigą prie vidinio standžiojo disko, kurį saugo „DriveLock“. Jis taip pat naudojamas „DriveLock“ apsaugai panaikinti. Šis slaptažodis nustatomas „DriveLock“ slaptažodžių srityje įgalinant šią funkciją.
„DriveLock“ vartotojo slaptažodis*	Saugo prieigą prie vidinio standžiojo disko, kurį saugo „DriveLock“, ir yra nustatomas „DriveLock“ slaptažodžių srityje įgalinant šią funkciją.
TPM įdėtasis saugos slaptažodis (tik tam tikruose modeliuose)	Integruotosios apsaugos priemonės slaptažodis, kuris yra „HP ProtectTools Security Manager“ slaptažodis, gali būti įjungiamas kompiuterio sąrankoje ir taip be įprastinių „HP ProtectTools“ funkcijų užtikrinti ir BIOS slaptažodžio apsaugą. Įdėtasis saugos slaptažodis yra naudojamas su pasirinktiniu integruotu patikimos platformos moduliu (TPM), kuris yra integruotas į saugos lustą, sustiprinantį ir leidžiantį naudoti kitas „HP ProtectTools Security Manager“ saugos funkcijas. Šis slaptažodis reikalauja papildomo integruotojo apsaugos lusto, kad būtų palaikoma ši saugos funkcija.

*Plačiau apie kiekvieną iš šių slaptažodžių skaitykite tolesnėse temose.

BIOS administratoriaus slaptažodžio valdymas

Norėdami nustatyti, keisti arba panaikinti šį slaptažodį, atlikite šiuos veiksmus:

Naujo BIOS administratoriaus slaptažodžio nustatymas

1. Įjunkite arba iš naujo paleiskite kompiuterį ir spauskite klavišą **esc**, kol ekrane rodomas pranešimas „Press the ESC key for Startup Menu“ („Spauskite klavišą ESC, kad būtų rodomas paleisties meniu“).
2. Norėdami patekti į priemonę „Computer Setup“ („Kompiuterio sąranka“), paspauskite klavišą **F10**.
3. Žymeklio įrenginiu arba rodyklių klavišais pasirinkite **Security (Sauga) > Setup BIOS Administrator Password** (BIOS administratoriaus slaptažodžio nustatymas), tada paspauskite klavišą **enter**.
4. Kai būsite paraginti, įveskite slaptažodį.
5. Kai būsite paraginti, patvirtindami dar kartą įveskite naują slaptažodį.
6. Norėdami įrašyti pakeitimus ir išeiti iš kompiuterio sąrankos, spustelėkite piktogramą **Save** (Įrašyti), esančią apatiniame kairiajame ekrano kampe, tada vykdykite ekrane pateikiamus nurodymus.

– arba –

Naudokite rodyklių mygtukus, kad pasirinktumėte **File (Failas) > Save Changes and Exit** (Įrašyti pakeitimus ir išeiti), tada spauskite klavišą **enter**.

Jūsų pakeitimai bus pritaikyti iš naujo paleidus kompiuterį.

BIOS administratoriaus slaptažodžio keitimas

1. Įjunkite arba iš naujo paleiskite kompiuterį ir spauskite klavišą **esc**, kol ekrane rodomas pranešimas „Press the ESC key for Startup Menu“ („Spauskite klavišą ESC, kad būtų rodomas paleisties meniu“).
2. Norėdami patekti į priemonę „Computer Setup“ („Kompiuterio sąranka“), paspauskite klavišą **f10**.
3. Žymeklio įrenginiu arba rodyklių klavišais pasirinkite **Security** (Sauga) > **Change Password** (Keisti slaptažodį), tada paspauskite klavišą **enter**.
4. Kai būsite paraginti, įveskite dabartinį slaptažodį.
5. Kai būsite paraginti, patvirtindami dar kartą įveskite savo naują slaptažodį.
6. Norėdami įrašyti pakeitimus ir išeiti iš kompiuterio sąrankos, spustelėkite piktogramą **Save** (Įrašyti), esančią apatiniame kairiajame ekrano kampe, tada vykdykite ekrane pateikiamus nurodymus.

– arba –

Naudokite rodyklių mygtukus, kad pasirinktumėte **File** (Failas) > **Save Changes and Exit** (Įrašyti pakeitimus ir išeiti), tada spauskite klavišą **enter**.

Jūsų pakeitimai bus pritaikyti iš naujo paleidus kompiuterį.

BIOS administratoriaus slaptažodžio trynimas

1. Įjunkite arba iš naujo paleiskite kompiuterį ir spauskite klavišą **esc**, kol ekrane rodomas pranešimas „Press the ESC key for Startup Menu“ („Spauskite klavišą ESC, kad būtų rodomas paleisties meniu“).
2. Norėdami patekti į priemonę „Computer Setup“ („Kompiuterio sąranka“), paspauskite klavišą **f10**.
3. Žymeklio įrenginiu arba rodyklių klavišais pasirinkite **Security** (Sauga) > **Change Password** (Keisti slaptažodį), tada paspauskite klavišą **enter**.
4. Kai būsite paraginti, įveskite dabartinį slaptažodį.
5. Kai būsite paraginti įvesti naują slaptažodį, palikite tuščią lauką, tada paspauskite klavišą **enter**.
6. Perskaitykite įspėjimą. Norėdami tęsti, pasirinkite **YES** (TAIP).
7. Kai būsite paraginti dar kartą įvesti naują slaptažodį, palikite tuščią lauką, tada paspauskite klavišą **enter**.
8. Norėdami įrašyti pakeitimus ir išeiti iš kompiuterio sąrankos, spustelėkite piktogramą **Save** (Įrašyti), esančią apatiniame kairiajame ekrano kampe, tada vykdykite ekrane pateikiamus nurodymus.

– arba –

Naudokite rodyklių mygtukus, kad pasirinktumėte **File** (Failas) > **Save Changes and Exit** (Įrašyti pakeitimus ir išeiti), tada spauskite klavišą **enter**.

Jūsų pakeitimai bus pritaikyti iš naujo paleidus kompiuterį.

BIOS administratoriaus slaptažodžio įvedimas

Pasirodžius raginimui **BIOS administrator password** (BIOS administratoriaus slaptažodis), įveskite savo slaptažodį (naudokitės tais pačiais klavišais, kuriais naudojotės nustatydami slaptažodį), tada paspauskite klavišą **enter**. Po trijų nesėkmingų bandymų įvesti BIOS administratoriaus slaptažodį, turėsite paleisti kompiuterį iš naujo ir bandyti vėl.

„DriveLock“ slaptažodžio valdymas

Jei norite nustatyti, pakeisti arba ištrinti „DriveLock“ slaptažodį kompiuterio sąrankoje „Computer Setup“, atlikite tokius veiksmus:

1. Įjunkite kompiuterį ir spauskite klavišą **esc**, kol ekrano apačioje rodomas pranešimas „Press the ESC key for Startup Menu“ (Spauskite klavišą ESC, kad būtų rodomas paleisties meniu).
2. Norėdami patekti į kompiuterio sąranką „Computer Setup“, paspauskite klavišą **f10**.
3. Žymiklio įrenginiu arba rodyklių klavišais pasirinkite **Security** (Sauga) > **DriveLock Password** („DriveLock“ slaptažodis), tada paspauskite ir vykdykite ekrane pateikiamus nurodymus.
4. Norėdami patvirtinti pasirinkto disko „DriveLock“ apsaugą, patvirtinimo lauke įveskite **DriveLock** ir spauskite klavišą **enter**.

PASTABA: „DriveLock“ patvirtinime skiriamos didžiosios ir mažosios raidės.

Jūsų pakeitimai įsigalios tada, kai kompiuterį paleisite iš naujo.

Kompiuterio sąrankos „Computer Setup“ funkcijos automatinio „DriveLock“ naudojimas

Kai kompiuterio naudojasi keli naudotojai, galite nustatyti automatinį „DriveLock“ slaptažodį. Kai įjungtas automatinis „DriveLock“ slaptažodis, bus sukurtas atsitiktinis naudotojo slaptažodis ir „DriveLock“ pagrindinis slaptažodis. Kai naudotojas pateiks slaptažodžio kredencialus, diskui atrakinti bus naudojamas tas pats atsitiktinis naudotojo ir „DriveLock“ pagrindinis slaptažodis.

PASTABA: Norėdami naudoti automatinio „DriveLock“ slaptažodžio funkcijas, privalote žinoti BIOS administratoriaus slaptažodį.

Automatinio „DriveLock“ slaptažodžio įvedimas

Jei norite įjungti automatinį „DriveLock“ slaptažodį kompiuterio sąrankoje „Computer Setup“, atlikite tokius veiksmus:

1. Įjunkite arba iš naujo paleiskite kompiuterį ir spauskite klavišą **esc**, kol ekrane rodomas pranešimas „Press the ESC key for Startup Menu“ (Spauskite klavišą ESC, kad būtų rodomas paleisties meniu).
2. Norėdami patekti į kompiuterio sąranką „Computer Setup“, paspauskite klavišą **f10**.
3. Žymiklio įrenginiu arba rodyklių klavišais pasirinkite **Security** (Sauga) > **Automatic DriveLock Password** (Automatinis „DriveLock“ slaptažodis), tada paspauskite **enter**.
4. Žymiklio įrenginiu arba rodyklių klavišais pasirinkite vidinį standųjį diską, tada paspauskite **enter**.

5. Perskaitykite įspėjimą. Norėdami tęsti pasirinkite **YES** (Taip).
6. Norėdami išsaugoti pakeitimus ir išeiti iš kompiuterio sąrankos „Computer Setup“, apatiniame kairiajame ekrano kampe spustelėkite piktogramą **Save** (Išsaugoti) ir toliau vykdykite nurodymus ekrane.

– arba –

Rodyklių klavišais pasirinkite **File (Failas) > Save Changes and Exit** (Įrašyti pakeitimus ir išeiti) ir spauskite klavišą **enter**.

Automatinės „DriveLock“ apsaugos pašalinimas

Jei norite pašalinti „DriveLock“ apsaugą kompiuterio sąrankoje „Computer Setup“, atlikite tokius veiksmus:

1. Įjunkite arba iš naujo paleiskite kompiuterį ir spauskite klavišą **esc**, kol ekrane rodomas pranešimas „Press the ESC key for Startup Menu“ (Spauskite klavišą ESC, kad būtų rodomas paleisties meniu).
2. Norėdami patekti į kompiuterio sąranką „Computer Setup“, paspauskite klavišą **f10**.
3. Žymiklio įrenginiu arba rodyklių klavišais pasirinkite **Security** (Sauga) > **Automatic DriveLock Password** (Automatinis „DriveLock“ slaptažodis), tada paspauskite **enter**.
4. Žymiklio įrenginiu arba rodyklių klavišais pasirinkite vidinį standųjį diską, tada paspauskite **enter**.
5. Žymiklio įrenginio ar rodyklių klavišais pasirinkite **Disable protection** (Išjungti apsaugą).
6. Norėdami išsaugoti pakeitimus ir išeiti iš kompiuterio sąrankos „Computer Setup“, apatiniame kairiajame ekrano kampe spustelėkite piktogramą **Save** (Išsaugoti) ir toliau vykdykite nurodymus ekrane.

– arba –

Rodyklių klavišais pasirinkite **File (Failas) > Save Changes and Exit** (Įrašyti pakeitimus ir išeiti) ir spauskite klavišą **enter**.

Pirštų atspaudų skaitytuvo naudojimas (tik tam tikruose modeliuose)

Integruotasis pirštų atspaudų skaitytuvai diegiami tik tam tikruose modeliuose. Jei norite naudotis pirštų atspaudų skaitytuvu, kompiuteryje turite sukurti vartotojo abonementą su „Windows“ slaptažodžiu. Naudodami šį abonementą galite įeiti į kompiuterį pridėdami reikiamą pirštą. Be to, pirštų atspaudų skaitytuvą galite naudoti pildydami svetainėse arba kitose programose, į kurias reikia įeiti, slaptažodžio laukus. Nurodymų ieškokite „HP ProtectTools“ programinės įrangos žinyne.

Sukūrę pirštų atspaudų tapatybę, galite nustatyti bendrosios autentifikacijos tarnybą, leidžiančią naudoti pirštų atspaudų skaitytuvą ir sukurti kredencialus, skirtus bet kuriai programai, reikalaujančiai vartotojo vardo ir slaptažodžio.

Informacijos apie pirštų atspaudų skaitytuvą kompiuteryje rasite „Pažintis su kompiuteriu“.

Interneto saugos programinės įrangos naudojimas

Kai kompiuteriu jungiatės prie el. pašto, tinklo ar interneto, kompiuteriui gali kilti pavojus dėl virusų, kenkėjiškos programinės įrangos ir kitų kenkėjiškų atakų, galinčių išjungti jūsų operacinę sistemą, programas ar priemones arba priversti jas veikti netinkamai.

Antivirusinės programinės įrangos naudojimas

Antivirusinė programinė įranga gali aptikti daugumą virusų, juos sunaikinti ir daugeliu atvejų atitaisyti bet kokią virusų padarytą žalą. Kad apsaugotumėte kompiuterį nuo naujai atsiradusių virusų, turite reguliariai atnaujinti antivirusinę programinę įrangą.

Antivirusinė programa, pavyzdžiui, „Microsoft Security Essentials®“, jūsų kompiuteryje gali būti iš anksto įdiegta. Ši programinė įranga ramiai ir efektyviai veikia fone, todėl jums nereikia nerimauti, kad bus nutrauktas jūsų darbas ar priminta apie programinės įrangos versijos naujinimą. Kilus naujai grėsmei antivirusinė programa bus atnaujinta automatiškai. Būsime įspėti, tik jei reikės imtis konkrečių veiksmų.

Jei reikia daugiau informacijos apie kompiuterinius virusus, priemones „Žinynas ir palaikymas“ ieškos lauke įveskite raktinį žodį *virusai*.

Užkardos programinės įrangos naudojimas

Užkardų tikslas – neleisti pasiekti sistemos ar tinklo be leidimo. Užkarda gali būti programinė įranga, kurią įdiegiate į kompiuterį ir (arba) tinklą, arba aparatinės ir programinės įrangos derinys.

Yra dviejų tipų užkardos, kurias verta apsvarstyti:

- Pagrindinio kompiuterio užkardos – programinė įranga, apsauganti tik tą kompiuterį, kuriame ji įdiegta.
- Tinklo užkardos – įdiegiamos tarp jūsų DSL ar kabelio modemo ir namų tinklo ir apsaugančios visus tinkle esančius kompiuterius.

Kai į sistemą įdiegiama užkarda, stebimi visi į sistemą ir iš jos siunčiami duomenys ir lyginami atsižvelgiant į naudotojo apibrėžtus saugos kriterijus. Bet kokie šių kriterijų neatitinkantys duomenys užblokuojami.

Jūsų kompiuteryje ar tinklo įrangoje užkarda jau gali būti įdiegta. Jei ne, yra išleistų užkardos programinės įrangos sprendimų.

 PASTABA: tam tikromis aplinkybėmis užkarda gali užblokuoti prieigą prie interneto žaidimų, trukdyti spausdinti ar bendrai naudoti failus tinkle arba blokuoti el. pašto siunčiamų priedų gavimą. Kad laikinai išspręstumėte problemą, išjunkite užkardą, o atlikę reikiamą užduotį vėl ją įjunkite. Jei norite pašalinti problemą visam laikui, iš naujo sukonfigūruokite užkardą.

Svarbių saugos naujinimų diegimas

 ISPĖJIMAS: „Microsoft®“ siunčia svarbių naujinių įspėjimus. Kad apsaugotumėte kompiuterį nuo saugos pažeidimų ir kompiuterinių virusų, tik gavę įspėjimą, iš karto įdiekite visus svarbius naujinimus iš „Microsoft“.

Po to, kai kompiuteris iškeliavo iš gamyklos, galėjo atsirasti naujų operacinės sistemos ir kitos programinės įrangos naujinimų. Norėdami įsitikinti, ar jūsų kompiuteryje įdiegti visi pasiekiami naujinimai, vadovaukitės šiais nurodymais:

- Vykdykite priemonę „Windows Update“ („Windows“ naujinimas) iš karto, kai nustatote kompiuterį.
- Vėliau vykdykite „Windows“ naujinimą kas mėnesį.
- Kai išleidžiami operacinės sistemos „Windows“ ir kitų „Microsoft“ programų naujinimai, gaukite juos iš „Microsoft“ tinklalapio ir per naujinimų nuorodą priemonėje „Žinynas ir palaikymas“.

„HP ProtectTools Security Manager“ (tik tam tikruose modeliuose) naudojimas

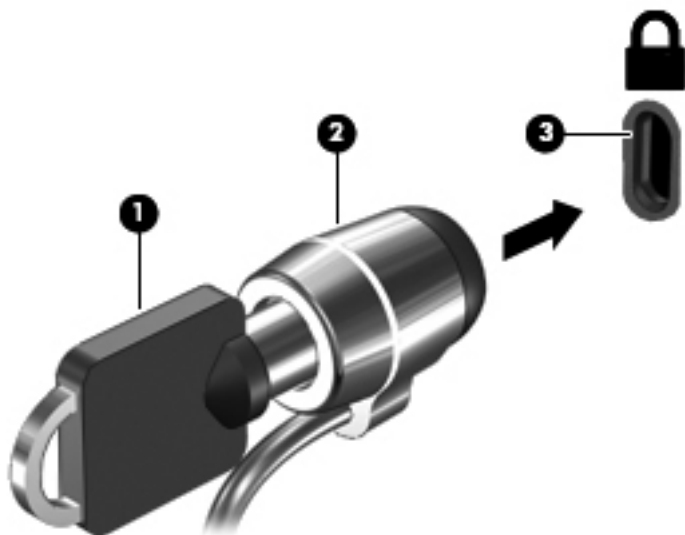
Programinė įranga „HP ProtectTools Security Manager“ tam tikruose modeliuose yra iš anksto įdiegta. Šią programinę įrangą galima rasti „Windows“ priemonėje „Valdymo skydas“. Ji užtikrina saugos funkcijas, kurios padeda apsaugoti kompiuterį, tinklus ir svarbius duomenis nuo neleistinos prieigos. Jei reikia daugiau informacijos, žr. „HP ProtectTools“ programinės įrangos žinyną.

Pasirinktinio apsauginio kabelio montavimas

 PASTABA: apsauginis kabelis veikia kaip atbaidymo priemonė, tačiau tai gali neapsaugoti kompiuterio nuo sugadinimo arba vagystės.

 PASTABA: jūsų kompiuterio apsauginio kabelio lizdas gali šiek tiek skirtis nuo šio skyriaus iliustracijos. Jei reikia informacijos apie saugos kabelio angos vietą kompiuteryje, žr. *Darbo pradžios vadovą*.

1. Apsauginio kabelio kilpą uždėkite ant kokio nors pritvirtinto objekto.
2. Įkiškite raktą (1) į kabelio fiksatorių (2).
3. Įkiškite kabelio fiksatorių į apsauginio kabelio lizdą kompiuteryje (3) ir užrakinkite kabelio fiksatorių raktu.

8 Priežiūra

Kaip nuvalyti kompiuterį

Valymo priemonės

Norėdami saugiai valyti bei dezinfekuoti kompiuterį, naudokite nurodytus gaminius:

- Dimetilo benzilo amonio chloridą, kurio didžiausia koncentracija 0,3 proc. (pvz., antibakterinėmis vienkartinėmis šluostėmis. Šias šluostes gamina įvairūs gamintojai.)
- Stiklo valikliu be alkoholio
- Vandens ir muilo tirpalu
- Sausomis mikropluošto šluostėmis arba zomša (nesielektrinančia šluoste be aliejaus)
- Nesielektrinančiomis šluostėmis

⚠️ ĮSPĖJIMAS: nenaudokite šių valymo priemonių:

Stiprių tirpiklių, pavyzdžiui, alkoholio, acetono, amonio chlorido, metileno chlorido ir angliavandenilių, kurie visam laikui pažeidžia kompiuterio paviršių.

Pluoštinių medžiagų, pavyzdžiui, popierinių rankšluosčių, kurie gali subraižyti kompiuterį. Bėgant laikui įbrėžimuose gali kauptis nešvarumai ir valymo priemonės.

Valymas

Laikykitės šiame skyriuje pateikiamų rekomendacijų ir saugiai nuvalykite kompiuterį.

⚠️ PERSPĖJIMAS! kad apsaugotumėte nuo elektros smūgio arba nepažeistumėte komponentų, nevalykite įjungto kompiuterio:

Išjunkite kompiuterį.

Atjunkite išorinį maitinimo šaltinį.

Atjunkite visus maitinamus išorinius įrenginius.

⚠️ ĮSPĖJIMAS: nepurškite valymo priemonių ant jokių kompiuterio paviršių. Ant paviršių patekę skysčiai gali visam laikui sugadinti vidinius komponentus.

Kaip valyti ekraną

Minkšta, nesipūkuojančia šluoste, sudrėkinta stiklų valikliu *be alkoholio*, švelniai nuvalykite ekraną. Prieš uždarydami ekraną būtinai palaukite, kol jis nudžius.

Šonų ir dangtelio valymas

Norėdami nuvalyti ir dezinfekuoti šonus bei dangtelį, naudokite mikropluošto šluostę arba zomšą, sudrėkintą viena iš anksčiau nurodytų valymo priemonių, arba naudokite tinkamas vienkartinės antibakterines šluostes.

 ISPĖJIMAS: valydami jutiklinę planšetę arba klaviatūrą saugokite, kad skysčių nepatektų tarp klavišų. Taip visam laikui galite sugadinti vidinius komponentus.

 PASTABA: kompiuterio dangtelį valykite sukamaisiais judesiais, kad lengviau nusivalytų nešvarumai.

- Norėdami nuvalyti ir dezinfekuoti jutiklinę planšetę arba klaviatūrą, naudokite mikropluošto šluostę arba zomšą, sudrėkintą viena iš anksčiau nurodytų valymo priemonių, arba naudokite tinkamas vienkartinės antibakterines šluostes.
- Kad klavišai nestrigtų, norėdami iš klaviatūros išvalyti dulkes, pūkelius ir daleles naudokite suslėgto oro skardinę su šiaudeliu.

 PERSPĖJIMAS! Siekdami išvengti elektros smūgio ir nesugadinti vidinių komponentų, valydami klaviatūrą nenaudokite siurblio. Naudodami siurblį buitines šiukšles pernešite ant klaviatūros.

Programų ir tvarkyklių atnaujinimas

HP rekomenduoja nuolatos atnaujinti programas ir tvarkykles naudojant naujausias jų versijas. Informacijos apie palaikymą JAV rasite apsilankę <http://www.hp.com/go/contactHP>. Informacijos apie palaikymą visame pasaulyje rasite apsilankę http://welcome.hp.com/country/us/en/wwcontact_us.html.

„SoftPaq Download Manager“ naudojimas

„HP SoftPaq Download Manager“ (SDM) – tai priemonė, leidžianti greitai rasti informaciją apie „SoftPaq“ HP verslo klasės kompiuteriams nenurodant „SoftPaq“ numerio. Naudodami šią priemonę, galite nesudėtingai ieškoti „SoftPaq“ paketų, o tada juos atsisiųsti ir išskleisti.

„SoftPaq Download Manager“ iš HP FTP tinklalapio nuskaityto ir atsisiunčia paskelbtą duomenų bazės failą, kuriame nurodytas kompiuterio modelis ir „SoftPaq“ informacija. Naudodami „SoftPaq Download Manager“ galite nurodyti vieną arba kelis kompiuterio modelius, kad nustatytumėte, kuriuos „SoftPaqs“ galima atsisiųsti.

„SoftPaq Download Manager“ patikrina, ar HP FTP svetainėje nėra duomenų bazės ir programinės įrangos naujinių. Jei naujinių yra, jie atsisiunčiami ir įdiegiami automatiškai.

„SoftPaq Download Manager“ galite atsisiųsti iš HP svetainės. Kad galėtumėte naudotis programa „SoftPaq Download Manager“, skirta „SoftPaq“ atsisiųsti, pirmiausia turite atsisiųsti ir įdiegti šią programą. Jei norite atsisiųsti ir įdiegti „SoftPaq Download Manager“, apsilankykite HP svetainėje adresu <http://www.hp.com/go/sdm> ir vykdykite nurodymus.

Norėdami atsisiųsti „SoftPaqs“, atlikite toliau nurodytus veiksmus.

1. Atidarykite žiniatinklio naršyklę. Informacijos apie palaikymą JAV rasite apsilankę <http://www.hp.com/go/contactHP>. Informacijos apie palaikymą visame pasaulyje rasite apsilankę http://welcome.hp.com/country/us/en/wwcontact_us.html.
2. Pasirinkite **Pradėti > Visos programos > HP paga3rd Partya > HP Software Setup**.
3. Spustelėkite mygtuką **leškoti programinės įrangos naujinimų**.
4. „SoftPaq Download Manager“ atsidarius pirmą kartą rodomas langas, kuriame klausiama, ar norite rodyti tik jūsų naudojamam kompiuteriui skirtą programinę įrangą, ar rodyti programinę įrangą visiems palaikomiems modeliams. Pasirinkite **Rodyti programinę įrangą visiems palaikomiems modeliams**. Jei anksčiau naudojotės programa „HP SoftPaq Download Manager“, pereikite prie 3 veiksmo.
 - a. Lange „Konfigūracijos parinktys“ pasirinkite savo kompiuterio operacinės sistemos ir kalbos filtrus. Filtrai riboja srityje „Produktų katalogas“ išvardytų parinkčių skaičių. Pvz., jei operacinės sistemos filtre buvo pasirinkta tik „Windows 7 Professional“, tai srityje „Produktų katalogas“ rodoma tik „Windows 7 Professional“ operacinė sistema.
 - b. Norėdami įtraukti kitą operacinę sistemą, lange „Konfigūracijos parinktys“ pakeiskite filtro nuostatas. Jei reikia daugiau informacijos, žr. „HP SoftPaq Download Manager“ programinės įrangos žinyną.
5. Kairėje pusėje spustelėkite pliuso ženklą (+), kad praplėstumėte modelių sąrašą, tada pasirinkite produkto modelį arba modelius, kuriuos norite naujinti.
6. Spustelėkite **leškoti tinkamų „SoftPaqs“**, kad atsisiųstumėte pasirinktam kompiuteriui tinkamų „SoftPaqs“ sąrašą.

7. „SoftPaqs“ sąrašė pasirinkite tinkamus paketus, tada spustelėkite **Tik atsisiųsti**, jei pasirinkote atsisiųsti daug „SoftPaqs“ paketų, nes „SoftPaqs“ paketų pasirinkimas ir interneto ryšio sparta lemia, ar ilgai užtruks atsisiųsti failus.

Jei norite atsisiųsti tik vieną ar du „SoftPaq“ paketus ir naudojotės didelės spartos interneto ryšiu, spustelėkite **Download (Atsisiųsti) & Unpack (Išskleisti)**.

8. Programinėje įrangoje „SoftPaq Download Manager“ dešiniuoju pelės klavišu spustelėkite **Įdiegti „SoftPaq“**, kad kompiuteryje įdiegtumėte pasirinktus „SoftPaqs“ paketus.

HP programinės įrangos sąrankos priemonės naudojimas

HP programinės įrangos sąrankos priemonė – tai įrankis, kurį naudodami galite greitai pasiekti kompiuteryje dar neįdiegtas programas. HP programinės įrangos sąrankos priemonė leidžia įdiegti aparatūrai reikalingas tvarkykles ir pasirinktines programines įrangos programas. Šis įrankis gali būti naudojamas ir norint atsisiųsti programos naujinimus per „SoftPaq Download Manager“.

Jei norite atidaryti HP programinės įrangos sąrankos priemonę, pasirinkite **Pradėti > Visos programos > HP paga3rd Party > HP programinės įrangos sąrankos priemonė**.

9 Kompiuterio sąranka „Computer Setup“ (BIOS) ir „Advanced System Diagnostics“ (Papildoma sistemos diagnostika)

Kompiuterio sąrankos „Computer Setup“ naudojimas

Kompiuterio sąranka „Computer Setup“ arba „Basic Input/Output System“ (pagrindinė įvesties / išvesties sistema) (BIOS) valdo įvesties ir išvesties įrenginių, pvz., diskų įrenginių, ekrano, klaviatūros, pelės ir spausdintuvo, ryšius sistemoje. Kompiuterio sąranka „Computer Setup“ apima įdiegtų įrenginių tipų parametrus, kompiuterio paleisties veiksmų seką, sistemos ir išplėstinės atminties apimtį.

 PASTABA: Atlikdai pakeitimus kompiuterio sąrankoje „Computer Setup“ būkite itin atidūs. Atsiradus klaidoms, kompiuteris gali veikti netinkamai.

Kompiuterio sąrankos „Computer Setup“ paleidimas

 PASTABA: Prie USB prievado prijungtą išorinę klaviatūrą ar pelę su kompiuterio sąranka „Computer Setup“ galima naudoti, tik jei įjungtas senstelėjusio USB palaikymas.

Norėdami paleisti kompiuterio sąranką „Computer Setup“, atlikite toliau nurodytus veiksmus.

1. Įjunkite arba iš naujo paleiskite kompiuterį ir spauskite klavišą **esc**, kol ekrane rodomas pranešimas „Press the ESC key for Startup Menu“ (Spauskite klavišą ESC, kad būtų rodomas paleisties meniu).
2. Norėdami patekti į kompiuterio sąranką „Computer Setup“, paspauskite klavišą **f10**.

Naršymas ir elementų pasirinkimas kompiuterio sąrankoje „Computer Setup“

Norėdami naršyti ir pasirinkti elementus kompiuterio sąrankoje „Computer Setup“, atlikite toliau nurodytus veiksmus.

1. Įjunkite arba iš naujo paleiskite kompiuterį ir spauskite klavišą **esc**, kol ekrane rodomas pranešimas „Press the ESC key for Startup Menu“ (Spauskite klavišą ESC, kad būtų rodomas paleisties meniu).
 - Norėdami pasirinkti meniu ar meniu punktą, naudokite **tabuliavimo** klavišą ir klaviatūros rodyklių klavišus, tada spauskite **enter** arba, kad spustelėtume punktą, naudokite žymeklio įrenginį.
 - Norėdami slinkti aukštyn arba žemyn, viršutiniame dešiniajame ekrano kampe spustelėkite rodyklę aukštyn arba žemyn, tai pat galite naudoti rodyklės aukštyn arba rodyklės žemyn klavišą.
 - Norėdami uždaryti atvirus dialogo langus ir grįžti į pagrindinį kompiuterio sąrankos „Computer Setup“ ekraną, spauskite klavišą **esc** ir vykdykite nurodymus ekrane.

PASTABA: galite naudoti žymeklio įrenginį (jutiklinę planšetę, rodomąją lazdelę arba USB pelę) arba klaviatūrą, jei norite naršyti arba pasirinkti kompiuterio sąrankoje „Computer Setup“.

2. Norėdami patekti į kompiuterio sąranką „Computer Setup“, paspauskite klavišą **f10**.

Norėdami išeiti iš kompiuterio sąrankos „Computer Setup“ meniu, pasirinkite vieną iš toliau nurodytų būdų:

- Išėjimas iš kompiuterio sąrankos „Computer Setup“ meniu neišsaugojus pakeitimų:
Kairiajame apatiniame ekrano kampe spustelėkite piktogramą **Exit** (Išeiti) ir vykdykite nurodymus ekrane.
– arba –
Rodyklių klavišais ir **tabuliavimo** klavišu pasirinkite **File** (Failas) > **Ignore Changes and Exit** (Ignoruoti pakeitimus ir išeiti), tada paspauskite **enter**.
- Pakeitimų išsaugojimas ir išėjimas iš kompiuterio sąrankos „Computer Setup“ meniu:
Kairiajame apatiniame ekrano kampe spustelėkite piktogramą **Save** (Įrašyti) ir vykdykite nurodymus ekrane.
– arba –
Rodyklių klavišais ir **tabuliavimo** klavišu pasirinkite **File** (Failas) > **Save Changes and Exit** (Įrašyti pakeitimus ir išeiti), tada paspauskite **enter**.

Jūsų pakeitimai įsigalios tada, kai kompiuterį paleisite iš naujo.

Gamyklinių parametrų atkūrimas kompiuterio sąrankoje „Computer Setup“

PASTABA: Atkuriant numatytąsias nuostatas standžiojo disko režimas nebus pakeistas.

Norėdami visiems kompiuterio sąrankos „Computer Setup“ parametrus grąžinti numatytąsias gamyklines vertes, atlikite toliau nurodytus veiksmus.

1. Įjunkite arba iš naujo paleiskite kompiuterį ir spauskite klavišą **esc**, kol ekrane rodomas pranešimas „Press the ESC key for Startup Menu“ (Spauskite klavišą ESC, kad būtų rodomas paleisties meniu).
2. Norėdami patekti į kompiuterio sąranką „Computer Setup“, paspauskite klavišą **f10**.
3. Žymiklio įrenginiu arba rodyklių klavišais pasirinkite **File (Failas) > Restore Defaults** (Atkurti numatytąsias nuostatas).
4. Vadovaukitės ekrane pateikiamomis instrukcijomis.
5. Norėdami išsaugoti pakeitimus ir išeiti, apatiniame kairiajame ekrano kampe spustelėkite piktogramą **Save** (Išsaugoti) ir toliau vykdykite nurodymus ekrane.

– arba –

Rodyklių klavišais pasirinkite **File (Failas) > Save Changes and Exit** (Įrašyti pakeitimus ir išeiti) ir spauskite klavišą **enter**.

Jūsų pakeitimai įsigalios tada, kai kompiuterį paleisite iš naujo.

PASTABA: atkūrus numatytuosius gamyklinius parametrus, slaptažodžio ir saugos parametrai liks nepakitę.

BIOS naujinimas

Tolesniuose skyriuose aprašomi įvairūs BIOS atnaujinimo būdai.

SoftPaq atsisiuntimas norint atnaujinti BIOS

Daugelis HP svetainėje pateikiamų BIOS naujinimų yra suglaudintuose failuose, vadinamuose *SoftPaq*.

Jei BIOS naujinimus norite įdiegti iš HP svetainės, atlikite tokius veiksmus:

1. Atsisiųskite *SoftPaq* iš HP svetainės.
2. Spustelėkite **Run** (Vykdėti), tada vykdykite ekrane pateikiamus nurodymus ir atnaujinkite BIOS.

PASTABA: Kai kuriuose atsisiuntimo paketuose gali būti failas, pavadintas Readme.txt, kuriame pateikiama informacija apie failo diegimą ir trikčių šalinimą.

Įkraunamos USB atmintinės kūrimas naudojant SoftPaq

1. Atsisiųskite *SoftPaq* iš HP svetainės.
2. Spustelėkite **Run** (Vykdėti), tada spustelėkite **Create Bootable USB key** (Sukurti įkraunamą USB atmintinę).
3. Prijunkite USB atmintinę ir vykdydami ekrane pateikiamus nurodymus ją suformatuokite.
4. Išjunkite ir įjunkite kompiuterį.
5. Bus paleista „eROMpaq“ programa. Spustelėkite **Update** (Naujinti) ir vykdykite ekraną pateikiamus nurodymus.

BIOS valdymas naudojant sistemos diagnostikos priemones

1. Atsisiųskite *SoftPaq* iš HP svetainės.

PASTABA: Patikrinkite, ar kompiuteryje (ar USB atmintinėje) įdiegtos UEFI sistemos diagnostikos priemonės.

2. Spustelėkite **Run** (Vykdėti), tada dialogo lange „Update/USB bootable“ (Naujinti / įkraunama USB) spustelėkite **Cancel** (Atšaukti).
3. Pereikite prie aplanko, esančio [c:\swsetup](#), kuris atitinka jūsų *SoftPaq* numerį.
4. „ROMpaq“ aplanke suraskite .bin failą (pvz., 68CDD.bin) ir nukopijuokite jį į aplanką Hewlett-Packard\BIOS\New\, esantį standžiojo disko skaidinyje „HP_Tools“ arba USB atmintinėje.
5. Suraskite ROM.cab faile .sig failą ir pervardykite jį naudodami tą patį pavardį kaip ir .bin faile (pvz., 68CDD.sig). Nukopijuokite pervardyta failą į aplanką Hewlett-Packard\BIOS\New\, esantį standžiojo disko skaidinyje „HP_Tools“ arba USB atmintinėje.
6. Paleiskite kompiuterį iš naujo ir spauskite klavišą **esc**, kol ekrano apačioje rodomas pranešimas „Press the ESC key for Startup Menu“ (Spauskite klavišą ESC, kad būtų rodomas paleisties meniu).
7. Jei norite įjungti kompiuterio sąranką „Computer Setup“, paspauskite **f2**.
8. Meniu spustelėkite **BIOS Management** (BIOS valdymas), tada pasirinkite **Update BIOS** (Naujinti BIOS).

f10 sąrankos naudojimas BIOS atnaujinti

1. Atsisiųskite *SoftPaq* iš HP svetainės.

PASTABA: Patikrinkite, ar kompiuteryje (ar USB atmintinėje) įdiegtos UEFI sistemos diagnostikos priemonės.

2. Spustelėkite **Run** (Vykdyti), tada dialogo lange „Update/USB bootable“ (Naujinti / įkraunama USB) spustelėkite **Cancel** (Atšaukti).
3. Pereikite prie aplanko, esančio [c:\swsetup](#), kuris atitinka jūsų *SoftPaq* numerį.
4. „ROMpaq“ aplanke suraskite .bin failą (pvz., 68CDD.bin) ir nukopijuokite jį į aplanką Hewlett-Packard\BIOS\New\, esantį standžiojo disko skaidinyje „HP_Tools“ arba USB atmintinėje.
5. Suraskite ROM.cab faile .sig failą ir pervardykite jį naudodami tą patį pavardį kaip ir .bin faile (pvz., 68CDD.sig). Nukopijuokite pervardyta failą į aplanką Hewlett-Packard\BIOS\New\, esantį standžiojo disko skaidinyje „HP_Tools“ arba USB atmintinėje.
6. Paleiskite kompiuterį iš naujo ir spauskite klavišą **esc**, kol ekrano apačioje rodomas pranešimas „Press the ESC key for Startup Menu“ (Spauskite klavišą ESC, kad būtų rodomas paleisties meniu).
7. Norėdami patekti į kompiuterio sąranką „Computer Setup“, paspauskite klavišą **f10**.
8. Spustelėkite **Update System BIOS** (Naujinti sistemos BIOS), tada spustelėkite **Accept** (Sutinku) ir atnaujinkite BIOS.

BIOS versijos nustatymas

Kad galėtumėte nustatyti, ar pasiekiami BIOS naujiniai yra naujesnės versijos nei šiuo metu įdiegti kompiuteryje, jums reikia žinoti esamos sistemos BIOS versiją.

BIOS versijos informaciją (dar vadinamą *ROM date* (ROM data) ir *System BIOS* (Sistemos BIOS)) galite pamatyti paspaudę klavišus **fn+esc** (jei jau įkrovėte „Windows“) arba naudodamiesi kompiuterio sąranka „Computer Setup“.

1. Paleiskite kompiuterio sąranką „Computer Setup“.
2. Naudokite žymeklio įrenginį arba rodyklių klavišus, kad pasirinktumėte **File (Failas) > System Information** (Sistemos informacija).
3. Norėdami išeiti iš kompiuterio sąrankos „Computer Setup“ neišsaugodami pakeitimų, apatiniame kairiajame ekrano kampe spustelėkite piktogramą **Exit** (Išeiti) ir toliau vykdykite nurodymus ekrane.

– arba –

Rodyklių klavišais ir **tabuliavimo** klavišu pasirinkite **File (Failas) > Ignore Changes and Exit** (Ignoruoti pakeitimus ir išeiti), tada paspauskite **enter**.

BIOS naujinimo atsisiuntimas

 ISPĖJIMAS: Kad nesugadintumėte kompiuterio arba naujinimą įdiegtumėte sėkmingai, atsisiųskite ir įdiekite BIOS naujinimą tik tada, kai kompiuteris prijungtas prie patikimo išorinio maitinimo šaltinio naudojant kintamosios srovės adapterį. Nesisiųskite ir nediekite BIOS naujinimo, kol kompiuteris veikia naudodamas akumuliatoriaus energiją, yra prijungtas prie pasirinktinio doko įrenginio arba maitinimo šaltinio. Atsisiųsdami ir diegdami laikykitės toliau pateikiamų nurodymų:

Neatjunkite kompiuterio nuo elektros tinklo ištraukdami elektros laidą iš kintamosios srovės lizdo.

Neišjunkite kompiuterio ir neinicijuokite miego arba sulaikytosios veiksenos režimo.

Neįdėkite, neišimkite, neprijunkite arba neatjunkite jokių įrenginių, kabelių arba laidų.

1. Pasirinkite **Pradėti > Žinynas ir palaikymas > Prižiūra**.
2. Norėdami nustatyti kompiuterio duomenis ir pasiekti pageidaujamą atsisiųsti BIOS atnaujinimą, laikykitės ekrano nurodymų.
3. Atsisiuntimo srityje atlikite šiuos veiksmus:
 - a. Raskite BIOS naujinį, kurio versija naujesnė nei šiuo metu kompiuteryje įdiegtos BIOS versija. Užsirašykite datą, pavadinimą ar kitą indikatorių. Šios informacijos jums gali prireikti, kad vėliau rastumėte naujinimą, jau atsiųstą į standųjį diską.
 - b. Norėdami atsisiųsti pasirinktą atnaujinimą į standųjį diską, laikykitės ekrano nurodymų.
Užsirašykite maršrutą iki vietos standžiajame diske, kur bus atsiųstas BIOS naujinimas. Jums šio maršruto prireiks, kai būsite pasiruošę įdiegti naujinį.

 PASTABA: jei kompiuteris prijungtas prie tinklo, prieš diegdami bet kokius programinės įrangos (ypač sistemos BIOS) naujinius, pasitarkite su tinklo administratoriumi.

BIOS diegimo procedūros skiriasi. Atsisiuntę naujinį, vykdykite visus ekrane pateikiamus nurodymus. Jei nepateikiama jokių nurodymų, atlikite toliau nurodytus veiksmus.

1. Atidarykite „Windows“ naršyklę pasirinkę **Start (Pradėti) > Computer (Kompiuteris)**.
2. Dukart spustelėkite savo standžiojo disko pavadinimą. Paprastai standusis diskas būna pavadintas „Local Disk (C:)“ (Vietinis diskas (C:)).
3. Naudodamiesi maršrutu, kurį anksčiau užsirašėte, atidarykite standžiojo disko aplanką, kuriame laikomas naujinys.
4. Dukart spustelėkite failą su plėtiniu .exe (pvz., *failovardas.exe*).
Pradedama diegti BIOS.
5. Baikite diegti vykdydami ekrane pateikiamus nurodymus.

 PASTABA: kai ekrane pranešama apie sėkmingą įdiegimą, galite panaikinti atsisiųstą failą iš standžiojo disko.

„BIOS Setup“ (BIOS sąrankos) meniu

Šio skyriaus meniu lentelėse pateikiama kompiuterio sąrankos „BIOS Setup“ (BIOS sąrankos) parinkčių apžvalga.

Meniu „Main“ (Pagrindinis)

Pasirinkite	Jei norite
sistemos informacija	<ul style="list-style-type: none">Peržiūrėti arba keisti sistemos datą ir laiką.Peržiūrėti atpažinimo informaciją apie kompiuterį.Peržiūrėti specifikacijų informaciją apie procesorių, atminties talpą ir sistemos BIOS.

Meniu „Sauga“

Pasirinkite	Jei norite
Administrator password (Administratoriaus slaptažodis)	Kontroliuoti prieigą prie sąrankos priemonės „Setup Utility“.
Ijungimo slaptažodis	Kontroliuoti prieigą prie savo kompiuterio.
TPM būklė	Išjunkite ir įjunkite (tik tam tikruose modeliuose).
TPM veikimas	Pasirinkite jokie veikimo ir TPM būseną (tik tam tikruose modeliuose).

Diagnostikos meniu

Pasirinkite	Jei norite
Pagrindinio standžiojo disko savitakra	Vykdyti greitą arba išsamią standžiojo disko savitakra.
Memory Test (Atminties tikrinimas)	Atlikti sistemos atminties diagnostinį tikrinimą.

„Advanced System Diagnostics“ (Papildomos sistemos diagnostikos) naudojimas

„Advanced System Diagnostics“ (Papildoma sistemos diagnostika) suteikia galimybę atlikti diagnostinius testus siekiant nustatyti, ar kompiuterio aparatūra tinkamai veikia. Galimi šie „Advanced System Diagnostics“ (Papildomos sistemos diagnostikos) diagnostiniai testai:

- Paleisties testas. Šio testo metu analizuojami pagrindiniai kompiuterio komponentai, reikalingi kompiuteriui paleisti.
- Pakartotinis paleisties testas. Šio testo metu kartojamas paleisties testas ir ieškoma pasikartojančių problemų, kurios nebuvo aptiktos per paleisties testą.
- Sistemos reguliavimas. Šių papildomų testų metu tikrinama, ar visi kompiuterio komponentai tinkamai veikia. Sistemos reguliavimas vyksta ilgiau, atminties moduliai, standžiojo disko SMART atributai, standžiojo disko paviršius, akumuliatorius (ir jo kalibravimas), vaizdo įrašų atmintis ir WLAN modulio būsena tikrinami išsamiau.
- Standžiojo disko testas. Šio testo metu analizuojama fizinė standžiojo disko būklė, paskui kiekviename standžiojo disko sektoriuje tikrinami visi duomenys. Jei testo metu randamas pažeistas sektorius, bandoma perkelti duomenis į gerą sektorių.

- Atminties testas. Šio testo metu analizuojama fizinė atminties modulių būklė. Jei randama klaida, atminties moduliai iškart pakeičiami.
- Akumulatoriaus testas. Šio testo metu analizuojama akumulatoriaus būseną ir prireikus kalibruojamas akumulatorius. Jei akumulatoriaus nepavyksta patikrinti, susisieki su palaikymo tarnyba, praneškite apie iškilusią problemą ir įsigykite atsarginį akumuliatorių.

„Advanced System Diagnostics“ (Papildomos sistemos diagnostikos) lange galite peržiūrėti informaciją apie sistemą ir klaidų žurnalus.

„Advanced System Diagnostics“ (Papildomos sistemos diagnostikos) paleidimas:

1. Įjunkite arba iš naujo paleiskite kompiuterį. Apatiniame kairiajame ekrano kampe, pasirodžius pranešimui „Press the ESC key for Startup Menu“ (Norėdami įjungti Paleisties meniu, spauskite klavišą ESC), spauskite klavišą **esc**. Pasirodžius meniu „Startup“ (Paleistis), spauskite klavišą **f2**.
2. Spustelėkite diagnostinį testą, kurį norite paleisti, tada vykdykite ekrane pateikiamas instrukcijas.

PASTABA: jei paleisties metu turite sustabdyti diagnostinį testą, spauskite **esc**.

10 „MultiBoot“

Apie įrenginių įkrovimo tvarką

Paleidus kompiuterį sistema bando krauti iš įjungtų įgalintų įrenginių. Pagalbinė priemonė „MultiBoot“, kuri yra įgalinta gamykloje, valdo tvarką, pagal kurią sistema pasirenka įkrovimo įrenginį. Įkrovimo įrenginiais gali būti optinių diskų įrenginiai, diskelių įrenginiai, tinklo sąsajos korta (NIC), standieji diskai ir USB įrenginiai. Įkrovimo įrenginiuose yra įkrauti skirtos laikmenos arba failai, kurių kompiuteriui reikia tinkamam paleidimui ir veikimui.

 PASTABA: kai kurie įkrovimo įrenginiai turi būti įjungiami kompiuterio sąrankoje „Computer Setup“ ir tik tada jie gali būti įtraukiami į įkrovimo tvarką.

Pagal gamyklinius parametrus kompiuteris parenka įkrovimo įrenginį, ieškodamas įgalintų įkrovimo įrenginių ir įrenginių skyrių toliau nurodyta tvarka.

 PASTABA: jūsų kompiuteris gali nepalaikyti kai kurių išvardytų įkrovimo įrenginių ir įrenginių skyrių.

- Nešiojamojo kompiuterio plėtimo skyrius
- Optinis diskų įrenginys
- Nešiojamojo kompiuterio standusis diskas
- USB diskelių įrenginys
- USB CD-ROM
- USB standusis diskas
- nešiojamojo kompiuterio eternet sąsaja
- „Secure Digital (SD) Memory Card“
- Doko plėtimo skyrius
- Išorinis SATA diskas

Keisdami įkrovimo tvarką kompiuterio sąrankoje „Computer Setup“ galite pakeisti tvarką, pagal kurią kompiuteris ieško įkrovimo įrenginių. Taip pat galite spausti klavišą **esc**, kol ekrano apačioje rodomas pranešimas „Spauskite klavišą ESC, kad būtų rodomas paleisties meniu“, ir tada spausti klavišą **f9**. Paspaudus klavišą **f9** rodomas meniu, kuriame išvardyti galiojantys įkrovimo įrenginiai ir kuris leidžia pasirinkti įkrovimo įrenginį. Taip pat galite naudoti „MultiBoot Express“, jei norite nustatyti, kad kompiuteris klaustų įkrovimo įrenginio vietos kiekvieną kartą, kai jis įjungiamas arba paleidžiamas iš naujo.

Įkrovimo įrenginių įjungimas kompiuterio sąrankoje „Computer Setup“

Kompiuteris krausis iš USB įrenginio arba NIC įrenginio tik tuo atveju, jei šis įrenginys buvo pirmasis įjungtas kompiuterio sąrankoje „Computer Setup“.

Jei norite paleisti priemonę „Computer Setup“ (Kompiuterio sąranka) ir įgalinti USB įrenginį arba NIC įrenginį kaip įkrovimo įrenginį, atlikite toliau nurodytus veiksmus.

1. Įjunkite arba iš naujo paleiskite kompiuterį ir spauskite klavišą **esc**, kol ekrane rodomas pranešimas „Press the ESC key for Startup Menu“ (Spauskite klavišą ESC, kad būtų rodomas paleisties meniu).
2. Norėdami patekti į kompiuterio sąranką „Computer Setup“, paspauskite klavišą **f10**.
3. Norėdami įjungti įkrovimo laikmenas, esančias USB įrenginiuose arba įrenginiuose, prijungtuose prie papildomo doko įrenginio (tik tam tikruose modeliuose), naudokite žymeklio įrenginį arba rodyklėmis pažymėtus mygtukus ir pasirinkite **System Configuration (Sistemos konfigūracija) > Device Configurations** (Įrenginių konfigūracija). Patvirtinkite, kad pasirinkote **USB legacy support** (Senstelėjusio USB palaikymas).

 PASTABA: norėdami pasinaudoti galimybe jungti prie USB senesnius įrenginius, turite įgalinti USB prievado pasirinktį. Ji yra įgalinta gamykloje. Jei prievadas išjungiamas, įjunkite jį iš naujo pasirinkdami **System Configuration** (Sistemos konfigūracija) > **Port Options** (Prievado parinktys) ir **USB Port** (USB prievadas).

– arba –

Jei norite įjungti NIC įrenginį, pasirinkite **System Configuration** (Sistemos konfigūracija) > **Boot Options** (Įkrovimo parinktys), tada pasirinkite **PXE Internal NIC boot** (PXE išorinio NIC įkrovimas).

4. Norėdami išsaugoti pakeitimus ir išeiti iš kompiuterio sąrankos „Computer Setup“, apatiniame kairiajame ekrano kampe spustelėkite piktogramą **Save** (Išsaugoti) ir toliau vykdykite nurodymus ekrane.

– arba –

Rodyklių klavišais pasirinkite **File (Failas) > Save Changes and Exit** (Įrašyti pakeitimus ir išeiti) ir spauskite klavišą **enter**.

Jūsų pakeitimai įsigalios tada, kai kompiuterį paleisite iš naujo.

 PASTABA: Norėdami prijungti NIC įrenginį prie „Preboot eXecution Environment“ (PXE) arba „Remote Program Load“ (RPL) tarnybinės stoties nenaudojant „MultiBoot“, spauskite **esc**, kol ekrano apačioje rodomas pranešimas „Spauskite klavišą ESC, kad būtų rodomas paleisties meniu“, ir tada nedelsdami spauskite klavišą **f12**.

Apie įkrovimo tvarkos pakeitimus

Prieš keisdami įkrovimo tvarką, atkreipkite dėmesį į toliau išvardytus ypatumus.

- Pakeitus įkrovimo tvarką, iš naujo paleidžiamas kompiuteris bando pasileisti naudodamas naują įkrovimo tvarką.
- Jei yra daugiau nei viena įkrovimo įrenginių rūšis, kompiuteris bando krauti, naudodamas pirmąjį iš kiekvienos rūšies įkrovimo įrenginių (išskyrus optinius įrenginius). Pvz., jei kompiuteris prijungtas prie papildomo doko įrenginio (tik tam tikruose modeliuose), kuriame yra standusis diskas, tai šis standusis diskas įkrovimo tvarkos sąrašė bus rodomas kaip USB standusis diskas. Jei sistema bando krauti iš šio USB standžiojo disko ir jai nepavyksta, ji nebandys krauti iš standžiojo disko, esančio standžiojo disko skyriuje. Ji bandys krauti iš kitos rūšies įrenginio, esančio įkrovimo tvarkos sąrašė. Vis dėlto, jei yra du optinių diskų įrenginiai ir neįmanoma įkrauti iš pirmojo optinių diskų įrenginio (nes jame nėra laikmenos arba ši laikmena nėra įkrovimo diskas), sistema bandys krauti iš antrojo optinių diskų įrenginio.
- Keičiant įkrovimo tvarką taip pat keičiasi loginių įrenginių žymėjimas. Pvz., jei paleisite kompiuterį iš CD-ROM įrenginio, kuriame diskas suformatuotas kaip C įrenginys, šis CD-ROM įrenginys taps C įrenginiu, o standusis diskas, esantis standžiojo disko skyriuje, taps D įrenginiu.
- Kompiuteris krausis iš NIC įrenginio tik tuo atveju, jei šis įrenginys buvo įjungtas kompiuterio sąrankos „Computer Setup“ integruotų įrenginių parinkčių meniu ir jei kompiuterio sąrankos „Computer Setup“ įkrovimo parinkčių meniu buvo įjungta galimybė krauti iš šio įrenginio. Įkrovimas iš NIC įrenginio neturi poveikio loginių įrenginių žymėjimui, nes NIC nepriskiriama jokia įrenginio raidė.
- Papildomame doko įrenginyje esantys įrenginiai (tik tam tikruose modeliuose) įkrovimo tvarkos požiūriu laikomi išoriniais USB įrenginiais.

„MultiBoot“ nuostatų pasirinkimas

„MultiBoot“ galite naudoti toliau nurodytais būdais.

- Norėdami nustatyti naują įkrovimo tvarką, kurios kompiuteris laikytųsi kiekvieną kartą jį įjungus, keiskite įkrovimo tvarką kompiuterio sąrankoje „Computer Setup“.
- Norėdami dinamiškai pasirinkti įkrovimo įrenginį, spauskite **esc**, kol ekrano apačioje rodomas pranešimas „Spauskite klavišą ESC, kad būtų rodomas paleisties meniu“, ir tada spauskite klavišą **f9**, kad patektumėte į įkrovimo įrenginių parinkčių meniu.
- Norėdami nustatyti kintamą įkrovimo tvarką, naudokite „MultiBoot Express“. Ši funkcija, kiekvieną kartą įjungus kompiuterį arba jį paleidus iš naujo, jūsų prašys nurodyti įkrovimo įrenginį.

Naujo įkrovimo tvarkos nustatymas kompiuterio sąrankoje „Computer Setup“

Norėdami paleisti kompiuterio sąranką „Computer Setup“ ir nustatyti įkrovimo įrenginių tvarką, kurios kompiuteris laikytųsi kiekvieną kartą jį įjungus arba iš naujo paleidus, atlikite toliau nurodytus veiksmus.

1. Įjunkite arba iš naujo paleiskite kompiuterį ir spauskite klavišą **esc**, kol ekrane rodomas pranešimas „Press the ESC key for Startup Menu“ (Spauskite klavišą ESC, kad būtų rodomas paleisties meniu).
2. Norėdami patekti į kompiuterio sąranką „Computer Setup“, paspauskite klavišą **f10**.
3. Žymiklio įrenginiu ar rodyklių klavišais pasirinkite sąrašą **Legacy Boot Order** (Senstelėjusio įkrovimo tvarką) ir paspauskite **enter**.
4. Jei įrenginį norite perkelti įkrovimo tvarkos pradžios link, naudokite žymiklio įrenginį ar rodyklių klavišus arba paspauskite klavišą **+**.
– arba –
Jei įrenginį norite perkelti įkrovimo tvarkos pabaigos link, naudokite žymiklio įrenginį ar rodyklių klavišus arba paspauskite klavišą **-**.
5. Norėdami išsaugoti pakeitimus ir išeiti iš kompiuterio sąrankos „Computer Setup“, apatiniame kairiajame ekrano kampe spustelėkite piktogramą **Save** (Išsaugoti) ir toliau vykdykite nurodymus ekrane.
– arba –
Rodyklių klavišais pasirinkite **File (Failas) > Save Changes and Exit** (Įrašyti pakeitimus ir išeiti) ir spauskite klavišą **enter**.

Jūsų pakeitimai įsigalios tada, kai kompiuterį paleisite iš naujo.

Dinaminis įkrovimo įrenginio pasirinkimas naudojant „f9“ raginimą

Norėdami dinamiškai pasirinkti įkrovimo įrenginį vykdomai paleisties sekai, atlikite toliau nurodytus veiksmus.

1. Atidarykite „Select Boot Device“ (Įkrovimo įrenginio pasirinkimo) meniu įjungę arba iš naujo paleidę kompiuterį ir spausdami klavišą **esc**, kol ekrano apačioje rodomas pranešimas „Spauskite klavišą ESC, kad būtų rodomas paleisties meniu“.
2. Paspauskite **f9**.
3. Žymiklio įrenginiu arba rodyklių klavišais pasirinkite įkrovimo įrenginį ir spauskite klavišą **enter**.

Jūsų atlikti pakeitimai įsigalioja iškart.

„MultiBoot Express“ raginimo nustatymas

Norėdami paleisti kompiuterio sąranką „Computer Setup“ ir nustatyti, kad kompiuteris rodytų „MultiBoot Express“ paleisties vietos meniu kiekvieną kartą, kai šis kompiuteris įjungiamas arba iš naujo paleidžiamas, atlikite toliau nurodytus veiksmus.

1. Įjunkite arba iš naujo paleiskite kompiuterį ir spauskite klavišą **esc**, kol ekrane rodomas pranešimas „Press the ESC key for Startup Menu“ (Spauskite klavišą ESC, kad būtų rodomas paleisties meniu).
2. Norėdami patekti į kompiuterio sąranką „Computer Setup“, paspauskite klavišą **f10**.
3. Žymiklio įrenginiu arba rodyklių klavišais pasirinkite **System Configuration (Sistemos konfigūracija) > Boot Options** (Įkrovos parinktys), po to paspauskite klavišą **enter**.
4. Lauke **Multiboot Express Popup Delay (Sec)** („MultiBoot“ skubaus įkrovimo iškylančiojo lango delsa (sekundėmis) įveskite laiko intervalą, per kurį kompiuteris rodytų paleisties vietos meniu prieš pereidamas prie galiojančių „MultiBoot“ parametrų. (Pasirinkus 0, „Express Boot“ paleisties vietos meniu nerodomas.)
5. Norėdami išsaugoti pakeitimus ir išeiti iš kompiuterio sąrankos „Computer Setup“, apatiniame kairiajame ekrano kampe spustelėkite piktogramą **Save** (Išsaugoti) ir toliau vykdykite nurodymus ekrane.

– arba –

Rodyklių klavišais pasirinkite **File (Failas) > Save Changes and Exit** (Įrašyti pakeitimus ir išeiti) ir spauskite klavišą **enter**.

Jūsų pakeitimai įsigalios tada, kai kompiuterį paleisite iš naujo.

„MultiBoot Express“ nuostatų įvestis

Kai paleisties metu rodomas „Express Boot“ meniu, galite pasirinkti vieną iš toliau nurodytų punktų:

- Norėdami nurodyti įkrovimo įrenginį iš „Express Boot“ meniu, per skirtą laiką pasirinkite norimą nuostatą ir spauskite klavišą **enter**.
- Norėdami neleisti kompiuteriui pereiti prie galiojančių „MultiBoot“ parametrų, per skirtą laiką paspauskite bet kurį klavišą. Kompiuteris nepasileis, kol pasirinksite įkrovimo įrenginį ir paspausite klavišą **enter**.
- Norėdami kompiuteriui leisti pasileisti pagal galiojančius „MultiBoot“ parametrus, palaukite, kol praeis skirtas laikas.

A Keliavimas su kompiuteriu

Jei turite pasiimti kompiuterį į kelionę arba jį gabenti, perskaitykite toliau pateiktus patarimus, kurie padės apsaugoti įrangą.

- Paruoškite kompiuterį kelionei arba gabenimui:
 - Sukurkite atsarginę informacijos kopiją išoriniame diskų įrenginyje.
 - Iš kompiuterio išimkite visus diskus ir visas išorines laikmenų korteles, pavyzdžiui, skaitmenines korteles.
- ⚠ **ISPĖJIMAS:** Norėdami sumažinti pavojų sugadinti kompiuterį, diskų įrenginį ar prarasti informaciją, prieš transportuodami, sandėliuodami ar keliaudami su diskų įrenginiu išimkite iš jo laikmeną.
- Išjunkite ir atjunkite visus išorinius įrenginius.
- Prieš išimdami diskų įrenginį iš diskų įrenginio skyriaus, išimkite visas laikmenas.
- ⚠ **ISPĖJIMAS:** tai darykite prieš gabendami ir sandėliuodami diskų įrenginį arba pasiimdami jį į kelionę. Taip bus mažiau rizikos, kad sugadinsite kompiuterį, diskų įrenginį arba prarasite informaciją.
- Išjunkite kompiuterį.
- Pasiimkite atsarginę informacijos kopiją. Atsarginės kopijos nelaikykite kartu su kompiuteriu.
- Keliaudami lėktuvu, kompiuterį pasiimkite kaip rankinį bagažą; neregistruokite jo su kitu bagažu.
- ⚠ **ISPĖJIMAS:** stenkitės, kad diskas nepatektų į magnetinį lauką. Apsaugos prietaisai, kuriuose naudojami magnetiniai laukai, yra keleivių patikros vartai ir rankiniai skaitytuvai. Oro uosto konvejerio juostos ir panašūs saugos įtaisai, kuriais tikrinamas rankinis bagažas, vietoje magnetinių laukų naudojami rentgeno spinduliai, todėl jie negadina diskų įrenginio.
- Jei kompiuterį ketinate naudoti skrydžio metu, palaukite, kol bus pranešta, kad galite tai daryti. Ar skrydžio metu galima naudotis kompiuteriu, nustato oro linijų bendrovė.
- Jei kompiuteris bus nenaudojamas ir atjungtas nuo išorinio maitinimo šaltinio ilgiau nei 2 savaites, išimkite akumuliatorių ir saugokite jį atskirai (jei kompiuteryje naudojamas keičiamasis akumuliatorius).

- Gabendami kompiuterį ar diską, naudokite tinkamą apsauginę pakuotę ir ant paketo užklijuokite etiketę „FRAGILE“ (dūžtamas).
- Vykstant į kitą šalį patariama:
 - Sužinokite, kokios su kompiuteriu susijusios muitinės nuostatos galioja šalyse ir regionuose, kuriuose teks lankytis kelionės metu.
 - Sužinokite, kokie reikalavimai taikomi maitinimo laidams ir adapteriams tose vietose, kur ketinate naudoti kompiuterį. Įtampa, dažnis ir kištuko konfigūracija gali skirtis.

 PERSPĖJIMAS! Norėdami sumažinti elektros smūgio, gaisro ar įrangos gedimo pavojų, jungdami prie kompiuterio elektros maitinimą nenaudokite įtampos keitiklio, skirto buities prietaisams.

B Kaip šalinti išteklių gedimus

- Priemonėje „Žinynas ir palaikymas“ rasite svetainių nuorodų ir papildomos informacijos apie kompiuterį. Pasirinkite **Pradėti > Žinynas ir palaikymas**.

PASTABA: kai kurioms tikrinimo ir remonto priemonėms reikalingas interneto ryšys. HP taip pat teikia papildomas priemones, kurioms nebūtina prisijungti prie interneto.

- Susisiekite su palaikymo tarnyba. Informacijos apie palaikymą JAV rasite apsilankę <http://www.hp.com/go/contactHP>. Informacijos apie palaikymą visame pasaulyje rasite apsilankę http://welcome.hp.com/country/us/en/wwcontact_us.html.

Pasirinkite iš šių palaikymo rūšių:

- Tiesioginis pokalbis tinkle su HP techniku.

PASTABA: kai tiesioginio pokalbio neįmanoma praveisti konkrečia kalba, jis įmanomas anglų kalba.

- Nusiųskite el. laišką palaikymo tarnybai.
- Suraskite palaikymo tarnybos telefono numerius.
- Susiraskite HP paslaugų centrą.

C Elektrostatinė iškraiva

Elektrostatinė iškraiva – tai statinės elektros išlydis, kai du objektai susiliečia – pavyzdžiui, smūgis, kurį patiriate, kai pavaikščioję ant kilimo paliečiate metalinę durų rankeną.

Statinė iškraiva iš pirštų ar kitų elektrostatinių laidininkų gali sugadinti elektronines dalis. Siekiant išvengti kompiuterio ar diskų įrenginio pažeidimo, informacijos praradimo rizikos, imkitės toliau nurodytų atsargumo priemonių.

- Jei šalinimo arba įrengimo instrukcijose nurodyta atjungti kompiuterį, atjunkite jį prieš tai tinkamai įžeminę ir prieš nuimdami dangtį.
- Laikykite dalis nuo elektrostatinės iškrovos apsaugančiose talpose, kol būsite pasirengę juos įdiegti.
- Stenkitės neliesti kontaktų, laidų ir grandinės. Kuo mažiau dirbkite su elektroninėmis dalimis.
- Naudokite nemagnetinis įrankius.
- Prieš naudodami sudėtinę dalį, iškraukite statinį elektros krūvį, paliesdami nenudažytą metalinį dalies paviršių.
- Jei išimate dalį, įdėkite ją į nuo elektrostatinės iškrovos apsaugotą talpą.

Jei reikia daugiau informacijos apie statinę elektrą arba pagalbos dėl komponentų išėmimo ar įstatymo, susisiekite su palaikymo tarnyba.

Rodyklė

Simboliai/skaitmenys

- 1394 įrenginiai
 - apibrėžtas 38
 - išėmimas 40
 - prijungimas 40
 - 1394 kabelis, prijungimas 40
 - „Advanced System Diagnostics“ (papildoma sistemos diagnostika) 74
 - „Bluetooth“ įrenginys 2, 9
 - „Connection Manager“ 4
 - „DriveLock“ slaptažodis aprašas 58
 - „ExpressCard“
 - apibrėžtas 34
 - išėmimas 36
 - įdėjimas 35
 - įdėklo išėmimas 35
 - konfigūravimas 34
 - „HP 3D DriveGuard“ 47
 - „HP Power Assistant“ 25
 - „HP ProtectTools Security Manager“ 62
 - „Intel Wireless Display“ 20
 - „Java“ kortelė
 - išėmimas 37
 - įdėjimas 37
 - nustatytas 36
 - „MultiBoot Express“ 76, 80
 - „Network Service Boot“ įkrovimas per tinklą 77
- ## A
- administratoriaus slaptažodis 55
 - akumuliatoriaus
 - beveik išsikrovęs akumuliatorius 27
 - išsikrovimas 27
 - laikymas 29

- likusio įkrovos lygio rodymas 27
- pakeitimas 29
- utilizavimas 29
- akumuliatoriaus energija 25
- akumuliatoriaus laikymas 29
- Akumuliatoriaus patikrinimas 27
- akumuliatoriaus temperatūra 29
- akumuliatorius
 - energijos tausojimas 28
- antivirusinė programinė įranga 61
- Automatinis „DriveLock“ slaptažodis
 - įvedimas 58
 - nuėmimas 59

B

- belaidis ryšys
 - apsauga 6
 - nustatykite 6
 - piktogramos 2
- belaidis ryšys, užmezgimas 2
- belaidis tinklas (WLAN)
 - prijungimas prie esamo 5
 - reikalinga įranga 6
 - sauga 6
- belaidžiai įrenginiai, įjungimas arba išjungimas 4
- belaidžio ryšio šifravimą 6
- belaidžio ryšio užmezgimas 2
- belaidžio tinklo apsaugojimas 6
- belaidžių įrenginių įjungimas arba išjungimas 4
- beveik išsikrovęs akumuliatorius 27
- BIOS
 - naujinimas 71
 - naujinimo atsisiuntimas 73
 - versijos nustatymas 72

D

- didelės raiškos įrenginiai, prijungimas 19, 20
- disko defragmentavimo programinė įranga 46
- disko valymo programinė įranga 46
- diskų įrenginiai
 - išorinis 42
 - įkrovimo tvarka 76
 - naudojimas 45, 46
 - optinis 43
 - standusis 42
- diskų įrenginius 22
- doko jungtis 43
- dviguba grafika 31

E

- elektrostatinė iškrova 84
- energija
 - akumuliatoriaus 25
 - parinkty 22
- energijos matuoklis 23
- energijos taupymo būsenos 22
- energijos taupymo režimas
 - išėjimas 22
 - paleidimas 22
- esamas belaidis tinklas, prijungimas 5
- eSATA įrenginiai
 - apibrėžtas 40
 - išėmimas 41
 - prijungimas 41
- eSATA kabelis, prijungimas 41

G

- galimybė jungti prie USB senesnius įrenginius 68

galimybė jungti senesnius įrenginius, USB 68
garso funkcijos, patikrinimas 15
garso funkcijų patikrinimas 15
garsumas
klavišai 15
mygtukai 15
nustatymas 15
GPS 9
grafinis režimas, perjungimas 31

H

HDMI prievadas, prisijungimas 19
HDMI, garso konfigūravimas 19
HP Connection Manager“ 4
HP mobiliojo plačiajuosčio ryšio modulis 7, 8
HP USB eternet adapteris, prijungimas 13

I

informacija apie akumuliatorių, ieškojimas 25
intelektualioji kortelė išėmimas 37
įdėjimas 37
nustatytas 36
interneto kamera 16
interneto ryšio sąranka 6
išjungimas 21
išoriniai įrenginiai 42
išorinio monitoriaus prievadas 16
išorinis diskų įrenginys 42
išorinis kintamosios srovės šaltinis, naudojimas 29
įjungimo / išjungimo) mygtukas 21
įkraunami įrenginiai, įjungimas 77
įkrovimo tvarkos keitimas 79

J

jungiklis, maitinimas 21
jungtis, dokas 43

K

kabeliai
1394 40
eSATA 41
USB 38
kaip nuvalyti kompiuterį 63

kaip šalinti išteklių gedimus 83
keliavimas su kompiuteriu 29
kelionė su kompiuteriu 81
kintamosios srovės adapterio bandymas 30
kintamosios srovės adapteris, bandymas 30
klavišai
garsumas 15
laikmena 14
kompiuterio išjungimas 21
kompiuterio priežiūra 63
Kompiuterio sąranka
BIOS administratoriaus slaptažodis 56
Kompiuterio sąranka „Computer Setup“
gamyklinių parametrų atkūrimas 69
įkraunamų įrenginių įjungimas 77
įkrovimo tvarkos nustatymas 79
naršymas ir pasirinkimas 69
„DriveLock“ slaptažodis 58
„MultiBoot Express“ raginimo nustatymas 80
kompiuteris, keliavimas 29
kompiuteris, kelionės 81
konfigūravimas
HDMI garsas 19
„ExpressCards“ 34
kritinis akumuliatoriaus įkrovos lygis 22, 28
kur rasti daugiau informacijos 1

L

laikmenos veiklos valdikliai 14
laikmenų spartieji klavišai 14
lemputės, standusis diskas 47
loginių įrenginių žymėjimas 78

M

maitinimas
tausojimas 28
maitinimo jungiklis 21
maitinimo parinkčių nustatymas 22
maitinimo planai
pasirinkimas 24

srovės peržiūra 23
tinkinimas 24
mygtukai
energija 21
garsumas 15
laikmena 14
modemai
modemo kabelio adapterio prijungimas 11
modemo kabelio prijungimas 10
vietos nuostatos pasirinkimas 11

N

naudojimas
energijos matuoklis 23
energijos taupymo būsenos 22
išorinis kintamosios srovės šaltinis 29
maitinimo planai 23
modemas 9
NIC įkrovimo įrenginys 76, 77

O

operacinės sistemos valdikliai 4
optinis diskas
išėmimas 50
įdėjimas 49
optinis diskų įrenginys 43
optinis diskų įrenginys be išstumiamo dėklo 49
optinis diskų įrenginys su išstumiama dėklu 49
optinių diskų įrenginių bendras naudojimas 52
oro uosto apsaugos prietaisai 45

P

papildomi išoriniai įrenginiai, naudojimas 42
perėjimas į kitą tinklą 7
perjungiamą grafiką 31
piktogramos
belaidis ryšys 2
tinklas 2
pirštų atspaudų skaitytuvas 60
plėtros prievadas 43
prievadai
HDMI 19

- išorinis monitorius 16
- plėtra 43
- VGA 16
- „Intel Wireless Display“ 20
- priežiūra
 - disko defragmentavimas 46
 - disko valymas 46
- prisijungimas prie
 - esamo belaidžio tinklo 5
 - laidinis tinklas 9
- programinė įranga
 - antivirusinė 61
 - disko defragmentavimas 46
 - disko valymas 46
 - HP Connection Manager“ 4
 - svarbūs naujinimai 61
 - užkarda 61
- PXE tarnybinė stotis 77

R

- RAID 52
- rašomąją laikmeną 22

S

- sauga, belaidis ryšys 6
- sąrankos priemonė
 - gamyklinių parametrų atkūrimas 69
 - naršymas ir pasirinkimas 69
- SIM
 - išėmimas 8
 - įdėjimas 8
- sistemos neveiklumas 21
- skaitmeninė kortelė
 - išėmimas 34
 - įdėjimas 33
 - palaikomi formatai 33
- skaitomąją laikmeną 22
- slaptažodžiai
 - administratorius 55
 - BIOS administratorius 56
 - vartotojas 55
 - „DriveLock“ 58
- slaptažodžio apsaugos nustatymas vėl įsijungus kompiuteriui 24
- spartieji klavišai, laikmena 14
- standusis diskas
 - išorinis 42
 - „HP 3D DriveGuard“ 47

- standžiojo disko lemputė 47
- sulaikytosios veiksenos režimas
 - išėjimas 23
 - paleidimas 23
 - paleistas esant kritiniam akumuliatoriaus įkrovos lygiui 28
- svarbūs naujinimai, programinė įranga 61

Š

- šakotuvai 37

T

- tausojimas, energija 28
- temperatūra 29
- tinklo kabelis, prisijungimas 13
- tinklo piktograma 2

U

- ugniasienės programinė įranga 6
- USB įrenginiai
 - aprašymas 37
 - išėmimas 38
 - prijungimas 38
- USB kabelis, prijungimas 38
- USB šakotuvai 37
- užkardos programinė įranga 61

V

- vaizdo įrašas 16
- vartotojo slaptažodis 55
- veidų atpažinimo funkcija 53
- Veidų atpažinimo funkcija 16
- VGA prievadas, prisijungimas 16
- vietinis tinklas (LAN)
 - prijungimo kabelis 13
 - reikia kabelio 13

W

- WLAN sąranka 6
- WWAN įrenginys 7